

KURJER POZNANSKI

wychodzi dwa razy dziennie

B C

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelmiński, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 157

Poznań, środa dnia 5 kwietnia 1933

Rok XXVIII

Poznań, 4 kwietnia.

Propozycja Żydów

Akcja, jaką podjęli Żydzi przeciw Niemcom hitlerowskim, nie ogranicza się oczywiście do organizowania protestów i bojkotu handlu niemieckiego. Ta krzykliwa naganka jest tylko zewnętrzna dekoracja, mająca ukryć istotną politykę Żydów, ujawnianą w sposób niezwykle dyskretny. W gruncie rzeczy Żydzi są przekonani, że stosunki ich z Niemcami ułożą się prędzej, czy później.

Żydzi pragną doprowadzić do porozumienia swego z Niemcami. Nie chcą utracić stanowisk i wpływów, jakie posiadali dotychczas w Niemczech. Nie chcą na zawsze zrezygnować ze swoich placówek w Rzeszy. A że Żydzi są przede wszystkim kupcami, wiedzą więc dobrze, że nie tylko groźbami i organizowaniem międzynarodowego frontu antyhitlerowskiego osiągną swój cel. Zdają sobie oni sprawę, że za odstąpienie Niemiec od programu antyżydowskiego będą musieli coś dać. Dyskretnie propozycje ze strony żydowskiej zostały już uczynione.

W izbie gmin członek parlamentu Nathan, oczywiście Żyd, oświadczył między innymi:

„Niemcy swym postępowaniem odraczają ad infinitum nadzieje na rewizję traktatów pokojowych. Kto żąda sprawiedliwości od innych, musi sam postępować w myśl zasad sprawiedliwości. Jest niezbędne, aby mocarstwa zażądały od Niemiec gwarancji, iż rząd niemiecki nie będzie tolerował prześladowań na tle rasowym i religijnym. Jest to minimum tego, czego można żądać od narodu, który domaga się zrównania go w prawach z innymi.”

Oświadczenie to niezmiennie charakterystyczne. Bo coż ono oznacza? Sens słów p. Nathana w języku potocznym brzmiałby: „Teraz, oczywiście, wobec zwalczania przez was Żydów nie może być mowy o rewizji traktatów, ale za przestańcie „hecy antysemitycznej“ a wasze pretensje i nadzieje zostaną zaspokojone. Wówczas my, Żydzi, znowu was popierać będziemy.”

Zadna cena nie będzie dla Żydów zbyt droga, by stępić ostrza dzisiejszego nastawienia hitleryzmu. Zwłaszcza, że w rozumieniu Żydów kosztą tej transakcji powinni zapłacić inni, a przede wszystkim Polska, bo w nią w pierwszym rzędzie godzi się akcja, zmierzająca do rewizji traktatów. Słowem, wzajemian za zrezygnowanie z akcji antyżydowskiej Żydzi chcieliby ofiarować Niemcom w sposób dyskretny, ale dość wyraźny — Pomorze.

Nie potrzeba wielkiej wyobraźni, aby zdać sobie sprawę z możliwości tego rodzaju oferty. Z ewentualnością tą liczyć się należy w każdym razie zupełnie poważnie. Tymczasem w Polsce wyraża się w pewnych kołach opinię, że propozycja nasza wobec Niemiec uległa wzmocnieniu, gdyż dziś przeciw Rzeszy idą Żydzi całego świata. Żydów zatem uważają niektórzy za najnowszych naszych dzisiejszych sojuszników. Prasa „sanacyjna“ wykazywała przecież obszernie Żydom, że mogli się oni ostatnio przekonać, iż antysemityzm w Polsce tłumiony jest ostro i że był Żydów

Katastrofa sterowca amerykańskiego „Acron”

Niemiecki statek „Phoebus” znalazł olbrzyma na pełnym morzu zdanego na łaskę fal — Ogromne zaniepokojenie w St. Zjedn. — Pierwsze oficjalne doniesienie — Wieści o czterech uratowanych — „Acron” płynie w kierunku oceanu

London, 4. 4. (Tel. wł.) Według depeszy z Nowego Jorku otrzymano tam o godz. 1.50 po północy radiotelegram niemieckiego statku cysternowego „Phoebus” z doniesieniem, że spotkał on na burzliwym morzu, na wybrzeżu New Jersey w pobliżu miejsca sygnałowego Barnegat, około 150 km. na południe od Nowego Jorku, amerykański sterowiec „Acron” gnany bezradnie przez spienione fale. Departament marynarki do godz. 2.10 nie miał żadnej wiadomości o przyczynach i przebiegu katastrofy.

„Phoebus” doniósł równocześnie, że nie może wziąć całej załogi sterowca na pokład. Nieco później telegrafował, że udało mu się uratować pierwszego oficera i 3 ludzi z załogi liczącej ogółem 77 osób.

Nowy Jork, 4. 4. (Tel. wł.) Wiadomość o katastrofie dumy amerykańskiego lotnictwa, największego sterowca świata „Acron”, wywołała tu piorunujące wrażenie. Przybrało ono formy ogromnego zdenerwowania, ponieważ niema żadnych dalszych informacji i zarówno dzienniki jak sfery urzędowe gubią się narazie tylko w domysłach. Duże zdziwienie wywołał fakt, iż sterowiec, posiadający najnowocześniejsze urządzenie radiotelegraficzne, sam nie zażądał pomocy, co komentuje się w ten sposób, że katastrofa nastąpiła niespodziewanie i niezwykle szybko. Do godz. 2.30 „Phoebus” był jedynym statkiem, który brał udział w akcji ratowniczej.

Nowy Jork, 4. 4. (Tel. wł.) Po godzinie drugiej po północy (czas amerykański, zatem według naszego o godzinie 8 rano — red.) wydał departament marynarki krótki komunikat, w którym zaznacza, że strat w ludziach prawdopodobnie niema. Przypuszczenie to opiera się na fakcie, że na pokładzie sterowca nie wydarzył się żaden wybuch i że „Acron” prawdopodobnie był zmuszony lądować na morzu.

Sterowiec wystartował w poniedziałek o godz. 19.30 z lotniska w Lakehurst. Ostatnią radiodepeszę nadał o godz. 20 donosząc, że na pokładzie jest

wszystko w porządku.

Nowy Jork, 4. 4. (Tel. wł.) Na miejsce katastrofy śpieszą wszystkie przybrzeżne statki wartownicze, oraz kilka statków marynarki wojennej, wśród nich krążownik „Portland” i kanonierka „McDougal”.

„Phoebus” znajdował się w drodze do Tampico. Z pokładu tego statku otrzymano o godz. 2.38 (czas amerykański — red.) następujący telegram:

„Szukamy na morzu ewentualnych rozbitków. Komandor por. Wiley i trzech członków z załogi znajdują się u nas na pokładzie. Cierpią oni na zalanie nerwowe wskutek długiego przebywania w wodzie. Bliższe szczegóły podamy później.”

O godz. 3.15 komandor por. Wiley doniósł w krótkim telegramie, że „Acron” spadł w odległości 20 mil na

Należy się liczyć z ofiarami w ludziach — Przebieg katastrofy

Nowy Jork, 4. 4. (Tel. wł.) Według dalszych doniesień z pokładu statku „Phoebus” należy się liczyć przy katastrofie sterowca „Acron” ze stratami w ludziach, gdyż oficera i trzech członków z załogi wyłowiono z wody. Załoga statku niemieckiego widziała ludzi walczących z falami, którym jednak mimo wysiłków nie mogła przyjść z pomocą.

Nowy Jork, 4. 4. (Tel. wł.) Z pokładu „Phoebusa” nadeszła następująca radiodepesza:

„Krótko po północy zauważyliśmy światła sterowca. Kilka minut później spostrzegliśmy te światła już na

Najnowocześniejszy urządzone sterowiec — Poprzednie tragiczne wypadki

Nowy Jork, 4. 4. (Tel. wł.) — „Acron” był najnowocześniejszym urządzone sterowcem powietrznym, o dwa razy niemal większej objętości niż niemiecki Zeppelin. Dopiero w sierpniu 1931 r. przejęty został do służby w marynarce amerykańskiej. Przy budowie jego zastosowano zasadnicze, najnowocześniejsze zmiany.

Powyższa katastrofa przypomina głośny, tragiczny wypadek innemu ame-

wschód od Barnegat.

Nowy Jork, 4. 4. (Tel. wł.) Z New Jersey donoszą, że na morzu panuje silna fala. Jeżeli „Acron” utrzymuje się jeszcze na powierzchni, to przy panującym wietrze płynie z szybkością mniej więcej 12 mil na godzinę w stronę oceanu. Fakt ten uważa się za dodatni, gdyż gdyby sterowiec zdążył w kierunku lądu to przy panującej wysokiej fali musiałby ulec rozbiciu.

Dowódca marynarki amerykańskiej adm. Pratt wydał o godz. 3.30 rozkaz stacjom marynarki w Nowym Jorku, Filadelfji, Bostonie, szkole marynarki w Annapolis i t. d. wysłania z nastaniem brzasku wodnopłatowców na ratunek sterowca „Acron”.

Oficerowie lotniska w Lakehurst zapatrują się pesymistycznie na możliwość uratowania sterowca.

Należy się liczyć z ofiarami w ludziach — Przebieg katastrofy

powierzchni morza. Zdecydowaliśmy się podjechać do miejsca wypadku i zaledwie zmieniliśmy kurs, usłyszeliśmy przeraźliwe krzyki. Mimo ogromnie wzburzonego morza spuściliśmy łodzie ratunkowe wylawiając po dużych wysiłkach trzech ludzi.”

Nowy Jork, 4. 4. (Tel. wł.) Amerykański krążownik „Portland” telegrafuje, że przybył na miejsce wypadku sterowca „Acron”, lecz ze sterowca w dalekim promieniu nic nie zauważył.

Jeden z uratowanych przez statek niemiecki „Phoebus” telegrafista Cope-land zmarł.

rykańskiego sterowca „Shenandoah”, który zniszczony został w Ohio, przyczem zginęło 15 osób. Druga, przypomina, smutna w swych skutkach katastrofa była we Francji w pobliżu Beauvais, gdzie uległ spaleni w 1930 r. angielski sterowiec „R 101” w drodze do Indji. Zginęło wówczas 47 osób, wśród nich angielski minister komunikacji i obaj komendanci. Uratować zdołano tylko 3 ludzi.

Na drugiej stronie zamieszczamy dziesiąty artykuł

Romana Dmowskiego

p. t.

„Niespodziana przeszkoda”

z wielkiego jego cyklu artykułów o „Obliczu dwudziestego wieku”.

Nowi abonenci, którzy się wylegitymują kwitem abonamentowym na kwiecień, otrzymają artykuły Dmowskiego, ogłoszone w „Kurjerze Poznańskim” w toku marca, bezpłatnie. Na przesyłkę należy dołączyć 10-groszowy znaczek pocztowy.

w Polsce nie jest narażony tak, jak w Niemczech.

Żydzi dziękują oczywiście za te awanse. Wyrażają się o Polsce pochlebnie. Ale popełniłby ciężki błąd polityczny ten, kto by istotnie wierzył w trwałość i solidność sojuszu z Żydami i kto by na tym sojuszu opierał bezpieczeństwo państwa. Żydzi zdradzają nas, jak wykazywaliśmy poprzednio, przy pierwszej lepszej sposobności. Już dziś czynnie ujawniają w tym kierunku zupełnie wyraźne inklinacje, bardzo dla nas niebezpieczne. Traktują oni Polskę jako obiekt, jako zwykły towar wymienny.

Nie można i nie wolno opierać bez-

pieczeństwa naszych granic na złudnych i fałszywych sympatiach żydowskich. Najlepszą i najpewniejszą gwarancją naszego bytu niepodległego będzie zawsze odpowiednio zorganizowany i uświadomiony naród polski, będzie nasza wewnętrzna siła. Czy w razie niebezpieczeństwa w obronie całości państwa polskiego staną Żydzi? Na to liczyć nie można. Ale największy wróg rozwiązanego O. W. P. ani na chwilę nie wątpi, że każdy narodo-wieć swój obowiązek spełni. A jednak nie raz wydaje się, że są w Polsce ludzie, którzy więcej wierzą Żydom, niż Polakom, i którzy na takich przesłankach opierają plany polityczne. Oby to się smutnie nie zemściło.

Oblicze dwudziestego wieku

X. Niespodziana przeszkoda

Wojna 1917—18 roku, która zastąpiła prowadzoną przez półtrzecia roku wojnę mocarstw, a która była tylko technicznie dalszym ciągiem tamtej, wysuwając na czoło całkiem nowe, zasadniczo odmienne cele polityczne, dała to, czego żądali od niej kierownicy spraw tego świata. W Europie wschodniej zwyciężył bolszewizm, w zachodniej i środkowej — „demokracja”, t. j. masoneria i międzynarodowe żydostwo.

Wprawdzie bolszewicka Rosja okazała się niezupełnie tem, czego oczekiwano, wprawdzie i w Europie, urządzona na podstawie traktatu wersalskiego, niektóre wyniki wojny były sprzeczne z celami jej istotnych kierowników*, to jednak w ogólnych zarysach program został zrealizowany. Ten wynik wojny dla komunizmu i jego planów był świetny.

Mieli komuniści na wschodzie Europy swoje wielkie państwo, na zachodzie zaś panowania demokracji, co do której mogli nie wątpić, że nie do zniszczenia ich ona, ale przeciwnie będzie przygotowywała ich zwycięstwo.

Wprawdzie polityczny termin „demokracja” w słowniku ekonomicznym tłumaczy się na „kapitalizm”, a parlamentaryzm demokracji nie da się pogodzić z „dyktaturą proletariatu”; stąd stały, jawny konflikt między demokracją a komunizmem, sprawiający, iż rządy demokratyczne członków tajnych organizacji komunistycznych wsadzają od czasu do czasu do kozy.

Ale komuniści nie są ludźmi tak głupimi, żeby się tego bać. Wiedzą oni, że aresztowania i procesy tylko szkoda ruchowi politycznemu, co roślinozrywanie z niej kwiatków. Ruch rewolucyjny można zabić tylko niszczeniem jego korzeni. Wiedzą także, iż masoneria nigdy nie będzie usuwała wpływów żydowskich na rządy i nigdy nie pójdzie do walki z wpływami rozkładowymi, z szerzeniem anarchii religijnej, moralnej, obyczajowej, to znaczy, nie będzie zwalczała tego, co przygotowuje grunt dla komunizmu.

Głowy komunizmu, zdaje się, dużo lepiej znają masonerię, niż my, prości ludzie, obserwujący ją z zewnątrz. Po jej całkowitem zapanowaniu w Europie komuniści nabrali otuchy i zaczęli jasno patrzeć w swą przyszłość. Gdyby zaś byli, nazajutrz po ustaleniu pokoju w Europie, przewidywali dalszy rozwój tego, co nazwano kryzysem gospodarczym, mogliby już zgóry otrebywać swe zwycięstwo.

Załamanie się ustroju gospodarczego, klęski kapitalizmu, ruina finansowa państw, dziesiątki milionów bezrobotnych, wszystko to mogło tylko umocnić ich wiarę w nieuchronny triumf komunizmu. Wszelkie wreszcie ich wątpliwości zostałyby rozwiane, gdyby byli przewidzieli pojawienie się tej strasznej kwestji, którą tu nazwaliśmy kwestją „ludzi niepotrzebnych”, a która czyni ich program tak jaskrawie realnym. Zdobyć władzę, wyteplić przeciwników, zająć ich miejsce — czegoż więcej trzeba dla zbudowania sobie pewnej przyszłości? Można żyć i można dalszą historję świata robić w swoim duchu, dla siebie...

Na tej jednak, znakomicie utworzonej drodze do zwycięstwa stanęła niespodziana przeszkoda.

Pierwszym krajem, po ustaleniu w Europie pokoju, zagrożonym poważnie zwycięstwem komunizmu, okazały się Włochy.

Groźba ta stanęła przed niemi, nie dlatego, ażeby tam właściwa organizacja komunistyczna była najsilniejsza, ale dlatego, że tam socjalizm, związany z socjaldemokracją niemiecką i walczący na drodze parlamentarnej, więcej, niż gdzieindziej, zachował charakter ruchu rewolucyjnego, po wojnie zaś szybko zaczął się przekształcać w wyraźny komunizm. Z drugiej zaś strony rządząca demokracja, coraz radykalniejsza, coraz mniej wykazywała nietylko zdolności, ale i chęci do pójścia z nim na walkę.

Przewrót był nieunikniony. I przewrót przyszedł ale w biegunowo przeciwnym kierunku.

W chwili, kiedy, w Medjolanie przedstawiciele socjalistów odbywali konferencję z przemysłowcami, od których żądali oddania fabryk w ręce, jak się mówiło, robotników — pochód

*) Do najbardziej „niepożądanych” należały zbyt szerokie granice Polski i „niepotrzebne” całkiem oddanie jej kawałka brzegu morskiego.

Mussoliniego na Rzym wyrzucił wszystko we Włoszech, i zarówno przyszli, komunistyczni panowie kraju, jak dotychczasowi jego demokratyczni rządy, musieli uciekać zagrańcę. Rozpoczęły się rządy w imię ojczyzny, w imię tradycji przeszłości, rządy tępiące nietylko zorganizowany komunizm, ale walczące bezwzględnie z wszelkim rozkładem, z anarchją religijną, moralną, obyczajową, przeprowadzające konsekwentnie wychowanie narodu, w zasadach narodowych, a więc podcinające robotę komunistyczną od korzeni.

Co tu było nieoczekiwanego?

Sila ducha narodowego, sila tradycji w społeczeństwach europejskich nie była dla marksizmu tajną: widział on w niej zawsze największą, dla siebie przeszkodę i walczył z nią konsekwentnie. Urabiał swych wyznawców w nienawiści do ojczyzny i tikwidował narody w imię „międzynarodowej solidarności proletariatu”. Wiedział on też o ruchu, pogłębiającym stosunek do ojczyzny, który w krajach europejskich nazwał się nacjonalizmem, i o jego postępkach w ostatnich czasach. Ale wiedział także, iż w walce z tym ruchem ma sojuszników w całej masonerii, w rządzącej demokracji, a nawet w pewnym odłamie katolików.

Wreszcie wiedział, że charakter walczących żywiołów narodowych, ich związek moralny ze społeczeństwem sprawia, iż walka ich jest raczej obronna, że nie posługuje się ona metodami rewolucyjnymi.

Niespodzianymi dla marksistów były metody, któremi zaczęto z nimi walczyć, metody gwałtu, teroru, metody ich własne. Nacjonalizm włoski nie był nowością — nowością był faszyzm, pierwszy w Europie ruch narodowy, który przyjął i zastosował w walce metody marksizmu. Sam wódz faszyzmu przeszedł był przez socjalizm i kształcił się na Sorelu.

Był to wielki dla komunizmu cios, narazie w jednym tylko kraju. Tak być wszakże musiało. Przez cały ciąg dziejów przejmowano od wrogów rodzaj broni i sposoby walki, które się ganizowanego żydostwa.

Faszyzm wszakże miał nietylko to znaczenie, iż ocalił Włochy od rewolucji i anarchji. Pokazał on innym narodom, że chcąc skutecznie walczyć z komunizmem, trzeba walczyć jego bronią, t. j. nie cofać się przed użyciem gwałtu i teroru.

Pokazał on im jeszcze rzecz inną, mianowicie, że istnieje sposób na skończenie z rządami t. zw. demokracji. Wywarł on duży wpływ w różnych krajach Europy, wywołując nasładowictwo, narazie bardzo powierzchowne: w jednych wypadkach przejmowano jego hasła bez zdolności do użycia jego metod, w innych — zastosowano metody, przy różnej treści, do celów całkiem odmiennych.

Dwudziestemu tedy wiekowi przybył nowy, potężny rys, odcinający go od dziewiętnastego: walka o ojczyznę, o tradycyjne, narodowe podstawy życia, o mocne węzły, wiążące społeczeństwo w jedną moralną całość, walka, prowadzona sposobami, przejętymi od wrogów.

Faszyzm nie mógł być ostatnim, klasycznym wyrazem tej walki, dlatego właśnie, że był pierwszym. Włochy nie były narodem, w którym instynkty i dążenia narodowe były najsilniejsze. Nie miały one takiego poczucia jednolitości, tak jednolitej świadomości narodowej na całym swoim obszarze, nie miały tak ciągłej, tak silnie zakorzenionej w duszy tradycji, jak wiele innych narodów. Nie miały wreszcie u siebie liczne i silnie zorganizowanego żydostwa.

W dobie organizacji faszyzmu okres powojenny zaledwie się zaczynał, nikt jeszcze nie przewidywał, co jutro przyniesie, nikomu nie przychodziło do głowy zagadnienia, które wkrótce się zjawiały na tle przedwzrostkiem katastrofy gospodarczej. Faszyzm tedy organizował się w ogromnej mierze na podstawach myśli przedwojennej. Stąd tak potężną w nim nutą jest imperjalizm, sięgający swemi ambicjami bardzo daleko, imperjalizm, któremu przewrót gospodarczy upuszcza krwi w szybkim tempie i który jest skazany na śmiertelną anemię.

Pociąga zaś on za sobą politykę, która odwraca faszyzm od głównych jego zadań. Między innemi każe mu ona wiązać się z Żydami, którzy prze-

cie nie mogą uważać za swój żadnego z celów wewnętrznych faszyzmu.

Zato pozostaje faszyzmowi niezaprzeczony tytuł pioniera nowej walki, walki, w której żywiły narodo-we, w obronie tradycyjnych podstaw bytu, stają się stroną atakującą i ata-

kuja sposobami, przejętymi od przeciwnika.

ROMAN DMOWSKI.

Artykuł jedenasty Dmowskiego będzie zatytułowany:

„Walka w Niemczech”.

Dziś we wtorek o godz. 20 odbędzie się w Białej sali Bazaru

Wieczór ku uczczeniu Anieli Tułodzieckiej

z następującym programem:

Zagajenie wygłosi X. PRAŁ. PRĄDZYŃSKI, — wykład p. t. „**Tło życia polskiego, z którego wyszła Aniela Tułodziecka**” wygłosi PROF. DR. GANTKOWSKI, — wykład p. t. „**Obraz życia i czynu Anieli Tułodzieckiej**” wygłosi p. HALINA ROZMIARKOWA.

Bilety w cenie 49 gr i 25 gr. przy wejściu na salę. Dochód przeznaczony na tablicę pamiątkową w kościele św. Wojciecha.

Dziś wszyscy oddamy hołd zasłudze!

Dalsze represje wobec Polaków w Niemczech

Zakaz zjazdu śpiewackiego — Rewizje — Oświadczenie p. Łukaschka

Represje wobec ludności polskiej w Niemczech trwają.

Świeżo władze niemieckie zakazały odbycia drugiego popisowego zjazdu śpiewackiego Związku Kół Śpiewaczych na Górnym Śląsku, który miał się odbyć dnia 2 kwietnia w Strzelcach.

Na Pograniczu rewizje trwają. W Zakrzewie (pow. złotowski), poza rewizją, przeprowadzoną na miejscowym probostwie i w kościele, dokonano jeszcze ponadto rewizji u 6 Polaków: Jaśka Wiktora, Kowalskiego Jana, Donerowicza Stanisława, Kulpy Stanisława, Brzostowicza Jana i Jesieka Antoniego, również w poszukiwaniu rzekomo ukrytej broni (!). U Kulpy kopano nawet na terenie lasu, do niego należącego (!). Nigdzie naturalnie nic nie znaleziono.

Podobnych rewizji dokonano na kilka dni przedtem również w drugiej wsi powiatu złotowskiego — Błękwidzie.

Na przejściach granicznych przeprowadzono szereg dokładnych rewizji i przesłuchiwało cały szereg Polaków, powracających z Polski, przyczem zabrano do przejrzania różne, nie znaczące papiery. W Pile przeprowadzili członkowie S. A. rewizję u członka polskiego towarzystwa śpiewu kościelnego „Halka” Franciszka Kabota, zabierając jakiś tam list prywatny i jeden numer „Głosu Pogranicza i Kaszub”.

„Opolskie „Nowiny Codzienne” donoszą, że wobec ostatnich aktów gwałtu wobec Polaków, delegacja Dzielnicy I Związku Polaków w Niemczech udała się w piątek do nadprezydenta reencji dr. Łukaschka w Opolu. Delegacja zwróciła mu uwagę na położenie ludności polskiej na Górnym Śląsku i wskazała na kilka wypadków napaści na Polaków. W związku z tem nadprezydent dr. Łukaschek złożył Dzielnicy I Związkowi Polaków następujące oświadczenie:

„Pan nadprezydent przyjął dziś delegację Związku Polaków i oświadczył jej, że postanowienia konwencji genewskiej o ochronie mniejszości obowiązują nadal i że będzie on ochraniał stojącą mu do dyspozycji siłą policyjną mniejszość w wykonywaniu jej praw, zagwarantowanych w konwencji genewskiej.

„Nadprezydent zalecił mniejszości w jej imprezach największą powściągliwość wobec obecnego położenia.”

Słowem p. Łukaschek doradza mniejszości polskiej ograniczenie jej, i tak już bardzo skromnej, działalności społeczno-kulturalnej. To ma się nazywać „równouprawnienie Polaków” w myśl przepisów konwencji genewskiej! Coby to było, gdyby wobec Niemców na Śląsku polskim, cieszących się nieograniczoną swobodą życia organizacyjnego, zaczęto stosować te same metody?

W obawie przed wymową tajnych dokumentów

Rząd St. Zjedn. przedłożył specjalną ustawę w związku z zapowiedzią publikacji przykrych dla niego papierów

Z Waszyngtonu donoszą, że rząd amerykański wniósł do senatu przedłożenie mające na celu przeszkodzenie publikowania tajnych dokumentów, wzgl. wydawnictw politycznych. Winni przekroczenia projektowanej ustawy karani będą grzywną aż do 10 tys. dol. oprócz konfiskaty danego wydawnictwa.

Ustawa ta zwraca się głównie przeciwko próbom opublikowania szeregu dokumentów rządu amerykańskiego w sprawach japońskich oraz polityki amerykańskiej na Wschodzie a przede wszystkim przeciwko zapowiedzi wydania przez byłego urzędnika departamentu stanu maj. W. D. Yardleya

książki o tajnych dokumentach japońsko-amerykańskich.

W książce tej pod tytułem „Black Chambers” (dosłownie „czarne pokoje” — red.) przedstawiona jest niezbyt pochlebnie polityka Stanów Zjednoczonych. Książka ma ponadto zawierać szereg dokumentów i tajnych depesz japońskiej ambasady w Waszyngtonie do ministerstwa w Tokio z czasów roku 1922.

W kołach urzędowych departamentu stanu podkreśla się również, że ustawa ma zapobiec ewentualnym publikacjom działalności politycznej Stanów za czasów rządów Hoovera.

Cofnięcie zakazu działalności ognisk Zw. Młodych Narodowców

W lutym r. b. starosta powiatu poznańskiego wydał zarządzenie, zakazujące działalności niektórym ogniskom Związku Młodych Narodowców na terenie tego powiatu. Zakazem tym objętych zostało ogółem 12 ognisk. Kierownicy ich wnieśli odwołanie od zarządzenia p. starosty do czynników wojewódzkich.

W tych dniach województwo wniosło zakaz działalności wspomnianych ognisk, o czym zostali powiadomieni oficjalnie ich prezesi.

Podobnie województwo wniosło zakaz działalności ognisk Związku Młodych Narodowców w pow. inowrocławskim. Poprzednio — jak o tem donosiliśmy — nastąpiło cofnięcie zakazu odnośnie do powiatu obornickiego.

Tęsamem zgóra 40 ognisk Związku Młodych Narodowców otrzymało znów możność podjęcia normalnej pracy.

Uchwały P. P. S.

Warszawa, 4. 4. (Tel. wł.) — Ogłoszona rezolucja rady naczelnej P. P. S. Partja ta organizuje obchody 1 maja łącznie z partjami socjalistycznymi mniejszości narodowych.

Postanowiono dalej zwołać 23 kongres w dniach 2 i 3 listopada rb. Na kongresie tym ma nastąpić ustalenie ostatecznego tekstu programu rolnego P. P. S. Przyjęto ponadto szereg rezolucyj, przyczem polityczne przeciwstawiają się faszyzmowi.

Rada zaakceptowała decyzję egzekutywy międzynarodówki socjalistycznej, że „pakt o nieagresji” między socjalizmem a komunizmem w obliczu niebezpieczeństwa faszystowskiego powinien być zawarty jedynie w drodze rokowań przez obie międzynarodówki a nie przez zawieranie umów w poszczególnych krajach. (w)

POPIERAJCIE TANIE KUCHNIE BO ONE KARMIA WSZYSTKICH GŁODNYCH!

Pierwsze dwa konkursy okien wystawowych

w grupach: drogerijno - perfumeryjnej i spożywczej

Mamy do zanotowania objaw zmienny dla ustosunkowania się naszego kupiectwa do akcji organizowanych przez redakcję „Kurjera Poznańskiego” i „Orędownika Wielkopolskiego” konkursów okien wystawowych. Jest nim bardzo żywe zainteresowanie i nader poważne ujęcie tej sprawy przez kupiectwo, które pragnie przygotować się do wystaw z całą sumiennością i z możliwie najwyższym nakładem środków artystycznych.

Z tego względu przedstawiciele grupy blawatniczo-konfekcyjnej, w której przygotowania te zajmują szczególnie dużo czasu, proszą nas o przesunięcie terminu rozpoczęcia konkursu tej grupy o szereg dni. Do życzenia tego dostosowujemy się.

Natomiast konkursy w dwóch dalszych grupach, mianowicie dro-

gerijno - perfumeryjnej oraz spożywczej rozpoczną się w myśl zapowiedzi w najbliższą niedzielę, dnia 9-go kwietnia.

W dalszym ciągu naszych rozmów na temat konkursów mieliśmy możność zasięgnięcia opinii pp. prezesa Gadebuscha, radcy Rotnickiego i cechmistrza Rybelskiego, którzy do akcji naszej odnieśli się z wielką sympatią i uznaniem, obiecując jej poparcie.

Ponieważ w dniu dzisiejszym rozpoczęliśmy wysyłkę listów z zaproszeniem do udziału w konkursie, a nie chcielibyśmy żadnej firmy chrześcijańsko - polskiej pominąć, prosimy — w razie przeoczenia — o bezpośrednie zgłaszanie udziału pod adr.: Wydawnictwo „Kurjera Poznańskiego” i „Orędownika Wielkopolskiego”.

Wiceprezes Reichstagu pod zarzutem sprzeniewierzenia

W Kolonii aresztowano centrowca Essera i po jednym dniu wypuszczono go z więzienia

Berlin, 4. 4. (Tel. wł.) Wiceprezydent Reichstagu centrowiec Tomasz Esser aresztowany został w Kolonii pod zarzutem sprzeniewierzeń w tamtejszej izbie rzemieślniczej. Aresztowany został również prezy-

dent miejscowej izby rzemieślniczej Welter i syndyk dr. Engels.

Berlin 4. 4. (Tel. wł.) Centrowiec Tomasz Esser aresztowany wczoraj w południe został zwolniony dziś z więzienia.

Senat gdański rezygnuje z pełnomocnictw

Rozbicie się dotychczasowego bloku rządzącego w sejmie gdańskim

Gdańsk, 4. 4. (Tel. wł.) Senat gdański wydał urzędowy komunikat, w którym oświadcza, iż frakcje narodowej jedności, popierające obecny rząd zawiadomiły wczoraj prezydenta senatu, że większość bloku wypowiedziała się przeciw przedłożeniom o pełnomocnictwach.

Senat wobec tego stwierdził, że dotychczasowa koalicja rządowa została rozbita i wycofał wniosek o pełnomocnictwa.

Dalsze uchwały senatu i popierających go dotychczas partyj powzięte zostaną później.

„Jeszcze krok w kierunku rewizji traktatów”

Paryż, 4. 4. (PAT.) Jacques Bainville drukuje w „La Liberté” artykuł p. t. „Jeszcze krok w kierunku rewizji traktatów”, w którym podkreśla stale ustępowanie żądanom Niemiec żądaniom, wstydliwie kryjącym się pod rozmaitemi nazwami.

„Gleichberechtigung” w gruncie rzeczy oznacza prawo Niemiec do uzbrojenia. Te nowe terminy służąć mają do uspokojenia sumienia i znajdują się na pewno w momencie decyzji zmiany granic politycznych Europy.

Upatrzone na ofiary do poniesienia

kosztów tej operacji Polska i Mała Ententa napewno nie pozwolą się poświęcić. Ceremonja odbędzie się w ramach Ligi, uwiecznionych girlandami, które nazywać się będą gwarancjami Bainville kończy swój artykuł uwagą, że życzenie Pertinaxa, dotyczące podania się do dymisji de Jouvenela, który stara się zjednać Francję dla planu włosko-angielskiego jest bardziej niż wątpliwe i zapytuje, jakie wnioski z wytworzonej sytuacji wyciągną dzisiejsi prawdziwi dyktatorzy.

Aresztowanie dziennikarza

Berlin, 4. 4. (Tel. wł.) Dziennikarz angielski T. E. Catchpole został wczoraj w Berlinie aresztowany, oskarżony o fałszywe informowanie swego dziennika.

Orędzie prez. Roosevelta

Waszyngton, 4. 4. (PAT.) Prez. Roosevelt w orędziu do kongresu przedkłada projekt ustawy, pozwalającej St. Zjednoczonym na podejmowanie inicjatywy w sprawie zawierania układów celem obniżenia barier celnych i pozyskania zagranicznych rynków zbytu dla amerykańskich produktów rolniczych i przemysłowych.

Roosevelt zaznacza dalej w orędziu, że domagać się będzie również od kongresu przyjęcia projektu ustawy o pomocy dla rolników.

Krwawe starcie

Berlin, 4. 4. (PAT.) Prasa donosi z Wrocławia o krwawym starciu między oddziałem policji pomocniczej a kupcem żydowskim Gasmanem, w którego mieszkaniu chciano przeprowadzić rewizję.

Gasmann dał do przybyłego oddzia-

łu szereg strzałów z karabinu i zranił kilku policjantów. Gasmana aresztowano wraz z żoną, synem i służącą. Z trudem udało się obronić aresztowanego przed wzburzonym tłumem i odprawić do prezydium policji.

Mandat Japonji

London, 4. 4. (Tel. wł.) Gubernator byłych wysp niemieckich w morzu południowym, którym Japonja zawiaduje jako mandatarjusz Ligi Narodów, oświadczył, iż również po wystąpieniu z Ligi zarządzać będzie temi wyspami w myśl dotychczasowych zasad, gdyż zdaniem gubernatora, nie się w tej sprawie nie zmieniło.

Książki pacyfistyczne zakazane

Berlin, 4. 4. (Tel. wł.) Na wielkim zebraniu nauczycieli w Monachjum oświadczył bawarski minister oświaty, że rząd usunie z bibliotek, począwszy od biblioteki państwowej a skończywszy na najmniejszej szkolnej, wszystkie książki pacyfistyczne, socjalistyczne i ateistyczne.

Zwolniony przez piratów

London, 4. 4. (PAT.) Jeden z 4 oficerów angielskich, porwanych przez chińskich korsarzy, powrócił do New Czwang. Oficer ten zwolniony został, by mógł zakomunikować żądanie okupu. Trzej pozostali trzymani są pod silną strażą w okolicy Pan-Szamu.

Zwalnianie z czesnego

Warszawa, 4. 4. (Tel. wł.) — Min. w. r. o. p. wydało zarządzenie równające dzieci inwalidów i dzieci bezrobotnych pracowników umysłowych. Będą one korzystać z prawa pierwszeństwa przy zwalnianiu z czesnego. (w)

TARGOWISKO MIEJSKIE

Urzędowe sprawozdanie targowe Komisji Notowania Cen.

Poznań, 4. 4. 1933 r.

Spędzono: wołów 190, buhajów 380, krów 560, świń 2180, cieląt 1130, owiec 84; razem 4524 zwierząt.

(Ceny loco Targowica Poznań łącznie z kosztami handlowe i)

Płacono za 100 kg żywej wagi za:

BYDŁO:

Woły:
Pełnomięsiste wytuczone nieoprękane 62—66
Mięsiste tuczone młodsze do lat 3 54—60
Mięsiste tuczone starsze 46—50
Miernie odżywione 36—40

Buhaje:
Wytuczone pełnomięsiste 56—60
Tuczone mięsiste 50—54
Nietuczone dobrze odżywione starsze 33—42
Miernie odżywione 34—36

Krowy:
Wytuczone pełnomięsiste 58—64
Tuczone mięsiste 54—58
Nietuczone dobrze odżywione Miernie odżywione 20—28

świnie:
Wytuczone pełnomięsiste 62—66
Tuczone mięsiste 54—60
Nietuczone dobrze odżywione Miernie odżywione 36—40

Młodzież:
Dobrze odżywione 36—40
Miernie odżywione 32—36

Cielęta:
Najprzedsze cielęta wytuczone 76—80
Tuczone cielęta 68—72
Dobrze odżywione 60—63
Miernie odżywione 50—58

ŚWINIE (TUCZNIKI):

Pełnomięsiste od 120 do 150 kg żywej wagi 104—106
Pełnomięsiste od 100 do 120 kg żywej wagi 96—102
Pełnomięsiste od 80 do 100 kg żywej wagi 90—94
Mięsiste świnie ponad 80 kg żywej wagi 80—88
Maciorv i późne kastraty 86—96
Przebieg targu spokojny.

Urzędowa ceduła Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 4. 4. 1933 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznania, ładunki wagonowo dostawa bieżąca za 100 kg:

Standardy: 1 żyto poznańskie 700 g/l
2 żyto pomorskie 695 g/l 3 pszenica poznańska i pomorska 721 g/l 4. owies poznański i pomorski 445 g/l

Ceny transakcyjne:
Żyto 250 tonn par. Poznań 18,00

Ceny orientacyjne:
Żyto 17,75—18,00

Usposobienie spokojne.
Pszenica 33,50—34,50
Usposobienie spokojne.
Jęczmień 681—681 g/l 14,25—15,00
Jęczmień 643—662 g/l 13,75—14,25
Usposobienie słabe.

Owies 11,00—11,50
Usposobienie spokojne.

Maka żytnia 65% wł work. 27,50—28,50
Usposobienie spokojne.

Maka pszenna 65% wł work. 51,00—53,00
Usposobienie spokojne.

Otręby żytnie 8,50—9,25
Otręby pszenne 9,25—10,25
Otręby pszenne (grube) 10,25—11,25

Rzenak 45,00—46,00
Gorzycza 42,00—44,00
Wyka latowa 12,50—13,50

Peluszka 12,00—13,00
Groch Victoria 21,00—23,00
Groch Folgera 35,00—40,00

Łubin niebieski 7,00—8,00
Łubin żółty 8,50—9,50
Seradela 11,00—12,00

Ziemniaki jadalne 2,00—2,20
Ziemniaki fabr. za kilo % 11

Ogólne usposobienie spokojne.
Tranzakcje na odmiennych warunkach:

żyta 400 tonn, pszenicy 180 tonn, owsa 30 tonn, otrab żytnich 30 tonn, otrab pszen-nych 30 tonn.

Uwagi: Specjalne gatunki ziemniaków eksportowych ponad notowanie.

Kurs dolara. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 888 1/2 zł, gotówką 8,91 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu, płać dziś za 100 mk. niem. w dewizach 212,00 zł, gotówką 211,00 zł, za 100 guld. gd. w dewizach 173,91 do 174,17 zł, gotówką 173,57 zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 4. 4. 1933 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była bez zmiany

Z pożyczek państwowych poszukiwano 5% pożycz. konwers. po 43—%; pozatem poszukiwano — bez obrotu i notowania — 4% premj. dol. po 53 1/2 oraz 3% pożycz. bud. po 41—

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. poszukiwano 4 1/2% listy dol. stare po 36.— przy braku oddawców; również poszukiwano 4 1/2% listy dol. amort. po 41— bez obrotu. 4% listy zast. konwert. obracano po 35 1/2 w tranzakcjach.

Z akcji bankowych ofiarowano Bank Polski po 75.—

Cedula Urzędowa Giełdy Poznańskiej.

Papiery procentowe:

(Kurs w procentach nominalu)
5% Pożyczka konwersyjna 43% P.
4 1/2% dol. listy P. Z. K. 36% P.
4% listy zastaw. konw. ostepm. P. Z. K. 35 1/2% +

Akcje bankowe:

(Kurs w złotych za 1 akcję)
Bank Polski I em. 75.— O.
Tendencja bez zmiany.

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 4. 4. 1933 r.

Dewizy:

	trans.	sprzed.	kup
Belgja	124,45	124,76	124,14
Holandja	360,20	361,10	359,30
London	30,58	30,74	30,44
Nowy Jork			
czeki	8,916	8,936	8,896
Nowy Jork			
kabel	8,924	8,944	8,904
Paryż	35,08	35,17	34,99
Praga	26,48	26,54	26,42
Sztokholm	162,15	162,95	161,35
Szwajcaria	172,40	172,83	171,97
Włochy	45,78	46,00	45,56
Berlin	212,40		

Tendencja niejednolita.

Papiery wartościowe i obligacje:

3% pożycz. bud. 41,35—41,35
4% pożycz. inw. 105,25
5% pożycz. kolejowa 37,00
6% pożycz. dol. 55,50—55,25
4% pożycz. dolarowa 54,50
7% pożycz. stabil. 55,25—54,50
10% pożycz. kolejowa 102,50

Tendencja słabsza.

Akcje w złotych:

Bank Polski 74,00
Starachowice 9,75—9,85
Tendencja niejednolita.

PŁODY ROLNICZE

Berlin, 4. 4. 1933 r.

Zboża i nasiona olejiste za 1000 kg.
reszta za 100 kg

Pszenica march 195,00—197,00
Tendencja słabsza.

Zyto march 155,00—157,00
Tendencja spokojna.

Jęczmień browarowy 172,00—180,00
Tendencja spokojna.

Jęczmień pastewny i przemysłowy 163,00—171,00
Tendencja spokojna.

Owies march 123,00—126,00
Tendencja spokojna.

Maka pszena 23,00—26,90
Tendencja cicha.

Maka żytnia 20,60—22,60
Tendencja spokojna.

Otręby pszenne 8,40—8,90
Tendencja cicha.

Otręby żytnie 8,75—9,00
Tendencja spokojna.

Groch Victoria 20,50—23,50
Groch drobny jadalny 19,00—21,00

Groch pastewny 13,00—15,00
Peluszka 13,00—14,00

Bob 12,50—14,50
Wyka 14,00—15,00

Łubin niebieski 9,25—10,50
Łubin żółty 12,75—13,75

Seradela nowa 17,00—21,50
Kuchy lniae 10,50

Kuchy z orzecha ziemnego 10,50
Kuchy mielone (mączka) 10,20

Wytloki suche 8,60
Śrót Soja ekstrahowany 46% loco Hamburg 9,00

Śrót Soja ekstrahowany 46% loco Szczecin 10 10

Płatki ziemniaczane 14,30—14,70
Śloma z pras drut. 0,55—0,80

Śloma p pras drut. 0,40—0,55
Śloma owsiana drut. 0,40—0,55

Śloma jęczmienna drut. 0,40—0,80
Śloma z dług. wiązana 0,70—1,05

Śloma p pras sznur. 0,50—0,70
Śloma z pras sznur. 0,60—0,35

Sieczka 1,35—1,50
Tendencja stała.

Siano handlowe suche 1,10—1,30
Siano dobre I pokosu 1,70—2,10

Lucerna luzem 2,30—2,60
Tymotka luzem 2,40—2,70

Siano koniczynowe 2,40—2,70
Tendencja stała.
Ogólna tendencja spokojniejsza.

Odpowiedź Francji na projekty anglo-włoskie

Paryż, 4. 4. (PAT.) Odbyło się posiedzenie rady gabinetu pod przewodnictwem premiera Daladier. Posiedzenie poświęcone było przede wszystkim sprawozdaniu min. spr. zagr. Boncoura z przebiegu rozmów na temat projektu współpracy 4 mocarstw zachodnich.

Rada zdecydowała odpowiedzieć na wnioski włosko-angielskie w specjalnym memorandum, które zostanie podane uprzednio do zatwierdzenia na najbliższym posiedzeniu rady min., prawdopodobnie w środę, 5 b. m.

Paryż, 4. 4. (PAT.) Według informacji „Le Temps” memorandum francuskie stanowić ma projekt zasadniczy i odrębny od planu włoskiego oraz propozycji brytyjskich i będzie w

każdym razie bardziej zbliżone w swoich zasadniczych wytycznych do poprawek angielskich.

Jak informuje dalej dziennik, memorandum zawierać będzie rozszerzenie pierwotnego projektu w ramach paktu Ligi Narodów. W ten sposób interesy państw trzecich będą chronione.

Co się tyczy rewizji traktatów, która to ewentualność przewidziana jest art. 19 paktu Ligi, gabinet francuski ma zwrócić się do brytyjskiego i włoskiego z prośbą o sprecyzowanie poglądów na te kwestie. Francja, zdaniem „Le Temps”, nie zgodziła się na odwołanie art. 19 paktu Ligi Narodów od art. 3, 10 i 16 tegoż paktu.

*Kupując na Święta wódkę i likiery
dodaj jeszcze dwa słowa:
„Rektyfikacji Warszawskiej”*

Dziesiąty dzień procesu inż. Ruszczewskiego

Dziesiąty dzień rozprawy procesu inż. Ruszczewskiego rozpoczął się zeznaniami prof. politechniki lwowskiej, inż. Boguckiego.

Do prof. Boguckiego zwrócono się z prośbą o wydanie opinii co do gruntu, na którym miał stanąć centralny gmach telefonów i telegrafów przy ul. Nowogrodzkiej. Prof. Bogucki stwierdził, że wszystkie opracowane projekty są fantastyczne. Prof. Bogucki wydał opinię, na podstawie której możliwe było przeprowadzenie oszczędności, sięgających sumy miliona 100 000 zł.

TAJEMNICZY SĄD KOLEŻEŃSKI

Następny świadek, inż. Strawiński oznajmia, że do niego zwrócono się o zorganizowanie sądu koleżeńkiego, który miał rozstrzygnąć zatarg między inż. Machajskim a oskarżonym Ruszczewskim. Zatarg powstał na tem tle, że Machajski nie zgadzał się na nadużycia, popełniane przez podwładnych inż. Ruszczewskiego na budowie poczty w Gdyni. Inż. Strawiński oświadcza, że nie może składać zeznań, zasłaniając się słowem honoru, że cały przewód sądu koleżeńkiego pozostanie tajemnicą. Tajemnica została zagwarantowana również świadkom i tylko dzięki temu zeznania ich były szczere. Po długich perypetjach świadek zgadza się tylko na ujawnienie wyroku sądu koleżeńkiego, który wypadł dla Ruszczewskiego bardzo niekorzystnie.

Prok. Grabowski proponuje rozprawę przy drzwiach zamkniętych. — Sąd po naradzie postanowił zwolnić świadka od składania zeznań.

BALAGAN

Inż. Witkowski, urzędnik N. I. K. brał udział w komisji, która badała stan robót w Gdyni. Cała budowa oraz zawarte w związku z nią transakcje wydały się świadkowi mocno podejrzane. Panował w Gdyni zupełny chaos. Kierownictwo przyjmowało najdroższe oferty, przetargi pomijano, bądź zmieniano je. Ostatecznie budowę powierzono najdroższemu przedsiębiorstwu, stworzonemu ad hoc do wykonania robót. W kasowości kierownictwa budowy panował „balagan”. Zaliczki i asygnaty wydawano każdemu z ulicy, o ile twierdził, że przyszedł z polecenia telefonicznego kierownictwa budowy. Wyplaty najważniejszych nawet sum odbywały się bez żadnych dowodów.

Adw. Gutman: Gdzie są konkretne stwierdzone zle skutki gospodarki inż. Ruszczewskiego w Gdyni?

— Kiedy nie było ani jednego dobrego skutku, wszystkie są złe. Belki były powyginane, dodawano piasku, gdzie tylko się dało, płacono drogo, był zamęt, opóźnienie. W czasie kontroli inż. Ruszczewski sam ubolewał nad panującymi nieporządkami.

Zeznania inż. Radłowa, urzędnika min. poczt i telegrafu, dotyczyły spraw czysto technicznych.

MAŁE ZAUFANIE PANA MIEDZIŃSKIEGO

Duże zainteresowanie wzbudziły zeznania kpt. Miszewskiego, delegata sztabu generalnego do min. poczt i telegrafu.

Po ustąpieniu z tego stanowiska, kpt. Miszewski spotkał się z inż. Ru-

szczewskim, który zaproponował mu zajęcie przy elewacji gruntu pod gmachem poczty w Gdyni. Za tę pracę, bliżej przez świadka nieokreśloną, wyasygnowano mu hojną ręką 30 000 zł. Poczynając od tego momentu, kpt. Miszewski zeznaje nerwowo i mocno niepewnie. Na jego chytrej, lisiej twarzy przewija się cała gama nerwowych uśmiechów.

— Jednocześnie — mówił dalej świadek — inż. Ruszczewski zwierzył się przedemną, że potrzebuje kogoś do kontroli filmu. Poleciałem mu p. Benedykta Hertza. Już pod koniec mojej pracy w Gdyni inż. Ruszczewski doszedł do wniosku, że gmach poczty jest zbyt mało reprezentacyjny i polecił mi ozdobić go płaskorzeźbami. Za te płaskorzeźby otrzymałem 30 000 zł. Kiedy powołano do życia komisję międzyministerjalną do zbadania gospodarki inż. Ruszczewskiego w Gdyni, zostałem powołany do tej komisji jako delegat min. poczt i telegrafów.

O wynikach prac tej komisji świadek stara się nie mówić. Poprzedzając na stwierdzeniu, że w łonie komisji panowały tarcia, wywołane tem, że delegaci N. I. K. i min. robót publicznych nie ukrywali swego negatywnego stanowiska do inż. Ruszczewskiego.

Prok. Grabowski: Czy pan był urzędnikiem min. poczt i telegrafów?

— Nie.

— W jaki więc sposób znalazł się pan w komisji międzyministerjalnej?

Świadek (zmieszany): — Proszę panów, w tej komisji był szereg osób zupełnie prywatnych. Był tam również niejaki p. Gutkowski, który nigdy nie był urzędnikiem.

— To wszystko nie wyjaśnia sprawy pańskiego udziału w komisji.

— Z czasów wojny żyłem blisko z min. Miedzińskim, który nabrał do mnie wielkiego zaufania. Z tych powodów delegowano mnie do komisji.

— Jak pan mógł pogodzić to, że pan pracował w Gdyni jako rzeźbiarz, a równocześnie kontrolował pan stan robót?

— Moje prace rzeźbiarskie miały charakter prywatny.

— Inż. Ruszczewski: — Pan znał min. Miedzińskiego?

— Tak.

— Pan zyskał jego zaufanie?

— Tak.

— Czy pan pamięta o swojej działalności społecznej?

— Tak.

— Posiadał pan w Orłowie wille, w której miał pan urządzać kąpielisko dla członków Federacji.

Prok. Grabowski: — Czy inż. Ruszczewski ofiarował wille Federacji?

— Chciał budować.

— Jeśli tak, to w porządku.

Adw. Gutman: — Czy inż. Ruszczewski pomagał Federacji materialnie?

— Tak.

— Czy pan pracował dla państwa jako rzeźbiarz?

— Tak. Pracowałem zawodowo. Wykonałem salę honorową M. S. Wojsk. na P. W. K. za 64.000 zł., a obecnie rzeźbę pomnik min. Piłsudskiego.

— To nam wystarczy.

Dziwny początek przygotowania obchodu 3 Maja

Zwołane wczoraj przez ks. Ludwiczaka, dyrektora Towarzystwa Czytelni Ludowych na salę św. Marcina zebranie przedstawicieli towarzystw i organizacji miejscowych celem wyłonienia komitetu obchodu Trzeciego Maja odbyło się przy udziale około 250 osób.

Zebranie miało od samego początku przebieg chaotyczny. Nasamprzód zachodziły niedokładności przy stwierdzeniu upoważnień osób przybyłych: wchodzili na salę ludzie nie upoważnieni przez żadną organizację, wykazując się jakąkolwiek legitymacją członkowską. Wkońcu zaś ks. dyr. Ludwiczak zezwolił wpuszczać każdego, kto chciał być obecny. Tym sposobem z 50 osób conajmniej dostało się na salę bez żadnego uprawnienia.

Miano wybrać komitet obchodowy przez głosowanie; jednakowoż głosowanie odbyło się tylko przy pierwszych kilku kandydaturach, a cała dalsza lista została wskutek nieopanowania zebrania przez ks. dyr. Ludwiczaka skompletowana prosto w ten sposób, że proponowane z różnych stron osoby uznano bez głosowania za wybrane. Na sali panował w tym czasie zupełny hałas i zgłęb.

Nie uważamy, by w taki sposób należało organizować obchody narodowo-państwowe.

Tutejsi wolnomysłiele

W jednej ze sal Domu Rzemieślniczego — jak nam donoszą — odbyło się zebranie, zwołane przez organizację wolnomysłieli poznańskich p. n. „Wolna Myśl”, której patronuje znany ze swych antyklerykalnych dążeń prof. Ułaszyn. W charakterze głównego mówcy wystąpił prof. Nowakowski, który wygłosił obszerny referat z okazji 50-rocznicy zgonu Karola Marxa, przedstawiając go jako „wielkiego przyjaciele Polski”. Nie odbyło się bez wycieczek przeciwko „endecji”, czem jesteśmy oczywiście bardzo „przygnębieni”.

Automobilizm w Polsce

Ogłoszone ostatnio przez główny urząd statystyczny dane, dotyczące liczebności pojazdów mechanicznych w Polsce, dowodzą, że opłaty na rzecz funduszu drogowego w połączeniu z kryzysem oddziaływały ujemnie w tej dziedzinie, a ilość samochodów u nas nadal w r. 1932 zmniejszyła się i na 1 stycznia 1933 r. wynosiła 34.197 wozów, wobec 47.331 w r. 1931 (przed uchwaleniem ustawy o funduszu drogowym). W porównaniu zatem z r. 1931 liczba ta zmniejszyła się o 27,7 proc. a z r. 1932 o 6,9 proc. Ze 14,8 pojazdów mechanicznych na 10 tys. mieszkańców w r. 1931 cyfra ta spadła do 10,5 w r. 1933.

Z ogólnej ilości 34.197 wozów na woj. centralne przypada obecnie 46,4 proc. i 11,6 pojazdów na 10 tys. mieszkańców, na woj. wschodnie 3,6 proc. i 2,2 pojazdy na 10 tys. mieszkańców, na zachodnie 35,1 proc. i 26,1 pojazdów i na południowe 14,9 proc. i 5,9 pojazdów na 10 tys. mieszkańców. W ten sposób stosunkowo najwięcej samochodów przypada na woj. zachodnie, najmniej na wschodnie, gdzie ludność miejska jest najmniej liczna, a przemysł i handel najstabilniej rozwinięty. Dla porównania zaznaczyć należy, że wówczas gdy u nas jeden samochód przypada na prawie tysiąc mieszkań-

U dorastającej młodzieży stosuje się rano szklankę naturalnej wody gorzkiej Franciszka-Józefa. Przy użyciu takiej jej czyszczące działanie na krew i naprawa funkcji żołądka i kiszek u dzieci i chłopców daje zbawienny skutek. Zalecana przez lekarzy. Tg 1054

ców, to w Stanach Zjednoczonych na 4,6, w Niemczech na 93,0, we Francji na 32,0, w Anglii na 31,0 itd. Cyfry dotyczące Polski są zatem nader skromne.

W roku 1931 taksówki stanowiły 18,4 proc. ogólnej ilości samochodów, a w r. 1933 — 21,5 proc. Tłumaczy się to tem, że stałe opłaty od samochodu, bez różnicy, czy pojazd ten jest stale wyzyskiwany, czy tylko sporadycznie, stanowi ciężar nader dokuczliwy i może do pewnego stopnia wytrzymywać kalkulację, o ile samochód będzie wyzyskany w stopniu możliwie najwyższym, a więc jako dorożka lub autobus, nigdy zaś jako środek lokomocji przygodny i na czas krótki.

Ilość autobusów spadła z 4.293 do 2.545 t. j. o 40 proc., przyczem w roku ostatnim w porównaniu z poprzednim ilość ta spadła o 16,5 proc. Rok 1932, kiedy fundusz drogowy obowiązywał w całej pełni, był zwłaszcza dla autobusów niepomysłny.

Wzrasta natomiast u nas ilość motocykletek, zarówno w liczbach bezwzględnych (7.940 do 8.182 t. j. o 3,1 proc.) jak stosunkowych bowiem w r. 1931 stanowiły one 16,7 proc. ogólnej ilości pojazdów, w r. 1932 — 21,9 proc., a w r. 1933 — 23,9 proc. Pod tym zatem względem coraz bardziej upodobniamy się do Europy zachodniej, gdzie motocykle wynoszą ogółem 46,4 proc. ilości samochodów, wówczas gdy np. w Stanach Zjednoczonych tylko 0,4 proc.

Z. K.

Anglia i Sowiety

London, 4. 4. (PAT.) MacDonald zapowiedział, że wniesiony zostanie do izby projekt ustawy o udzieleniu rządowi pełnomocnictw w sprawie importu towarów rosyjskich do Anglii. Premier zaznaczył, że układ handlowy między Anglią a Sowiecami wygasa w dniu 17 bm. i należy przedtem coś zrobić dla ustalenia formy przyszłych stosunków handlowych.

Postawie opozycji domagali się wyjaśnień wstępnych co do wszystkich faktów, dotyczących stosunków handlowych angielsko-sowieckich. Premier odpowiedział, że nie byłoby to w interesie oskarżonych w Z. S. R. R. inżynierów angielskich, aby składał obecnie jakiekolwiek oświadczenia.

Nowy sejm bawarski

Berlin, 4. 4. (PAT.) Sejm bawarski rozwiązano. Nowy sejm powołany na podstawie klucza partii, odpowiadającego wynikom ostatnich wyborów do Reichstagu z okręgu bawarskiego przedstawiać się będzie następująco: hitlerowcy 48 mandatów (dotychczas 43), Baw. Partia Lud. 30 (45), soc.-dem. 18 (20), niemiecko-nar. 5 (3), Związek chłopski 3 (9). Wobec niedopuszczenia komunistów nowy sejm bawarski liczyć będzie 104 posłów na 128 w sejmie rozwiązanym.

Światowa konferencja

London, 4. 4. (Tel. wł.) Prasa londyńska, omawiając wyniki rozmowy MacDonalda z Normanem Davisem na temat światowej konferencji gospodarczej dochodzi do wniosku, że konferencja ta nie odbędzie się prawdopodobnie przed 15 czerwca, dniem spłaty Ameryce następnej raty długów wojennych.

Przypuszcza się, że konferencja ta najwcześniej rozpocznie się 1 lipca. W tych warunkach rozważa się możliwość wyjazdu MacDonalda do Ameryki na narady z prez. Rooseveltem.

Zamówienia sowieckie

Warszawa, 4. 4. (Tel. wł.) — Pomiędzy hutami polskimi a Sowiecami toczy się rokowania co do dalszych zamówień na 30 tys. tonn żelaza z dostawą do połowy czerwca. Rokowania mają być zakończone w tym tygodniu. (w)

*Wiosna
nadchodzi!
od piegów
cię uchroni*

**KREM CAZIMI
METAMORPHOSA**

ng 8 550

Związek Młodych Narodowców

Kurs dla prelegentów rozpocznie się w dniu 6 kwietnia (piątek) w lokalu własnym przy ul. św. Marcina 65, o godz. 19,30. Osobnych uwiadomień nie wysyła się.

Kierownik kursu.

Ostatnie wypadki wśród Polonii argentyńskiej

Kampanja „Kurjera Niezależnego” — Ograniczenia imigracyjne

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”).

Buenos Aires, 9 marca.

Na temat powyższy mam dużo rzeczy do zakomunikowania. Postaram się je zareferować bezstronnie, bez względu na to, czy są one miłe czy przykre. gdyż obowiązkiem korespondenta zagranicznego jest w pierwszym rzędzie informować czytelników w kraju o sytuacji rodaków zagranicą. Otóż sielankowe życie społeczeństwa naszego w Buenos Aires zostało nagle przerwane kampanją prasową na łamach dziennika „Niezależny Kurjer Polski w Argentynie”. Kolejno zaatakowano polskich Żydów, Ukraińców, Federację Towarzystw Polskich i jej organ „Głos Polski”, oraz na końcu poselstwo polskie. O ile chodzi o Żydów i Ukraińców, to, zdaniem powszechnym, należało się z nimi rozprawić, gdyż zasługiwali na to od dawna. Redaktor p. Taworski działał tu w dobrej wierze, nie bacząc na straty materialne, jakie kampanja taka mogła przynieść jego piśmie.

Żydzi ostatnio zorganizowali w Buenos Aires wielką akcję, mającą na celu zdyskredytować naszą Ojczyznę. Odbyły się mityngi, na których uchwalano rezolucje, urągające wszelkiej przyzwoitości międzynarodowej. Kierowała tą antypolską akcją komunizująca młodzież żydowska, mająca w kolonii żydowskiej przewagę liczebną, a popierał ją pewien odłam prasy żydowskiej. Rozwydrzone to chamsstwo opublikowało nawet fałszywy tekst telegramów, wysłanych do prezydenta Mościckiego, Ligi Narodów i Ligi Obrony Praw Człowieka.

Tu właśnie zasługa „Kurjera Niezależnego”, że, nie bacząc na straty materialne, odważnie stanął w obronie państwowości polskiej. W szeregu artykułów zaalarmował opinię kolonii naszej i spowodował, że kilka bardziej umiarkowanych zrzeszeń polsko-żydowskich (zresztą nielicznych) wysłało delegację do posła polskiego p. Wł. Mazurkiewicza z zaznaczeniem, że nie mają nic wspólnego z antypolską hecą i potępią ją wybrzyki prasy, objawiające się między innymi w fałszowaniu uchwalonych rezolucji.

Zaznaczyć jeszcze należy, że komunistyczni liderzy żydowscy zamierzali opublikować tekst przerobionych telegramów wraz z odpowiednimi komentarzami w prasie argentyńskiej. Całe szczęście, że właśnie w tym czasie wykryto spiszek radykałów, wobec czego dzienniki argentyńskie miały nadmiar materiału sensacyjnego i zimno potraktowały intrygi żydowskich „macherów”.

Podobne tło miała afera ukraińska. Organ oficj. tych sfer „Ukraińskie Słowo” ogłosiło z okazji niepodl. Ukrainy artykuł w języku hiszpańskim, rojący się od oszczerstw i obelg przeciw Rzeczypospolitej Polskiej. W odpowiedzi „Kurjer Niezależny” umieścił również artykuł w języku hiszpańskim, prostując fałsz, szczególnie w odniesieniu do ostatnich bandyckich napadów w Małopolsce wschodniej. Na to „Ukraińskie Słowo” zapieniło się jadem nienawiści. Wystąpiło z drugim artykułem, w którym już bez żadnego hamulca pohulało iście po „hajdamacku”.

Można się nie zgadzać z taktyką „Kurjera Niezależnego” i w danym razie mieć zastrzeżenia co do polemiki w języku hiszpańskim. Znajac w przybliżeniu „poczytność” „Ukraińskiego Słowa” nie wątpię, że I. artykuł minąłby bez echa. Należało go zlekceważyć i nie odpowiadać nań, jak na to zaaslaugiwali. Bądź, co bądź jednaka „Kurjer” działał w najlepszej wierze, prostując fałsz i reagując na ataki zaciętych wrogów państwa polskiego.

Inaczej rzecz się ma z kampanją przeciw Federacji Towarzystw i poselstwu polskiemu. Tu już redaktor przeholował, szerząc niezdrowe pierwiastki zwątpienia wśród swoich poczytnych czytelników. Sama myśl zrzeszania się w towarzystwach jest niepopularna u szerokich mas wychodźców polskich. Na dowód niechaj posłuży fakt, że tylko nikły odsetek, może jeden lub dwa procent naszych emigrantów należy do ugrupowań polskich w stolicy i na prowincji. Jeżeli będzie ich się zniechęcało jakimś „sensacyjnymi rewelacjami” itp., to jeszcze więcej unikać będą towarzystw, gdzie bądź co bądź słyszą żywe słowo polskie ze sceny i z estrady. Niejedne towarzystwa mogą się też poszczycić ładnym „dorobkiem narodowym” w postaci własnych domów, bibliotek mebli i kostiumów. Wszystko

to zapłacone jest z nikłych składek członkowskich oraz wpływów z zabaw i obchodów narodowych.

Uzdrowienie stosunków owszem, było i jest potrzebne w łonie Federacji ze względu na udział osób, wyznających poglądy komunistyczne, jednak kampanja na łamach „Kurjera Niezależnego”, jako zbyt gwałtowna i uogólniająca, godzi w podstawy bytu wszystkich towarzystw. Ataki w tej formie i treści są niedopuszczalne w piśmie polskim zagranicą, gdyż podrywają autorytet władz społecznych. Jak można było przewidzieć, polemika przeobraziła się w wzajemne napaści osobiste, obniżające poziom prasy polskiej w Argentynie.

W polemikę wmieszało się poselstwo polskie, które teoretycznie zmuszone było bronić Federacji. Mianowicie „Kurjer Niezależny” zarzucił organowi Federacji „Głosowi Polskiemu” szerzenie idei komunistycznych, co mogło doprowadzić do nieobliczalnych następstw włącznie zamknięcia towarzystw i skonfiskowania ich majątku. Władze argentyńskie w takich razach nie znają żartów, temwięcej, iż istnieje obecnie stan obłężenia.

Tu zaznaczyć trzeba, że ostatnie wybory w grudniu wysunęły na czoło Federacji b. konsula p. Sułk-Szulca, człowieka powszechnie szanowanego. Dawniejsi prowodyrzy komunistyczni usunęli się na drugi plan, do czego ich zresztą zmusiła opinia zdrowej części kolonii polskiej. Rozgrzebywanie więc sprawy już trochę przebrzmiało, mogło zaszkodzić całemu społeczeństwu naszemu. słusznie też poselstwo zaprotestowało przeciw takiemu samobójstwu politycznemu. Niestety odnośny komunikat, zredagowany przez referenta, p. Pankiewicza, w sposób niezręczny i nietaktowny, wywołał burzę w redakcji „Kurjera Niezależnego”, która z kolei rozpoczęła atak na poselstwo. Ubolewania godna polemika trwa już czas dłuższy, szerząc zamęt w naszej kolonii.

Żyje echo wywołała w społeczeństwie naszym sprawa restrykcji imigracyjnych, zadekretowanych przez rząd argentyński. Ograniczenia dotyczą wszystkich narodowości bez wyjątku. W przyszłości mogą przyjeżdżać do Argentyny tylko bliscy krewni imigrantów, mających zapewnione utrzymanie, oraz osoby, wykazujące się kontraktem pracy.

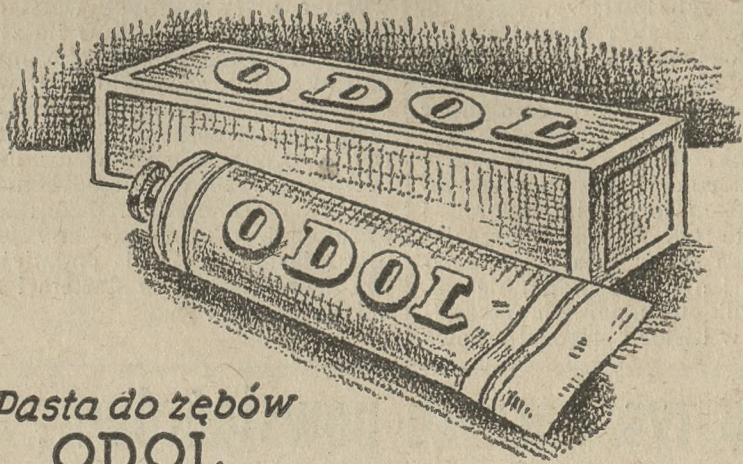
W prasie argentyńskiej odezwały się głosy nie bardzo przychylnie dekretowi rządowemu. Stwierdzono między innymi, że restrykcje nie są zgodne z duchem konstytucji argentyńskiej, która w paragr. 25 wyraźnie zabrania utrudniać lub ograniczać imigrację osób, mających zamiar uprawiać rolę, ulepszać warsztaty przemysłowe, oraz nauczać wiedzy i sztuki. Poza argumentami natury legalnej prasa słusznie podkreśliła, że w Argentynie istnieje problem załudniania terenów dziewiczych i urodzajnych. Obecny kryzys i związane z nim ściśle bezrobocie nie motywują dostatecznie restrykcji imigracyjnych, gdyż nigdy nie było pracy w kraju na pół załudnionym. Wynajdywali ją imigranci, sami tworząc własne warsztaty rolnicze i przemysłowe.

Dziennik „La Prensa” zapytuje się z ironią, czy mieli zapewnioną pracę imigranci europejscy, przybywający do Argentyny po r. 1860 i czy pasażerowie statku „Mayflower” jechali do Ameryki Północnej z kontraktami pracy lub „Mamadami”? Ze względów zasadniczych, ekonomicznych i społecznych nie należało zrywać z tradycyjną polityką imigracyjną, gdyż Argentyna jeszcze przez długie dziesiątki lat może całe stulecie, będzie potrzebowała dopływu ludności europejskiej, na co wskazuje chociażby fakt, że na kilometr kwadratowym żyją przeciętnie tylko cztery osoby.

Argumenty te są tak jasne i przekonujące, że wszelkie komentarze są zbędne. Znowu staje się aktualnym zagadnienie systematycznej kolonizacji, które i dla Polski ma niezwykle doniosłe znaczenie. Prędzej czy później Polska szukać będzie musiła terenów dla osiedlenia nadmiaru swej ludności rolnej. W tym celu trzeba będzie zorganizować emigrację rolniczą i zerwać z dotychczasowym systemem emigracji dzikiej. O sprawie tej pisałem już niejednokrotnie w moich korespondencjach, nie będę jej zatem walcował ponownie.

W związku z aktualnymi projekta-

codzienne używanie
pasty do zębów ODOL
zapobiega tworzeniu się brzydkiego zabarwienia zębów i wydzielaniu nieprzyjemnego zapachu z ust.

Pasta do zębów ODOL,
dzięki wysokiej zawartości składników koloidalnych, posiada wielką siłę absorpcyjną, czyści więc zęby dokładnie, usuwając wszelkiego rodzaju zanieczyszczenia, barwniki oraz nieprzyjemny zapach.

Tg 1 057

mi kolonizacyjnymi donieść należy, że tutejszy bank państwowy „Banco de la Nación” projektuje rozparcelować 5 tysięcy hektarów ziemi nawadnianej w terytorjum Rio Negro pomiędzy osadników tyrolskich. Pewną część kapitału ma wyłożyć bank austriacki, lwia część kosztów zaś ponosić ma „Banco de la Nación”. Mamy tu do czynienia z imprezą oficjalną, która ze względu na biurokratyczną powolność swoich organów nie budzi wielkiego zaufania. Zresztą prasa tutejsza zaprotestowała przeciw jednostronnemu faworyzowaniu Tyrolczyków na niekorzyść innych narodowości i obywateli własnego kraju.

TOMASZ WOJNOWSKI.

Koniec strajku w Łodzi

Łódź, 4. 4. (Tel. wł.) Ostatecznie podpisano umowę na tych zasadach, jakie ustalono w Warszawie. Dziś od rana cała Łódź ruszyła.

Przedstawiciele władz oświadczyli, że będą oddziaływali także na fabryki niezrzeszone, ażeby one zostały objęte tą umową. (w)

Kabel Gdynia — Kopenhaga

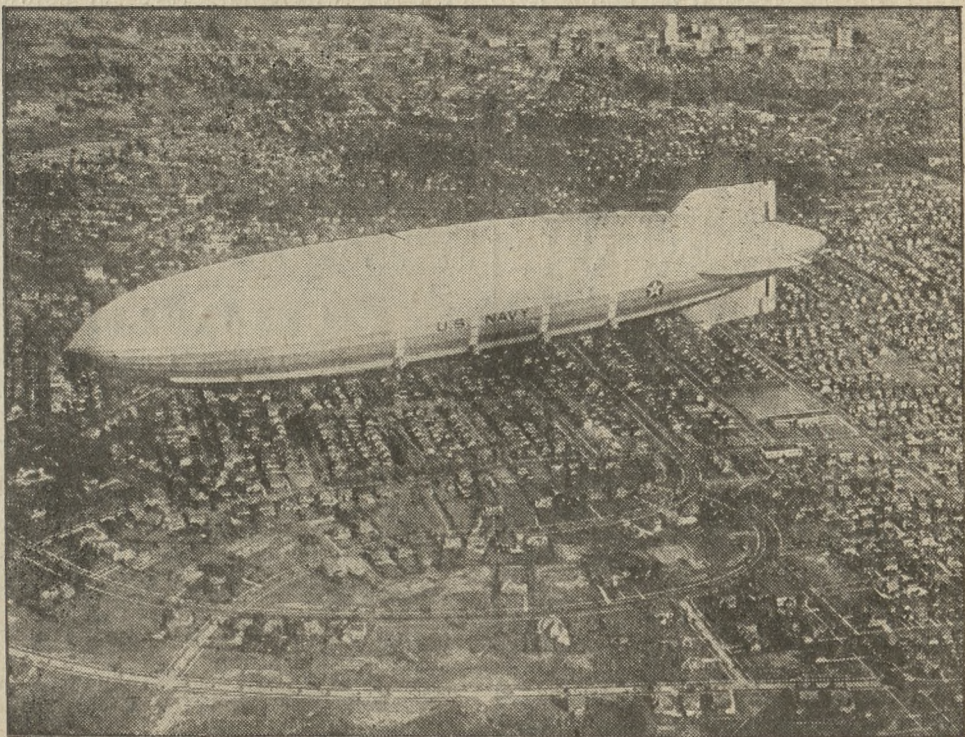
Warszawa, 4. 4. (Tel. wł.) — Min. poczt i telegrafów przystąpiło do opracowania planu budowy nowej odnogi między państwowej komunikacji telefonicznej przy założeniu kabla morskiego łączącego Polskę z Kopenhagą. Kabel ten Gdynia—Kopenhaga umożliwiłby połączenie z Europą zachodnią z pominięciem rzeszy niemieckiej. (w)

RADJO

Środa, dnia 5 marca 1933 r.
Poznań (335 m) godz. 13.05 koncert gramofonowy; godz. 14.00 giełda; godz. 14.15 kwadrans Tow. Ziemi Wielkop.; godz. 16.20 (W); godz. 17.30 płyty gramof.; godz. 17.40 (W); godz. 18.00 odczyt z Katowic; godzina 18.20 płyty gramof.; godz. 18.30 przegląd czasopism; godz. 18.45 fragment nowej powieści pt. „Mężczyźni dookoła Eweliny” (odczyta red. A. Kawczyński); godz. 19.28 sygnał czasu; godz. 19.30 tr. z Warszawy; godz. 22.15 sygnał czasu — kom.; godzina 22.35 odczyt w języku esperancem z Krakowa; godz. 22.55 muzyka z płyt.

Warszawa (1412 m) godz. 12.10 płyty gramof.; godz. 15.35 program dla dzieci: „Panna Kropeczka i jej koledzy” — obrazek St. Dietrichówny; „Listy od dzieci” — p. W. Tatarkiewicz-Małkowska; godz. 16.00 płyty gramof.; godz. 16.20 odczyt historyczny dla maturzystów; godz. 16.40 „Jak rozumnie uprawiać sport”; godz. 17.00 audycja dla nauczycieli muz. w szkołach ogólnokształcących; godz. 17.30 komunikat hydrograficzny; godz. 17.40 „Pracownicy społeczni na usługach chorych” — dr. Witold Chodźko; godz. 18.00 tr. Katowic: „Harcerstwo jako awangarda Młodej Polski”; godzina 18.25 muzyka lekka; godz. 19.20 „Skrzynka pocztowa rolnicza”; godz. 19.30 „Życie literackie” — feljton p. Stanisława Adamczewskiego; godz. 19.45 pras. i y dziennik radiowy; godz. 20.00 „Ochrona przyrody” — prof. Marjan Sokołowski; godzina 20.15 tr. z Konserwatorium audycji Słow. Miłośników Dawnej Muzyki; słowo wstępne prof. Henryk Opieński; w przerwie wiadomości sportowe; godz. 22.00 „Na widnokręgu”; godz. 22.15 muzyka taneczna; godz. 22.35 „O Wicie Stwoszu — T. Łodakowski (Kraków); godz. 23.00 muzyka taneczna.

Programy zagraniczne: Koenigswusterhausen (1635 m) 20.00 słuchowisko, 23.00 koncert; **Budapeszt** (550 m) 20.15 słuchowisko, 22.00 muzyka cygańska; **Praga** (489 m) 20.05 koncert symf.; **Wiedeń** (517 m) 19.40 koncert popularny, 20.45 słuchowisko, 22.25 muzyka taneczna; **Berlin** (419 m) 19.35 „Rienzi” op. Wagnera.

Olbrzymi sterowiec amerykański „Akron”, który świeżo uległ katastrofie. Szczegóły podajemy w dziale depesz.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

13 bieg o puchar „Kurjera Poznańskiego”

Dwanaście lat minęło od chwili, kiedy Poznaniacy zaskoczeni zostali wielką sensacją, ba — dużą liczbą była zgorszonych widokiem prawie setki smukłych młodych biegaczy, stojących w biały dzień, w samo południe niedzieli Wielkanocnej i w samym śródmieściu, na Placu Wolności, od pierwszego w Polsce biegu ulicznego o puchar redakcji „Kurjera Poznańskiego”. Tyśiące ludzi zetknęło się wtedy poraz pierwszy ze sportem, poraz pierwszy zobaczyło i przekonało się, ile radości i emocji daje ta tak stara już przecież dziedzina, która znana była już w dawnych wiekach i nie tylko znana, ale ciesząca się i wielkim uznaniem. Wszystkim znane są w historii starożytnej owe

igrzyska, odbywające się w Grecji czy starym Rzymie, opowiadania o laurze, którym zdobiono skronie zwycięzców, którzy stawali się bohaterami narodowymi a pierwszymi obywatelami swoich rodzinnych miast. O ile zwycięzcy w obecnych czasach nie otrzymują tych laurów i tych zaszczytów, co w owych czasach, to jednak zainteresowanie temi biegami jest niemińsze. Trzynasty raz więc odbędzie się w drugie święto Wielkanocy bieg długodystansowy o puchar przechodni redakcji „Kurjera Poznańskiego”, przeniesiony jednak z ulic miasta na drogi podmiejskie, na trasie przełajowej ze startem i metą na boisku „Sokoła”.

30 tys. karnych powstańców...

Odprawa komendantów i skarbników Zw. Tow. Powstańców i Wojaków

W niedzielę odbyła w Poznaniu, w sali p. Jarockiej, odprawa komendantów i skarbników Związku Towarzystw Powstańców i Wojaków pod przewodnictwem I. komendanta związkowego płk. rez. Thiele z Doruchowa, w obecności prezesa związkowego dr. St. Celichowskiego, gen. Załęskiego, II. komendanta por. Podgórskiego itd. Z Pomorza, przybył komendant okręgu pomorskiego Zw. Tow. Powst. i Woja- ków mjr Nieborak.

Podczas odprawy komendant związkowy płk. Thiel wskazał na obowiązki i zadania Towarzystw Powstańców i Wojaków w dobie obecnej. Mówca podkreślił niebezpieczeństwo ze strony niemieckiej i konieczność gotowości obrony granic. Następnie przedstawił płk. Thiel program pracy związkowej na rok bieżący, z podkreśleniem dziedziny przygotowania wojskowego. We wszystkich okręgach przeprowadzi się ćwiczenia, mające na celu osłonę granic poszczególnych okręgów dalej odbędzie się ćwiczenia przysposobienia wojskowego i apele okręgowe. Odprawa dała obecnym pogląd na stan pracy związkowej w dobie obecnej, program prac na przyszłość, tak w głównych zarysach jak i w szczegółach.

Spółeczeństwo wielkopolskie może spoglądać z dumą na wyniki ich pracy. Obecnie jest zorganizowanych w Zw. Powst. i Wojaków 30 tys. członków karnych i organizacyjnie sprawnych. Pod jednolitem kierownictwem tworzą

powstańcy silny pierścień organizacyjny wzdłuż całej granicy zachodniej, w województwach pomorskim, poznańskim i śląskim. Do Związku należą jeszcze organizacje powstańcze w Lens. O teżyżnie powstańców świadczy 12 zjazdów okręgowych odbytych w ostatnim czasie. Prace Związku Towarzystw Powstańców i Wojaków zasługują na tem większe podkreślenie, że prowadzi się je własnymi siłami i o własnych funduszach.

O wszelkich ćwiczeniach i pracach informuje zarząd wyczerpująco władze wojskowe. W związku z odprawą komendantów zabrał głos prezes Związku adw. dr. St. Celichowski, który wskazał na konieczność wyteżonej pracy i ożywienia jej duchem z roku 1918, duchem, który przyswiecał powstańcom wielkopolskim w walce o ojczystą ziemię.

Po odprawie komendantów odbyła się odprawa skarbników okręgowych, pod przewodnictwem skarbnika okręgowego p. Edm. Szwedzińskiego. Podczas odprawy przedstawiono m. in. sprawę zbiorowego ubezpieczenia członków Tow. Powst. i Wojaków w Krajowym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych.

Obie odprawy tak komendantów jak i skarbników wykazały pełną sprawność i teżyżnę organizacyjną, przy wzorowej karności i ofiarności obywatelskiej. (kl.)

KRATKI SĄDOWE

Ujejski znów na widowni

Wyrok na szantażystę

Znany na terenie Poznania aferzysta Józef Ujejski, wydawca paszkwilowego pisma p. n. „Verax”, zasiadł dzisiaj znów na ławie oskarżonych.

Ujejski w roku ubiegłym zamieścił w wydawanym przez siebie piśmie oszczerczy artykuł przeciwko p. Zofii Sedlaczkowej. Kiedy p. Sedlaczkowa zwróciła się do Ujejskiego o wycofanie numeru, zawierającego krzywdzący ją artykuł, Ujejski zażądał od niej 800 zł tytułem „kosztów”, spowodowanych wycofaniem całego nakładu i 187 zł dla wykupienia egzemplarzy, znajdujących się w rozsprzedaży. Następnie

zwrócił się Ujejski ponownie do pani Sedlaczkowej i usiłował wymusić od niej 200 zł pod presją niepisania o niej więcej.

Dzisiaj odpowiadał Ujejski przed sądem za przestępstwo wymuszenia i został za pierwszy wypadek skazany na karę więzienia przez jeden rok, a za drugi na karę więzienia przez trzy miesiące. Łącznie został on skazany na 1 rok więzienia, przyczem połowę kary darowano na podstawie amnestji. Od powyższego wyroku założył tak prokurator jak i oskarżony apelację.

strowskiej skradziono 6 koszul damskich, a jako sprawczynię ujęto Pelagię Małachowiczową (ul. Fabryczna 5) której też odebrano skradzioną bieliznę. (kl.)

KALENDARZYK

Wtorek, 4 kwietnia 1933

Słońce: wschód 5,22; — zachód 18,32; — długość dnia 13 godz. 10 min.

Księżyc: wschód 10,43; — zachód 3,16; — po pierwszej kwadrze.

Stan pogody według sprostżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.: Wtorek godz. 7 rano: Temperatura powietrza umiarkowana plus 6 st. C., pogodnie, wiatr zachodni, ciśnienie atmosferyczne niskie 745 mm. — W ub. dobie temperatura najwyższa plus 8 st. C., najniższa plus 2 st. C. Ilość opadu 5 mm.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu: Dział: plus 0,43 m.

Kal. rzek.: Izidor B.; jutro Wincenty.

Kal. słow.: Włostław; jutro Bożywoj.

Nocna służba aptek

Śródmieście: Apteka pod Białym Orłem. St. Rynek 41. — Apteka św. Piotra. ul. Półwiejska 1. — Apteka św. Marcina. ul. Ratajczaka 12. — Apteka Śródecka. Rynek Śródecki 1.

Wilda: Apteka pod Koroną. G. Wilda 61. Jeżyce: Apteka pod Gwiazdą, ul. Kraszewskiego 12.

Lazarz: Apteka p. Plucińskiego, ul. Marszałka Focha 72.

KRONIKA KOŚCIELNA

— * **Nabożeństwa w kościele Najśw. Serca Jezusowego u SS. Karmelitanek Bosych.** W czwartek, 6 bm. o godz. 17 nabożeństwo ku czci Najśw. Serca Jezusowego z wystawieniem Najśw. Sakramentu i kazaniem jako zwykle przygotowanie do I pątku. Oprócz tego, zgodnie z życzeniem Ojca św. i według rozporządzenia J. Em. Najprzew. ks. Prymasa, tegoż dnia od godz. 11—12 w nocy odbędzie się wspólna „godzina św.”, przed Najśw. Sakramentem, wystawionym w monstrancji i w intencjach, polecanych przez Ojca św. — Dnia 7 bm. — w I piątek miesiąca — całonocne wystawienie Najśw. Sakramentu. Msze św. o godz. 6,30, 7,30, 8 i 9. Popołudniu o godz. 5 nabożeństwo, kazanie i reposesycja Najśw. Sakramentu.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— * **Ze Związku Oficerów Rez.** Jutro, w środę wieczorem o godz. 8 w ognisku związkowym (Stary Rynek 80-82) zebranie miesięczne. Referat wygłosi ppłk. Gorgoń.

— * **Oddział Piwacki T. S. „Unja”.** — Zebranie miesięczne odbędzie się dziś, we wtorek o godz. 20 w sali p. Jarockiej. Na porządku obrad ważne sprawy.

— * **Z II Sodalicji Pań Miejskich.** Zebranie miesięczne w czwartek, 6 bm. o godz. 16,30 w wielkiej sali św. Marcina. Referat wygłosi ks. Rejowicz T. J. — Tegoż dnia o godz. 8,30 nabożeństwo sodaliczne w kaplicy zakładu św. Józefa. — W środę w godzinach 16—18 sposobność spowiadania się w tejże kaplicy.

— * **Ze Stow. Oficerów w stanie spoczynku.** Miesięczne zebranie odbędzie się dnia 5 bm. o godz. 17,30 w nowym lokalu przy Alejach Marcinkowskiego 3. Po zebraniu wygłosi p. mjr dypl. Leszczyński bardzo zajmujący odczyt na temat organizacji niemieckiej armji. Uprząsza się wszystkich członków, jak również nie zrzeszonych oficerów w st. spocz., o przybycie.

— * **Komitet Tow. dzielnic Łazarz-Górczyn** urządza walne zebranie 21 bm. o godz. 20 w lokalu p. Dusika, ul. Marsz. Focha 62. Wnioski do walnego zebrania należy nadesłać na 14 dni przed zebraniem na ręce prezesa ul. M. Focha 62.

— * **Z Sodalicji Marjańskiej Nauczycieli.** Zebranie plenarne odbędzie się w niedzielę, 23 bm. w seminarjum duchownym w Poznaniu. Od godz. 9 sposobność do spowiedzi w kaplicy sem. O godz. 10 msza św. Po mszy św. śniadanie i zebranie.

WYCHOWANIE, KURSY

— * **Kurs dla lekarzy.** Państwowa Szkoła Higjeny wspólnie z sekcją naukową Polskiego Towarzystwa Eugenicznego organizuje trzeci kurs dla lekarzy z dziedziny eugeniki i poradnictwa przedślubnego. Wykłady obejmą zarówno stronę społeczną, związaną ze sprawami małżeństwa, jak zagadnienia polityki populacyjnej, rozrodczości, oraz sprawy związane ściśle z patologią, jak dziedziczenie chorób psychicznych, nerwowych, zapobieganie chorobom wenerycznym itp. — Kurs odbędzie się w czasie od 16 do 29 maja włącznie r. b. Wykłady odbywać się będą wieczorami od godz. 20—22 w gmachu Państwowej Szkoły Higjeny w Warszawie. Kurs jest bezpłatny, wpisowe wynosi 10 zł. Zgłoszenia pisemne przyjmuje i informacyjną udziela sekretariat Państwowej Szkoły Higjeny Warszawa. Chocimska 24, do dnia 10 maja codziennie od godz. 9—15, tel. 894-81.

ŻYCIE SOKOLE

— * **Żeńskie Tow. gimn. „Sokół” 16 (Jeżyce).** Zebranie plenarne odbędzie się w czwartek, 6 bm. o godz. 20 w salce Domu P. K. E., ul. Słowackiego 19. Książki z biblioteki wymieniać można już od godziny 19.

— * **„Sokół” Poznań 1 (Śródmieście).** Zebranie plenarne i wykład p. Jana Janicza n. t. „Kolonizacja Niemców w Polsce” odbędzie się w środę, 5 bm. o godz. 20,15 w salce przy ul. św. Marcina 65.

— * **Tow. gimn. „Sokół” św. Łazarz.** Zebranie plenarne odbędzie się w środę, 5 bm. o godz. 20 na sali Związku Kolejowców Polskich, ul. Spokojna 24. Ze względu na przypadającą 31 rocznicę założenia gniazda wykład o sokolstwie wygłosi druż. Gaszak.

— * **Tow. gimn. „Sokół” Poznań 8.** Plenarne zebranie odbędzie się w czwartek, 6 bm. o godz. 20 na malej sali Domu Katolickiego na Śródcie.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— * **Z Wielkopolskiego Związku Młodych.** W dniach od 29 kwietnia do 7 maja br. włącznie odbędzie się w czasie

konkursów hippicznych w Gnieźnie, w Miejskiej Szkole Handlowo-Przemysłowej przy ul. Chrobrego, wystawa łowiecka i wystawa obrazów na cele pomocy dla bezrobotnych. Wystawa obejmować będzie eksponaty łowieckie ze wszystkich czasów wykopaliska, starożytną broń myśliwską itd. Zgłoszenia ilości i jakości eksponatów należy przestać najpóźniej do dnia 18 bm. na ręce członka Komitetu Wykonawczego p. dr. Działotta, notariusza, Gniezno. Rynek 13, który także służyć będzie wszelkimi wyjaśnieniami. Ze względu na szlachetny cel Zarząd Wlkp. Zw. Myśliwych wzywa wszystkich naszych członków oraz sympatyków o obeszanie jak najliczniej wystawy eksponatami.

— * **Loteria Wielkanocna Polskiego Czerwonego Krzyża.** Losy po 50 groszy sprzedaje biuro P. C. K. oraz firmy: Bra- cia Dawidowscy, Przybyła, Jerzykiewicz, Grabarkiewicz (kiosk przy ul. św. Marcina), Waberski. Pozostał już tylko niewielki zapas losów. Poparcie obywatelstwa poznańskiego winno okazać się żywiołowe dla szlachetnej akcji doposażenia biednej bezrobotnej ludności oraz dla celów P. C. K. Kto jeszcze nie nabył losów loterii wielkanocnej Polskiego Czerwonego Krzyża, niechaj korzysta z okazji i copędzej się w nie zaopatrzy, termin ciągnięcia jest bowiem bliski.

— * **Sekcja szybowcowa Aeroklubu Poznańskiego** donosi, że w czwartek, 6 bm. o godz. 15 w teatrze świetlnym „Słońce” wyświetlać będzie specjalnie wykonany film o szybownictwie p. t.: „Bezmielcho- wa, ośrodek wyszkolenia w lotach bezsil- nikowych”. Film powyższy ilustruje doskonale rozwój szybownictwa, sposób szkolenia na szybowcach, przygotowania do startu, starty i lądowania oraz szereg lotów ślizgowych na szybowcach szkol- nych i lotów żaglowych na szybowcach treningowych i rekordowych. W progra- mie powyższym ukażą się również dwa najświeższe tygodniki aktualności. Wstęp 20 groszy. Ze względu na wielkie zainteresowanie zagadnieniem lotu bez silnika polecamy film powyższy szczególnie mło- dzieży.

— * **Komitet Zjednoczonych Towarzystw Poznań - Winiary** postanowił na swem posiedzeniu w dniu 29 marca urzą- dzić uroczysty obchód 3 Maja. Wybrano komisję obchodową, w której skład weszli pp. Stachowski St., Ławniczak Antoni, Ła- goda St., Nowak, Jaworowski J., Bloch Józef, Ławniczak Jan, Bajerlein Maksymil- ian. Uchwalono pochód z orkiestrą i sztandarami na nabożeństwo do kościoła parafialnego, po nabożeństwie pochód głównymi ulicami Winiar do lokalu ze- brania, gdzie się odbędzie akademja, obej- mująca oprócz uroczystej przemowy, spie- wy i deklamacje.

— * **Tow. Pomocy dla Inteligencji** skła- da podziękowanie za składkę 100 zł ku uczczeniu śp. Protę Mieleckiego z Busze- wa, która złożyli pp. Mieczysławostwo Chlapowscy z synem.

— * **Na święcone dla biednych.** Stow. Pań Miłosierdzia par. św. Wojciecha do- nosi, że urządza wielką loterię wielkanoc- ną, w której wygrać można kilkanaście cennych premij i duże święcone. Los ty- lko 50 gr do nabycia w firmie St. Kalamaj- ski, pl. Wolności i S. Knopiński, ulica Pocztowa 26.

— * **Biblioteka T. G. L. im. J. I. Kra- szewskiego**, ul. Wrocławska 17, otwarta codziennie od godz. 12—13 i od godz. 16 do 19; w soboty od godz. 12—15. Kaucja 3 zł, abonament 1 zł, wpis 50 gr.

— * **Klub Mandolinistów „Sempre vi- vo”.** Celem powiększenia zespołu przy- jmuje się panów, grających z nut na man- dolinie lub gitarze. Lekcje odbywają się regularnie we wtorek i piątek od godz. 20 pod fachowym kierownictwem p. Feliksa Kapay w lokalu klubowym „Cukierni Stowa- niańskiej” przy ul. Marsz. Focha 70.

KRONIKA MIEJSCOWA

— * **„Obrona Częstochowy” w Górczy- nie.** Katolickie Tow. Robotników Pol- skich parafji św. Krzyża w Poznaniu-Gór- czynie, ze współudziałem organizacji, na- leżących do Akcji Katolickiej, urządziło w niedzielę, przedstawienie amatorskie sztuki „Obrona Częstochowy”. Sala była przepełniona tak na przedstawieniu dla dzieci jak i dla dorosłych. Wobec tak wielkiego powodzenia przedstawienie bę- dzie prawdopodobnie powtórzone. Zespół amatorski wywiązał się ze swego zadania bardzo dobrze.

— * **Uroczystość harcerska.** W nie- dziele II drużyna harcerów im. Królowej Jadwigi obchodziła 20-lecie istnienia. W salce św. Marcina urządzono przy tej spo- sobności wystawę prac drużyny. Ogląda- no fotografie z przed lat 15 i 20, na któ- rych uśmiechały się staroświecko ubra- ne skautki, z laską w dłoni na wzór chłop- ców. To maleńkie muzeum drużyny wy- mowniej przemawiało do widza, niż naj- barwniejszy referat historyczny. Kolek- cja mundurów harcerskich od 1914 r., wy- białe proporzeczki, stare fotografie i po- zółkłe kartki kronik obozowych, wszy- stko to stwierdzało, że harcerstwo, chociaż młode, ma już „starą” tradycję i wspo- mnienia. Pogląd na dzisiejsze zajęcia za- stępów dała inna część wystawy, obejmu- jąca roboty ręczne, hafty, włóczki, pie- czywo etc. Miłą tę uroczystość zaszczy- ciły swą obecnością osoby, związane z harcerstwem wielkopolskim od jego za- rania.

Wakacje wielkanocne

Tegoroczne wielkanocne wakacje szkolne rozpoczną się w środę, 12 bm. i trwać będą do wtorku, 18 bm. Nor- malne zajęcia szkolne rozpoczną się w środę, 19 bm. rano.

Włamywacze w „Trocadero”

Bieżąca kronika policyjna notuje 19 doniesień o kradzieżach i włama- niach. P. Walery Dziennik (pl. Nowo- miejski) doniósł o włamaniu do jego lokalu „Trocadero”, gdzie łupem zło- dziej padło 700 zł gotówki i 300 papier- osów.

Przy św. Marcinie 22 włamali się złodzieje do mieszkania p. Franciszka Grajka, zostali jednak spłoszeni. — P. Ignacemu Pieprzykowi, Wolnica 7, skradziono części maszyny do wyra- biania skór, wartości 500 zł. Przy św. Marcinie 14 ze sklepu p. Heleny O-

KRONIKA POLICYJNA

— **Tajemnicze zaginięcie.** P. Janina Brycka (ul. Wrocławska 1) zwróciła się do policji z prośbą o zarządzenie poszukiwań jej 17-letniej córki, Marysteli, urodzonej w Granowsku, która zaginęła bez wieści od dnia 27 marca popołudniu. P. Marystela była wzrostu 1,60 m, brunetką o dużych czarnych oczach, długich czarnych brwiach, zdrowej cerze i okrągłej twarzy; ubrana była w ciemny płaszcz męski z opasowym kołnierzem, suknię granatową i beret. (kl.)

— **Czyje rzeczy?** W komisariacie III znajduje się 10 desek długich, pochodzących prawdopodobnie z kradzieży, a w komisariacie V przechowuje się szary koc. (kl.)

— **Znalezienie zwłok noworodka.** W rowie szosowym w pobliżu majątności Buczkowo w pow. inowrocławskim znaleziono zwłoki noworodka płci męskiej. Na zwłokach były ślady gwałtownej śmierci. (kl.)

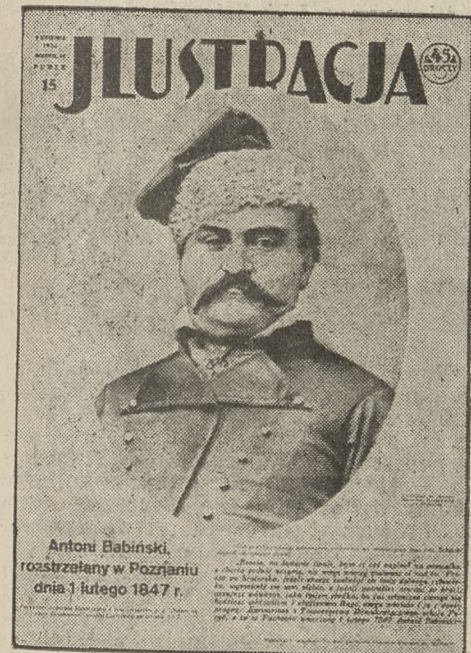
— **Chłopcy zatrzymali pociąg.** 16-letni Antoni Janowiak i 14-letni Józef Tomkowiak z Zawad w pow. czarnkowskim uciekli w lesie sosny i nieśli je do domu. Sosny, zdobyte w sposób nieuczciwy, ciężki chłopcom nie tylko na sumieniu, ale także fizycznie do tego stopnia, że, zmęczeni, położyli jedną na torze, a drugą postanowili oddzielić zanieść do domu. Tymczasem jednak nadjechał pociąg od Zawad w kierunku Drawskiego Młyna i zatrzymać się musiał na torze wskutek napotkanej przeszkody. Obu chłopaków, którzy położeniem przeszkody na torze zatrzymali pociąg, ujęła policja. (kl.)

Z Poznańskiego

— **CZARNKÓW.** (Czeladnicy). W tych dniach odbył się w Szkole Zawod. Doksztalającej egzamin 5 terminatorów szewskich, z których 4 otrzymało świadectwo czeladnicze. Są to pp. Kurek Józef, Hafermann Kurt, Borkowski Franciszek i Nast Ernest.

— **CHODZIEŻ.** (Ze Straży Pożarnej). Ochotnicza Straż Pożarna odbyła swe roczne walne zebranie. Po zagajeniu

Dramatyczna scena na Placu Działowym w Poznaniu

Było to w dniu 1 lutego 1848 r., o godzinie 8 rano. Z więzienia, stojącego w miejscu, gdzie dziś jest sąd apelacyjny, jechał pod eskortą wojskową drabiasz wóz ze skazanym na śmierć emisariuszem Towarzystwa Emigracyjnego w Paryżu, Antonim Babińskim. Przybył do Wielkopolski, ażeby uświadamiać lud i krzewić ideę walki o wolność. Broniąc się przed aresztowaniem, zastrzelił żandarma. Schwytano go i skazano na śmierć. Jako jedyną spuściznę Babiński pozostawił wrzuszający list do żołnierza, pełniącego w nocy poprzedzającej stracenie wartę przed jego celą. Interesujący reportaż historyczny o tragicznym tym epizodzie z walk o wyzwolenie z niewoli przynosi, wraz z reprodukcjami nadzwyczaj ciekawych i nieznanych dotychczas rysunków i dokumentów, najnowszy, 15 numer „Ilustracji Polskiej”.

Pozostała część numeru obfituje w ciekawe i aktualne artykuły i fotografie. Widzimy więc katastrofę samolotu „City of Liverpool”, torpedowiec w ogrodzie d'Annunzia, nową gwiazdę polską w Hollywood, akcję bojkotową w Niemczech, „prawie polskie” banany w Gdyni, największą stację filtrów w Warszawie, „nastroje wiosenne” nieoceniszonego „Ger'a” i wiele innych ciekawych rzeczy, tudzież początek emocjonującej powieści Antoniego Kawczyńskiego p. t. „Mężczyźni dokoła Eweliny”, ilustrowanej świetnymi rysunkami W. Świerczyńskiego. Numer kosztuje w sprzedaży ulicznej 45 groszy. Adres wydawnictwa: Poznań, św. Marcin 70.

przez prezesa p. burmistrza Marona, wybrano prezydium z przewodniczącym p. Janem Jesionowskim na czele. W sprawozdaniach zarządu przedstawili całokształt pracy placówki pp. prezes, sekretarz Kadzban, skarbnik Ślósarek oraz naczelnik p. Wolff. Sprawozdania wykazały, że straż miejscowa organizacyjnie postawiona jest bardzo dobrze. Naczelnik wskazał na wysoką sprawność techniczną straży i wielką gorliwość większości członków. Pochwały za wybitne zainteresowanie udziałem w zebraniu 10 strażaków, ze szczególnem uwzględnieniem druha L. Latosińskiego. Naczelnik p. Wolff przedstawił plan działalności, a sekretarz odczytał preliminarz budżetowy na rok bieżący. Oba plany zostały przyjęte jednogłośnie. Wobec wakansów w zarządzie wybrano zastępcę sekretarza i jednego członka komisji rewizyjnej. Pierwszym został p. J. Jesionowski, drugim p. Cz. Piśkorski. Po zebraniu dokonał skarbnik podziału premii między strażaków.

— **KĘPNO.** (Nowe Koło Związku Oficerów Rezerwy). Na skutek uchwały walnego zebrania Z. O. R. — Koła Ostrów, które obejmowało swoją działalnością powiaty sąsiednie, postanowiono upoważnić członków Koła z powiatu kępińskiego i b. ostrzeszowskiego do zwołania oficerów rezerwy i do zbadania możliwości założenia odrębnego Koła na terenie pow. kępińskiego. Do przeprowadzenia tego postanowienia delegowano kpt. rez. Cieniałę z Kępna. W ub. niedzielę zwołał p. Cieniałę oficerów rez. do Kępna na zebranie, na które stawili się 65 oficerów i podchorążych rez. W charakterze gości przybyli starosta powiatowy p. Dąbrowiecki, zast. dcy. pułku 60 p. p., ppłk. dypl. Dück i inni. Po wysłuchaniu referatów delegata okręgu p. Adamka i kpt. Ślomeczyńskiego, postanowiono założyć Koło w Kępnie. Do zarządu nowego Koła wybrano pp.: kpt. Cieniałę — prezesem, por. rez. inż. Osinińskiego — wiceprezesem oraz pp. Kalińskiego, Legiena, Pruskiawicza, Ściegiennego i innych. Na delegatów na walny zjazd wybrano pp. Cieniałę, Dąbrowieckiego i Pruskiawicza. Po złożeniu deklaracji członkowskich zebranie zamknięto.

Grodzisk

Agencję „Kurjera Poznańskiego” objął p.

Witold Wawrzyniak
Grodzisk
ulica Bukowska 4.

Zamówienia oraz przepłatę na kwiecień i dalsze miesiące prosimy skutecznie odtąd w wyżej wspomnianej agenturze, która przyjmuje abonament i ogłoszenia po cenach oryginalnych, bez żadnych dopłat.

— **LESZNO.** (Wit Stosz, w 400-lecie śmierci mistrza). W czwartek, dnia 6 b. m. o godz. 18 w auli gimnazjum państw odbędzie się w ramach Pow. Wykładów odczyt prof. U. P., ks. dr. Szczęsnego Dettloffa na temat: „Wit Stosz, w 400-lecie śmierci mistrza”. Odczyt ilustrowany będzie przeźrocami. Wstęp 50 gr dla dorosłych, 20 gr dla młodzieży i wojskowych niższych stopni.

— **NAKŁO.** (Znak czasu). Z Izby Skarbowej w Poznaniu otrzymujemy na-

Stawka 42 zawodników rusza ze startu przy „Esplanadzie” do pierwszego biegu ulicznego o puchar redakcji „Kurjera Poznańskiego” w roku 1921, pierwszego biegu tego rodzaju w Polsce. Na przedzie z 5 na piersiach obecny prezes P. Z. B. p. dyr. Baranowski, 11 zwycięzca kpt. Baran.

stępujące sprostowanie: „1) Nieprawdą jest, że „p. Krasicka w wyznaczonych terminach zapłaciła poszczególne raty co do grosza”, natomiast prawdą jest, że p. Krasicka wpłaciła we właściwych terminach tylko kwoty rozterminowanego podatku bez doliczenia do dwu pierwszych rat 10-proc. dodatku oraz kar i odsetek; 2) nieprawdą jest, że w tym wypadku nie zawiadomił urząd zainteresowanej poprzednio, lecz odrazu przysłał egzekutora”, natomiast prawdą jest, że o obowiązku wpłacania dodatku i odsetek we właściwych terminach z zagrożeniem przymusowego ściągnięcia całej zaległości zawiadomił urząd zobowiązaną pismem z dnia 5 stycznia 1932 r. L. dz. 13162/31/II; 3) nieprawdą jest, że „p. Krasicka zapłacić miała 450 zł kosztów”, natomiast prawdą jest, że zobowiązana zgodnie z obowiązującą przepisami zapłaciła tytułem kosztów egzekucyjnych kwotę 3 zł.”

(—) Światalski, prezes Izby Skarbowej. Sprostowanie powyższe dotyczy notatki naszego korespondenta, zamieszczonej w nr. 129 „Kurjera Pozn.”.

— **ŚREM.** (Czy to możliwe?) Doszły nas wiadomości, jakoby jedna z dość wysoko postawionych w mieście osobistości w dniu 5 marca przy pewnej okoliczności miała wyrazić się dosłownie: „My was, 4 miliony Poznańczyków i tak Niemcom oddamy, bo nam tylko kłopot robicie”. Ograniczamy się narazie do stwierdzenia tego niebywałego faktu, i odczekamy decyzji w tej sprawie miejscowych władz Związku Oficerów Rez., do których, jak się dowiadujemy, skierowano odpow. interpelację.

— **ŚRODA.** (Żydzi). Jak nam donoszą, w ostatnich dniach wzrasta w Środzie liczba Żydów wskutek sprowadzenia się kilku rodzin żydowskich. Nowi na gruncie tutejszym Żydzi zamieszkali w domach p. Władysława Śmiśniewicza przy ul. Kilińskiego, oraz mistrza rzeźnickiego p. Stefana Kolickiego przy ulicy Dąbrowskiego.

Z Kaliskiego

— **KALISZ.** (Z życia kulturalnego). Odbyło się walne zebranie członków Tow. Biblioteki im. A. Mickiewicza. Instytu-

cja rozwija się bardzo pomyślnie. Jak ze sprawozdania wynika, biblioteka jest jednym z najbogatszych księgozbiorów prowincjonalnych w Polsce, posiada bowiem przeszło 20 000 tomów, w tem bardzo bogaty dział historyczny, ofiarowany Towarzystwu przez barona Leopolda Kronenberga z Warszawy. Walne zebranie pod przewodnictwem adw. p. Wyganowskiego przyjęło sprawozdanie ustępującego zarządu, wyrażając mu podziękowanie i obrat zarząd nowy Towarzystwa z ks. prałatem Sobczyńskim na czele, powierzając mu nadal czuwanie nad tą starą i zasłużoną dla Kalisza placówką kulturalną. Na tem też zebraniu na wniosek ks. prał. J. Sobczyńskiego obrano członkiem honorowym towarzystwa p. Stefanińskiego K., w uznaniu zasług, jakie położył nad rozwojem i wzbogaceniem księgozbioru.

— (Z Tow. „Caritas”). W miesiącu marcu Tow. „Caritas” stałe rozdawało 30 deputatów żywnościowych najbardziej potrzebującym rodzinom bezrobotnych, oraz rozdzieliło między 30 osób nadesłaną odzież i bieliznę. Poza tem dzięki staraniom towarzystwa pięciom ubogich dzieci ulokowano na obiadach w domach inteligencji kaliskiej.

— (Ze Związku Pań Domu). Niedawno powstały Związek Pań Domu rozwija bardzo ożywną działalność. Obecnie liczy już około 60 członkiń, które pracują pod przewodnictwem p. Zardeckiej. Z okazji świąt wielkanocnych Związek zorganizował kurs pieczenia ciast, tortów i mazurków.

Samobójstwo aptekarza łódzkiego

W jednym z hoteli w Bydgoszczy usiłował odebrać sobie życie aptekarz z Łodzi 44-letni Stanisław Lengner.

W pokoju, w którym zamieszkał aptekarz, znaleziono pod łóżkiem opakowanie od 20 tabletek nasennych, które denat spożył w celach samobójczych. Znaleziono tam także list, w którym Lengner oświadczył, że różne okoliczności postawiły go w sytuacji bez wyjścia, więc samobójstwo uważa za jedyne wyjście. Stan jego jest beznadziejny.

W ostatnich dniach powróciła do kraju druga narodowa pielgrzymka, która w końcu lutego wyruszyła do Ziemi św. pod przewodnictwem J. E. ks. biskupa Kubiny z Częstochowy (na zdjęciu w środku). Pielgrzymka ta, zorganizowana przez Ligę Katol. w Katowicach i Polskie Biuro Podróż. „Francopol” zwiedziła wszystkie święte miejsca i drogie chrześcijaństwu zabytki. Z Wenecji, gdzie nastąpiło zaokrętowanie, pielgrzymka udała się przez Adriatyk — Bari — Brindisi — Ateny do Aleksandrii, zwiedziła najważniejsze miejscowości Egiptu z Kairem jako stolicą. Przez kanał Sueski przeprawiła się do Palestyny, gdzie nie pominęła żadnej miejscowości, związanej z życiem i działalnością Chrystusa. Powrót nastąpił z portu w Haifie przez Konstantynopol i Constanzę. Zdjęcie dokonane jest na tle imponujących murów Bazyliki świętego Grobu w Jerozolimie.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

RZUĆMY OKIEM NA WARSZTAT POLSKIEJ WIEDZY

Polska matematyka po francusku

Pomimo ciężkich warunków materialnych twórczość matematyków polskich, nie doznała w ostatnich latach żadnego zahamowania. Jeżeli tomy naszych czasopism matematycznych ukazują się obecnie rzadziej, przyczyną tego jest wyłącznie brak funduszy, spowodowany znacznym zmniejszeniem subwencji, skutkiem czego teki redakcyjne przepełnione są manuskryptami prac, które długo nie raz muszą czekać na swą kolej. Z tem większą radością powitać należy powstanie nowego wydawnictwa p. t. „Monografie matematyczne”, powołanego do życia i kierowanego przez grono matematyków warszawskich i lwowskich (profesorowie S. Banach, B. Knaster, S. Mazurkiewicz, W. Sierpiński i St. Steinhaus).

Z prospektu dowiadujemy się, że będzie to kolekcja monografii w języku francuskim, poświęconych żywotnym działom nauk matematycznych, a napisanych przez specjalistów, którzy w danej dziedzinie produktywnie i wybitnie pracują. Jako pierwszy tom Monografii ukazało się dzieło prof. U. Jana Kaz. p. S. Banacha p. t. „Théorie des opérations linéaires” (Warszawa 1932). Jest to pierwsze w literaturze światowej systematyczne i zupełne opracowanie teorii operacji liniowych;

fakt ten podkreśla także recenzent książki w znanym wydawnictwie „Zentralblatt f. Mathematik” (T. V.) Nie od rzeczy będzie dodać, że t. zw. analiza funkcjonalna, której podstawowym działem jest teoria operacji liniowych, jest jedną z najmłodszych gałęzi matematyki, uprawianą z wielkim powodzeniem przez matematyków lwowskich z prof. Banachem na czele; znane są np. dobrze w literaturze naukowej „espaces de M. Banach” (por. M. Fréchet „Les espaces abstraits”, str. 141).

Jako następne tomy wydawnictwa przygotowuje się obecnie dzieła: Théorie de l'intégrale doc. Un. Warsz. p. S. Saksy i „Topologie I” prof. U. J. K. p. K. Kuratowskiego. (Dzieła pp. Banacha i Saksy przed paru laty ukazały się także w wydaniu polskim). Nazwiska autorów gwarantują, że „Monografie” staną godnie obok najpoważniejszych tego rodzaju wydawnictw zagranicznych jak np. „Collection de Borel” lub „Cahiers scientifiques” profesora G. Julia. Możemy być słusznie dumni, że poza t. zw. wielkimi mocarstwami, Polska jest pierwszym krajem, który stworzył podobne wydawnictwo.

Dr. W. Ślebodziński.
Poznań.

Rzućmy okiem na warsztat polskiej kultury

Bardzo zmiennym objawem celowej pracy naszych uczonych jest rozkwit badań nad historią kultury polskiej. Studja St. Lempickiego, Kota, Ptasznika, Brücknera, Bystronia i płon zjazdu ku czci Kochanowskiego („Kultura Staropolska”) — oto główne pozycje otwierające wgląd w najciekawsze tajniki życia duchowego minionych pokoleń.

Ważnym bodźcem rozwoju kultury narodowej był t. zw. mecenat czyli opiekuństwo władcy lub dostojników państwowych nad literaturą i sztuką. Interesującą pracę z tego zakresu napisał Czesław Lechicki: „Mecenat Zygmunta III i życie umysłowe na jego dworze” (wyd. Kasy im. Mianowskiego, Warszawa 1932). Temat dotychczas niewyżyskany dał pole autorowi do wykazania rozległej erudycji, dobrej znajomości materiałów i opracowań historycznych oraz utworów literackich z czasów pierwszego Wazy. Naszkicowana we wstępie ewolucja mecenatu królewskiego w Polsce stanowiła, na którym Lechicki przedstawia rolę Zygmunta III jako mecenasa nieprzeciętnej miary.

Wadą książki jest niedostateczne przetrawienie materiału. Autor nagromadził znaczną ilość szczegółów zbędnych, niezwiązanych z przedmiotem a rozciągających studium do rozmiarów trzystukilkudziesięciu stron dużej ośmi. Na usprawiedliwienie Lechickiego można rzec, iż uległ tu szkodliwej modzie, która dziś często marnuje początkujących pracowników naukowych. Autor rozwodzi się nader obszernie nad osobistością Zygmunta III, nad jego młodzieńcami, wychowaniem, usposobieniem itp. Niewiele z tych kwestyj łączy się z mecenasostwem, natomiast dają one okazję do ciągłego podkreślania zalet króla, jego cnót rodzinnych, obywatelskich i dewocji. Zestawienia Zygmunta III z Filipem II, Ferdynandem II i Rudolfem II, jako współczesnymi monarchami w stylu kontrreformacyjnym, są dość powierzchowne a porównania wyglądu zewnętrznego tych władców — naiwne. Wogóle za dużo miejsca po-

święca autor opisom fizjonomii króla, jego krewnych, dworzan i współczesników. Np. o zgonie Zygmunta III, Annie, czytamy: „Twarzyczkę miała owalną, czoło wysokie, nos prosty” itd. Dowiadujemy się nawet, że matka chciała Annie przysłać z Gracu akuszerkę. Połowa książki Lechickiego składa się z takich opowiadań.

Obraz dworu królewskiego jest przeładowany drobiazgami biograficznymi i politycznymi, które Lechicki oświecła korzystnie, starając się zrehabilitować ówczesną „kamarylę”. W obrazie tym barwnie wypadł korowód faworytów, jezuitów, dygnitarzy, architektów, muzyków etc. Nie brak też słynnego alchemika, Sędziwoja.

Skłonność do ujęć syntetycznych ożywia pracę młodego uczonego, lecz nieogłębienie uogólnienia obniżają jej sens naukowy. Symplicyzm sądów o baroku, jako o wypaczeniu stylu klasycznego, wykazuje mierne przygotowanie autora w dziedzinie historii sztuki. Sugestia, iż Zygmunt III był największym dyktantem na tronie polskim jest mylna, gdyż tytuł ten należy się Stanisławowi Augustowi Poniatowskiemu.

Zpośród sześciu rozdziałów książki, tylko trzy ostatnie odnoszą się do właściwej sprawy protektorstwa literatury i sztuki. Plastycznie przedstawiono Zygmunta jako inicjatora wielu dzieł architektury barokowej (głównie kościołów), jako miłośnika i opiekuna przemysłu artystycznego, malarstwa, muzyki i teatru. Literaturę i naukę interesował się król niewiele, co widać z zawartości jego biblioteki. Lechicki spostrzegł trafnie, że wszystkie poczynania mecenasowskie Zygmunta cechował egotyzm, a nie wgląd na pomnożenie dorobku ogólnonarodowego. Pieczołowicie zebrane informacje i ciekawe uwagi krytyczne podaje autor z rozmachem pisarskim. Na końcu znajdujemy streszczenie w języku angielskim oraz skróty kliłentów królewskich.

Dr. Mi e c z y s ł a w P i s z c z k o w s k i
L w ó w.

Pisma Ojców Kościoła. Pod naczelną redakcją prof. U. P. dr. Jana Sajdaka. W nakładzie Księgarni Uniwersyteckiej Jana Jachowskiego, wyszedł już piętnasty z kolei tom Pism Ojców Kościoła. Zawiera on „Listy” św. Grzegorza z Nazjanzu, przetłumaczone z greckiego i zaopatrzone wstępem i objaśnieniami przez Jana Stahra. Spuścizna epistolarna Grzegorza z Nazjanzu obejmuje 244 listy. Pisane są one z mistrzostwem i swobodą, stawiającymi autora obok największych artystów słowa. Oprócz listów tom zawiera testament św. Grzegorza oraz dwa listy św. Bazylego do św. Grzegorza. Wydawnictwo tem bardziej zasługuje na uwagę, że „Listy” św. Grzegorza z Nazjanzu nie były przetłumaczone dotąd i wydane w całości w żadnym z nowoczesnych języków. Redaktor naczelny, tłumacz i wydawca ofiarowali tom znakomitemu filologowi, profesorowi Uniwersytetu Jagiellońskiego, Leonowi Sternbachowi. (K)

Z Polskiego Tow. Przyrodników im. Kopernika. Oddział poznański na ostatnim posiedzeniu naukowym miał gościa ze Lwowa, prof. Dezyderygo Szymkiewicza, który jest prezesem Towarzystwa. Prof. Szymkiewicz zajął się w odczycie „Fitogeografia florystyczna i ekologiczna” nauką o rozmieszczeniu roślin na kuli ziemskiej. Przedstawił obecny stan tej wiedzy i scharakteryzował metody, jakimi trzeba się posługiwać przy sporządzaniu map, rozmieszczeniu roślin na danym terenie. Trzeba uwzględnić w tych mapach wszystkie rośliny, nie zaś wybierać tylko najczęstsze i najpospolitsze. Dotychczas zajmowano się często poszczególnymi grupami roślin, np. jak las, step, słonorośla itd. W ten sposób powstawały mapy t. zw. „ekologiczne”, tj. mapy środowisk roślinnych, ale nie mapy ogólne danego terenu. Prelegent ilustrował swe wywody danymi z fitogeografii Włoch (badania Adamowicza) itd. W ożywionej dyskusji uczestniczyli głównie botanicy, prof. J. Paczoski i prof. Stecki.

ŻYCIE KULTURALNE

W NAUKOWYM POZNANIU

Sekcja Prawnicza Towarzystwa Prawniczego i Ekonomicznego odbędzie posiedzenie we wtorek, 4 kwietnia r. b., o godz. 20-ej w sali 22 Uniwersytetu (Collegium Minus). Na porządku dziennym referat mec. dr. Stanisława Ślawskiego pt. „Nowy obrządek bizantyński - słowiański na Kresach Wschodnich”.

Towarzystwo Psychologiczne im. Edwarda Abramowskiego odbędzie zebranie naukowe we środę, 5 kwietnia o godz. 20-ej w sali Tow. Przyjaciół Nauk (ul. S. Mielżyńskiego 26/27, wejście z sieni). Na porządku obrad — referat dr. Jana Szwarca, kierownika Miejskiej Pracowni Psychologicznej p. t. „O typach usposobień dziecięcych na tle zabaw”.

MUZYKA

„Wesele Soboidy”. Dramat Hoffmanna pod powyższym tytułem posłużył za libretto kompozytorowi rosyjskiemu Czerepninowi, który przejął tekst prawie bez zmian, poza małymi skrótami. Wystawiono „Wesele” w wiedeńskiej Volksoper. Muzyka wychodzi poza granice tonalności, lecz nie jest bezkompromisowa, pod tym względem. Rzecz jest bardzo trudna, przyjęcie znalazła chłodne.

20.000 śpiewaków weźmie udział w 10 estońskim świątce pieśni, jakie odbędzie się w Tallinnie 23—25 czerwca r. b. Udział bierze 653 stowarzyszeń śpiewackich w tem 472 chóry mieszane, 45 męskich, 20 kobiecych, oraz 110 orkiestr dętych z 2500 muzyków. Święto pieśni wchodzi w ramy Tygodnia Muzycznego, który przyniesie opery, oratoria, muzykę symfoniczną i kameralną kompozytorów estońskich.

TEATR

Premjery warszawskie. Z Warszawy donoszą nam (tw): W ostatnich dniach teatry nasze wystąpiły z kilku premjerami. Teatr Narodowy gra sztukę L. Andrejewa „Ten, którego biją po twarzy”, grana przed kilku laty przez Teatr Polski. Rolę tytułową gra W. Brydziński w innych występują: Zelwerowicz i K. Junosza-Stepowski, zaś woltjerkę Consuelli, grana dawniej przez Umińską, gra młoda aktorka, J. Andrzejewska. Teatr im. Żeromskiego wystawił sztukę S. Żeromskiego „Róża”. W teatrze „Ateneum” L. Schiller wystawił osławioną sowiecką sztukę Tretjakowa „Krzyżcie Chiny”. Teatr Letni gra komedię wiedeńską Ebarmayera i Cammelrohra „Ach, ta gotówka!”

Molier jako bohater sztuki. Nietylko romanse biograficzne są obecnie w modzie — która już trochę przechodzi — ale biograficzne sztuki. Michał Bułhakow, dramaturg teatru Stanisławowskiego w Moskwie, napisał sztukę p. t. „Molier”. Nie jest to t. zw. reportaż, albowiem sztuka ma „intrygę”, jest mianowicie osnuta na tle legendarnej plotki, iż Molier był po raz drugi żonaty z własną córką, którą miał z aktorką Magdaleną Bėjare. Jako formę obrał Bułhakow rodzaj Commedia dell'Arte, osób jest mnóstwo, w tem i król Ludwik XIV. „Molier” został już wykonany w Rydze w teatrze rosyjskim, wkrótce ukaże się w Moskwie oraz w Zurichu. Bułhakow jest autorem kilku sztuk, w tem „Białej Gwardji”, którą swego czasu grał w Poznaniu objazdowy teatr rosyjski.

„LA FRANCERIE” CZYLI MNÓSTWO GADANIA

Z Paryża donoszą nam (ps): Komedia Francuska zaczyna chyba liczyć na sensację. Pawła Raynala „Grobowiec pod Łukiem Tryumfalnym” miał swe go czasu sukces zaprawny pacyfistycznym skandalem, teraz przyjęto do wystawienia tegoż autora sztukę „La Francerie”, o której przed premjerą krążyły wieści, że będzie musiała być przyjęta awanturą jako obrażająca uczucia patriotyczne. Ustalam ten związek przyczynowy, ponieważ trudnoby inaczej wyjaśnić zagranie „La Francerie”, która artystycznych wartości wogóle nie posiada, a formą odbiega najzupełniej od t. zw. „pièce bien faite” która mimo wszystkie awangardy i ekspresjonizmy zawsze najślimniej do publiki francuskiej przemawia. Jest to trzyaktowa gadanina. Ścisłej powiedziawszy, olbrzymie monologu niemieckiego pułkownika, którym przysilucha się młoda francuska, a któremu replikuje od czasu do czasu młodzieńki, francuzik, czterastoletni gimnazjasta. Za tło służy pałacyk owej francuski, młodej wdowy, znadującej się pod okupacją niemiecką.

Trzy akty „La Francerie” to trzy fazy pierwszych walk w wojnie r. 1914: najazd, zwycięstwa Niemców przed Marną i sama bitwa nad Marną. Pułkownik niemiecki, z urodzenia książę, od pierwszego wejścia na scenę ma całogodzinną przemowę o doświadczeniach, które tamci tamci wysłuchują, poczem zasłona spada. Akt drugi upływa na gwałtownych dyskusjach między pułkownikiem, a dwójkiem Francuzów. Każde z nich wyobraża sobie co się dzieje teraz na placu boju, bo bitwa nad Marną jest w toku. W akcie trzecim Niemiec wraca i oświadcza, że wojska niemieckie cofają się, wygłasza jeszcze jedną przemowę i wychodzi.

Dla czego to wszystko nazywa się „La

NASI KRAJOZNAWCY ZIMA I NA WIOSNĘ

Zwiedzeniem Gniezna w ubiegłą niedzielę, otworzył poznański oddział Polskiego Tow. Krajoznawczego sezon wiosenny. Serja zimowa została zamknięta przed dziesięciu dniami zwiedzeniem Działu Prehistorycznego w Muzeum Wielkopolskim. Tak zakończył się cykl siedmiu wycieczek po mieście Poznaniu. W wycieczkach tych wzięło udział 310 osób. W roku natomiast 1932 odbyło się takich wycieczek miejskich 16 z udziałem 1393 osób. Zamięscowych wycieczek w roku 1932 było 34 z udziałem 749 osób, a przebyto na nich pieszo 445 kilometrów. Większe wycieczki odbyły się dwie — do Wilna i nad morze. Oddział poznański przyjmował 7 wycieczek z 213 uczestnikami. Na ogólną liczbę 57 wycieczek p. F. Jaśkowski prowadził 50, dr. T. Smoluchowski — 3, inż. H. Mejlis — 1, p. Wł. Prytyś — 1, D. Kozakówna — 1 i St. Przyremblanka — 1.

LITERATURA

Literatura rosyjska na emigracji. W paru miastach europejskich istnieją, jak wiadomo, księgarnie nakładowe rosyjskie, które wydają utwory pisarzy-emigrantów. Ostatnio ukazała się w Paryżu nowa powieść znanego Aleksandra Kuprina, nosząca tytuł „Junkera” i osnuta na przedwojennym życiu moskiewskim. W Sofji wydał powieść awanturniczą „Towari-szczestwo Sobakin-Bezdieluszina” Michał Karpow. Pod pseudonimem tym ukrywa się jakieś świetne pióro, nastawione zresztą na linię pisarstwa przedwojennego, idącą od Gogola. Karpow mieszka w Bułgarii i dał się poznać uprzednio obrazkami z życia sowieckiego, pisanymi świetnie i stojącymi na równi z Zoszczenką co do talentu humorystycznego, aczkolwiek co do treści są one czerpane z fantazji, nie z przeżyć bezpośrednich, jak u Zoszczenki.

RUCH REGIONALISTYCZNY

Pierwszy polski list miłosny jak nas zapewnia regionalne czasopismo „Z grodu Halszki” był datowany z Szamotuł w 1428 lub 1429 r. List ten ze zbiorów Biblioteki Jagiellońskiej był już zresztą znany dość dawno, a obecnie przedrukowanym został dla szerszej wiadomości miłośników samych Szamotuł i ich okolic. Poza tem znajdujemy w owym zeszytce ciekawe wiadomości statystyczne o Szamotułach z 1833 r., zbiór pieśni ludowych śpiewanych w okolicach wsi Lulin, oraz szereg drobnych wiadomości regionalnych. (J. St.)

VARIA

Nowe książki. Książkę Władysława Berkana pt. „Ks. Patron Wawrzyniak w moich wspomnieniach” wydała Księgarnia św. Wojciecha w Poznaniu. Przedmowa poprzedzi ją ks. prałat Józef Prądzyński. — Bernard Chrzanowski, b. kurator szkolny w Poznaniu, wydał ciekawy szkic pt. „Tadeusz Kościuszko a powszechna edukacja”. Ukazał się on nakładem poznańskiego czasopisma pedagogicznego „Przyjaciel Szkoły”. — Młody polonista, Stanisław Maciaszek wydał w Księgarni J. Jachowskiego w Poznaniu studium pt. „Piomienna dusza” Adam Mickiewicza.

Francerie (możnaby to przełożyć na „francuskość”), trudno dociec. Zresztą Martin du Gard twierdzi, że sam wyraz jest zły i że raczej należałoby powiedzieć: „la franciade”. A na dobitkę za owych rdennych Francuzów przemawiają w Comédie Française pani Vera Korène (młoda wdowa) oraz Marv Bell, znana gwiazda kinowa grająca gimnazjastką - obie niefrancuskiego pochodzenia. A do garnituru i aktor — zresztą świetny — który gra pułkownika niemieckiego, Yonnel, jest z pochodzenia Rumunem. Można sobie wyobrazić, jakie używanie mają paryskie języki.

Pisma nadesłane

„Higiena Szkolna”. Zesz. 7. Treść: Dr S. Kopczyński: „Szkoly i urzadzenia dla dzieci slabowitych”. — Dr. J. Bogdanowicz: „Chrobry wieku szkolnego”. — Adr. Red. Warszawa, Nowy Swiat 35.
„Teatr Ludowy”. Nr. 3. Treść: Mazowiecka „nuta”. — H. Ladosz: „Maik” M. Konopnickiej”. — K. L. Koninski: „Pojęcie teatru”. — Płon pracy w zespólach — Z organizacyi teatrów ludowych. — Poklosie wydawnicze. — Konkurs sceniczny. — Adr. Red. Warszawa, Nowogrodzka 21.
„Glos Misji Wewnetrznej”. Nr. 4. Treść: Ks. bisk. S. Adamski: „Zniwny czas”. — M. Czeska-Maczynska: „Dawniej a dzis”. — W. Belza: „Badz czlowiekiem”. — H. Sienkiewicz: „Pojdzmy za nim”. — X.: „Skowronek”. — X. J. Cz.: „Trzeciego dnia Zmartwychwstal”. — R. L.: „Stas — Apotolem Misji Wewnetrznej”. — (s): „Na pieknych drogach”. — S. Janusz: „Spowiedz w wagonie”. — „Czy przyjdzie”. — Ks. M. Rkasz: „Czy choroba to tylko nieszczescie?”. — Adr. Red. Katowice, ul. Marsz. Pilsudskiego 20.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Z churili

Dwa wielkie strajki

Strajki w okresach dekonjunktury są bardzo rzadkie. Gdy ceny spadają i szerzy się bezrobocie, organizacje robotnicze nie podnoszą roszczeń na tle zarobkowym, wiedząc dobrze, że hasła strajkowe nie byłyby popularne wśród robotników.

Mimo, iż przeżywamy niebywałe w swym natężeniu przesilenie, mimo, iż cierpimy pod plagą ogromnego bezrobocia, — byliśmy w ubiegłym miesiącu świadkami dwóch wielkich strajków: w przemysłach węglowym i włókienniczym. Ruch strajkowy objął szerokie warstwy pracownicze, bo około 70.000 górników i 60.000 włóknarzy. Widok niecodzienny! W kraju panuje bezrobocie, a mimo to strajkuje się! Widocznie motywy, jakimi związki robotnicze kierowały się, były zgoła wyjątkowej natury.

Tak było istotnie. Jeśli chodzi o strajk węglowy, przeprowadzony z wielką solidarnością i sprawnością organizacyjną, to przyczyną jego należy szukać w stanowisku przemysłowców węglowych, którzy radziby powetować sobie na placach robotniczych ubytek zysków, wynikający ze spadku konsumpcji krajowej oraz z obniżki cen węgla. Przemysłowcy węglowi wyspecjalizowali się w przetrucaniu pewnych ciężarów na kogoś innego. Tak np. koszt deficytowego eksportu ponosi za nich całe społeczeństwo i cały przemysł przetwórczy, placąc wysokie ceny za węgiel wewnątrz kraju.

Nie udało się jednak baronom śląskim sztuczka z przetruceniem strat konjunkturnalnych na barki robotnicze. Solidarna akcja związków robotniczych postawiła na nogi 70-tyśięcną armię górników, która w sposób stanowczy zaprzestawała przeciwko zamiarowi obniżki płac. Rząd przychylił się do stanowiska robotników i zamiar pracodawców spełził na niczem.

W przeciwieństwie do strajku węglowego, który trwał zaledwie kilka dni, strajk w łódzkim przemyśle włókienniczym wlokł się przez przeszło cztery tygodnie. Już sam ten fakt świadczy o wprost desperackiej postawie robotników, którzy doprowadzili do ostateczności zacięli się w swym oporze, domagając się podwyżki głodowych płac. Kto raz w swoim życiu widział zmęczone, zorane twarze włóknarzy łódzkich, przyćmiony i tępy wyraz ich oczu, ten na zawsze zapamięta to wspomnienie...

Przemysłowcy, oczywiście, tłumaczyli się niemożnością podwyższenia płac. Wiadomo, — niema w Polsce przemysłu, opartego na równie niezdrowych podstawach, co przemysł włókienniczy. Wiadomo również, że przemysł łódzki przechodzi przez ostre przesilenie. Niemniej jednak należy sobie uświadomić, że np. pensje personelu kierowniczo-nadzorczonego w przemyśle włókienniczym — w porównaniu z niskim poziomem płac robotniczych są chorobliwie wygórowane. Składająca się z pięciu osób dyrekcja kartelu przedsiębiorców kosztuje 175.000 zł. rocznie. Podobno do prowadzenia kartelu doskonale wystarczyłby jeden człowiek...

Ze, zresztą, istniała możliwość pewnej podwyżki płac, o tem świadczy kontrproponcja pracodawców, którzy wyrażali zgodę na kilkuprocentowe podniesienie poziomu robocizny. To jednak związkom zawodowym nie wystarczyło. Wskutek niemożności dojścia do porozumienia, strajk trwał ponad 4 tygodnie. Zmarnowano sporo drogiego czasu w okresie przygotowań do sezonu letniego. Stracili na tem i przemysłowcy i robotnicy. Świadczy to, że mądrą jest jedynie polityka zapobiegania strajkom, polityka łagodzenia różnic.

Krótkie informacje gospodarcze

— W związku ze świętami wielkanocnymi projektowane jest całkowite unieruchomienie wszystkich przedsiębiorstw i w Czechosłowacji na okres kilku tygodni. Produkcja obecna wynosi zaledwie 25 proc. produkcji przedwojennej.

— W dniu 29. ub. m. Bank Francuski puścił w obieg nowe monety srebrne po 10 i 20 franków, z zawartością srebra 680/1000.

— Rząd holenderski podjął ostatnio akcję skierowaną przeciwko importowi sowieckich nici do szycia.

— Prywatni statystycy obliczają nadwyżkę wywozową pszenicy w Kanadzie jeszcze na 262 miliony buszli.

KONJUNKTURY

Ziemioplody

Ceny naszych głównych zbóż kształtowały się w ub. tygodniu następująco:

	27.3.	28.3.	29.3.	30.3.	31.3.	1.4.
Pszonica						
Warszawa	38,00	38,00	37,50	37,00	36,50	—
Poznań	34,50	34,50	34,50	34,50	34,50	34,50
Lwów	35,00	34,50	—	—	—	—
Lublin	—	—	—	33,50	—	—
Zyto						
Warszawa	20,50	20,50	20,50	20,50	20,50	—
Poznań	18,00	18,00	18,00	18,00	18,00	18,00
Lwów	18,00	17,75	—	—	—	—
Lublin	19,50	—	19,00	—	18,25	—
Jęczmień						
Warszawa	18,00	18,00	18,00	18,00	18,00	—
Poznań	14,50	15,00	15,00	15,00	15,00	15,00
Lwów	—	—	—	—	—	—
Lublin	16,00	—	—	—	—	—
Owies						
Warszawa	17,25	17,25	17,00	17,00	17,00	—
Poznań	11,75	11,75	1,50	11,50	11,50	11,50
Lwów	—	—	—	—	—	—
Lublin	15,00	—	—	—	—	—

W kraju dało się ostatnio zauważyć wzmogoną podaż zbóż chlebowych. Mimo to na giełdzie zbożowej w Warszawie i Poznaniu ceny były ustabilizowane i kursy pozostały bez istotnych zmian. Ceny żyta utrzymują się na skutek interwencji Państwowych Zakładów Przemysłowo-Zbożowych. Natomiast w rejonie południowo-wschodnim Polski nastąpiły zniżki na wszystkie gatunki zbóż. Zwracają uwagę, że z końcem tygodnia sprawozdawczego i początkiem bieżącego podaż zaczęła maleć. Prawdopodobnie przed świętami większej podaży już nie będzie.

Na rynku światowym sytuacja nie ulega zasadniczym zmianom.

Pieniądz i papiery wartościowe

Kryzys bankowy w Ameryce dostarczył giełdom światowym w ubiegłym miesiącu wielu emocji.

Wskutek tego kryzysu, w pierwszej połowie miesiąca wszystkie giełdy znajdowały się pod znakiem silnej depresji oraz obawy przed spadkiem dolara, która była szczególnie aktualna w okresie zamknięcia giełdy nowojorskiej oraz szeregu banków, a w końcu ogłoszenia moratorium bankowego w całych Stanach Zjednoczonych. Nawiasem mówiąc, ewtl. spadek dolara nie przyniósłby żadnych korzyści Polsce, gdyż wszystkie nasze pożyczki amerykańskie są płatne i dokładnie obliczane na tysiączną grama dolara złotego. Druga połowa miesiąca przyniosła znaczną ulgę na rynkach pieniężnych wobec szybkich i zdecydowanych zarządzeń prez. Roosevelta.

Giełdy krajowe reagowały względnie słabo na powyższe wydarzenia. Miało się częściowo wrażenie, że działo się to wszystko na innej planecie i że nie nas nie łączy

KRONIKA GOSPODARCZA

PODATKI I OPŁATY

(p) **Komu przysługuje wynagrodzenie za godziny nadliczbowe.** Wobec dużej ilości sporów z pracownikami na tle wynagrodzenia za godziny nadliczbowe, wielkie znaczenie ma ogłoszone niedawno orzeczenie Sądu Najwyższego, które ustaliło szereg tez w sprawie wynagrodzenia za godziny nadliczbowe, kładąc kres rozległej interpretacji niedość jasnych przepisów ustawowych w tej dziedzinie. Tezy te są następujące: 1. za pracę w godzinach nadliczbowych, nie podpadającą pod postanowienia art. 16 ustawy z 18 grudnia 1919 r. pracownikowi należy się wynagrodzenie o tyle tylko, o ile pracodawca wzbogacił się pracą pracownika, 2. wynagrodzenie to należy się pracownikowi pod powyższem zastrzeżeniem także wówczas, jeżeli praca pracownika była umówiona w stałej wysokości za pewne okresy czasu bez oznaczenia liczby godzin pracy, 3. jeżeli pracownik przy wypłatach powtarzających się nie zgłaszał pracodawcy przepracowanych godzin nadliczbowych, wynagrodzenie pracownikowi za nie się nie należy, chyba, że pracodawca o pracy tej skądinąd miał wiadomość. Roszczenie to pracownik nie zależy od prowadzenia przezeń wykazu godzin nadliczbowych, 4. pracownikowi, zajmującemu stanowisko kierownicze, nie należy się wynagrodzenie za godziny nadliczbowe.

Z KRAJU

(k) **Kurczenie się emisyjnego kredytu hipotecznego w roku 1932.** Sytuacja emisyjnego kredytu hipotecznego przedstawia się następująco (pierwsza cyfra oznacza ilość wydanych pożyczek hipotecznych w listach zastawnych i obligacjach, za drugą — sumę tych pożyczek w milionach zł: w 1928 r. — 21.894 — 358,3; w 1929 r. — 13.881 — 241,0; w 1930 r. — 14.608 — 253,1; 1931 r. — 6.534 — 188,7; w r. 1932 — 2.735 — 75,7. W stosunku do 1928 r. nastąpił

z owemi sprawami. Jedynie zwiększona podaż not dolarowych przypominała zlekka o krachu amerykańskim.

Nasza giełda miejscowa miała w ubiegłym miesiącu obroty dość ożywione z tendencją na ogół utrzymaną. Całkowity obrót wyniósł zł. 680.000 (ca 200.000 więcej, niż w lutym br.). Kursy utrzymały się przeważnie na stałym poziomie, dopiero ostatnie dni miesiąca wykazały pewne osłabienie.

W pożyczkach państwowych było, jak dotychczas, duże zainteresowanie, obroty również dość ożywione. Mianowicie obracano 5 proc. pożyczkę konwersyjną po 43% — 42%, — 4 proc. premj. dol. po 5% — 50 — 56, — 4 proc. poz. inwest. po 105 — 101 — 106 — 105 oraz 3 proc. poz. bud. po 43% — 39 — 42 — 40% — 41.

Z pożyczek komunalnych obracano — jak dotychczas — 8 proc. oblig. m. Poznania z roku 1926, 1927 i 1929 po 92 proc.

W papierach lokacyjnych P. Z. K. było, jak zwykle, największe obroty zwłaszcza w 4% proc. listach dol. starych, których suma obrotów wyniosła przeszło 1/2 całkowitych obrotów i których kurs uległ lekkiej zniżce, mianowicie: z 38% — 35 — 37 — 35%, natomiast w 4 1/2 proc. listach dol. amort. 40% — 40 — 40%.

Mniejsze wahania wykazały 4 proc. listy zast. konwert., notując 34% — 35 — 33% — 35 oraz 4 1/2 proc. listy żytnie konwert po 5,50 — 4,50 — 5,50 — 5,10.

Z akcji bankowych wzgl. przemysłowych notowano jedynie Bank Polski po 73 — 75.

Nabiał

Sytuacja na rynku masła była w tygodniu sprawozdawczym pod znakiem tendencji zwykłej. Usposobienie mocne trwa w dalszym ciągu. W Poznaniu notowano pod koniec tygodnia w sprzedaży hurtowej 3,50 — 3,60 zł za 1 kg i gat., dziś w hurcie uzyskuje się do 3,70 zł, w detalu 4,00 zł za 1 kg. Komisja Nabiałowa w Warszawie podwyższyła w dniu 31. ub. m. cenę hurtową za gat. wyborowy do 4,00 zł za 1 kg. Katowice notują od dnia 1. b. m. masło deserowe I gat. 4,00 — 4,10 za 1 kg przy tendencji mocnej. Zagranicą sytuacja niejednorodna.

Tendencja na rynku mleka konsumcyjnego mocniejsza, ceny nieznacznie się podniosły. Rynek serów jest ożywiony jednak przy notowaniach utrzymanych.

Jaja

Tendencja na rynku jajczarskim po niewielkich wahanach jest nadal utrzymana. Ceny w obrotach hurtowych wahają się w granicach 80 — 90 zł za skrzynię. Obecny niski poziom cen wpłynął dodatnio na wzrost konsumcji, jednak nie w tym stopniu, by wyrównać straty, ponoszone z tytułu gorszych warunków eksportu zagranicę.

Bydło i trzoda

Rynek zwierząt rzeźnych kształtował się stosunkowo pomyślnie. Zmniejszeniu podaży towarzyszyły utrzymane względnie wyższe ceny. Mocna tendencja na londyńskim rynku bekono wyraziła się w poprawie tendencji rynkowej dla nierogacizny na targach krajowych.

staw trzody przez rolników do fabryk bekonoowych na drodze kontraktów, zobowiązujących z jednej strony producentów do dostawy określonej ilości świń bekonoowych w określonym czasie, z drugiej zaś — fabryki do odbioru. Na tle tych umów przewidziane jest premjowanie trzody wysoko kwalifikowanej pod względem jakościowym do specjalnego funduszu premjowego, na który przemysł bekonoowy zadeklarował 1/4 wpływu z tytułu zwrotu cel przy eksporcie bekonoów. Zasadnicze ceny nabywcze loco fabryka będą ustalone na podstawie notowań bekonoów na angielskich giełdach produktów spożywczych i ogłaszane przez urzędową komisję z końcem tygodnia na tydzień następny dla poszczególnych obszarów. Oprócz ceny zasadniczej, rolnik, dostarczający towar wysoko kwalifikowany pod względem jakościowym, otrzymywać będzie dodatkową premję różniczkowaną według przepisów standaryzacyjnych według trzech klas jakościowych. Dostarczony towar musi bezwzględnie pochodzić z własnego gospodarstwa rolnika. Kontrakty normują również stan wypłaty zasadniczej ceny nabywczej jakoteż premję i przewidują konieczne sankcje na wypadek niedotrzymania warunków umowy przez którąś ze stron.

SPORT

Cieżka atletyka

KL. Atl. Sp. „Zbyszko“ zawiadamia wszystkich, że z dniem 1 kwietnia odbywają się treningi w ćwicznicy Sokoła przy Drodze Dębskiej regularnie w poniedziałki i czwartki od godz. 1 do 21, a nie jak dotąd w gimn. im. Bergera. — Roczne walne zebranie odbędzie się w sobotę dnia 8 kwietnia o godz. 20 w lokolu posiedzeń p. Binertowej.

Lekka atletyka

Wewnętrzne zawody juniorów „Warty“ ucierpiał z powodu niepogody. Rozegrano tylko biegi, odbycie technicznych konkurencji odkładając na sobotę, godz. 16, 30 m: 1) Rak 8,1, 2) Wański, 3) Knittel. 100 m: 1) Wański 13,1, 2) Knittel, 3) Rak. 500 m: 1) Knittel 12,4, 2) Smoliborski, 3) Lewandowski. 1500 m: 1) Andrzejewski 45,4, 2) Furmanowicz, 3) Salamon. (ig)

O puchar Davisa

Chile i Urugwaj 3:0. W rozgrywkach w strefie południowo-amerykańskiej, Chile (wobec wycofania się Brazylii) już po drugim dniu zakwalifikowało się do finału. Osiągnięto następujące wyniki: Elias i Hermans 6:2, 6:1, 6:2; Salvador i Stanham 5:7, 6:3, 6:0; Schoenherr, Deik i Stanham, Davilve 6:4, 8:6, 6:4.

Drużyna czecka wystąpi w następującym składzie: R. Menzel i Siba w pojedynkach oraz Menzel i Marsalek — w podwójnej.

Spotkanie Angli i Hiszpanii odbędzie się od 21 do 25 bm. w Barcelonie.

Austria i Belgia walczyć w Brukseli o 15 do 7 maja, a zwycięzca spotyka się z Włochami w Genui.

Pięściarstwo

Finały mistrzostw niemieckich odbyły się wczoraj w berlińskim Sportpalastie wobec kilkutysięcznego tłumu. Reprezentowane były po raz pierwszy również i władze rządowe. Wyniki są następujące: w muszej Spannagel pokonał Weinholda (Berlin); w koguciej Ziglarski (Mon.) zwyciężył Becka (z Duesseldorfu), a w piórkowej Kaestner (Erfurt) wypunktował Troeblingera; w lekkiej Schmides (Dort.) pokonał Leopolda (Berlin); w półśredniej Franz zwyciężył Mahna (Wrocław), a w średniej Bernloehr (Stuttgart) zatrzymał swój tytuł bijąc Hornemana (Berlin); w półciężkiej 18-letni Kyfuss (Westfalja) wygrał z Pietschem (Lipsk) oraz w ciężkiej dotychczasowy mistrz Voosen (Kolonja) pokonał Scholza z Berlina. W ringu sędziował b. zawodnik wagi półciężkiej i ciężkiej Saenger.

Pływanie

Oddz. Pływacki K. S. „H. Cegielski“ zwołuje na dzień 1 bm. godz. 19 nadzwyczajne walne zebranie, które odbędzie się na sali ćwiczeń Górna Wilda 180.

Instruktorzy poznańscy wybrali komitet organizacyjny Polskiego Związku Instruktorów Pływackich w składzie pp.: Antoniewicz, Matczyński E. i Richter. (wz)

**BACZ BY I TWOIM BYŁO CELEM
BYĆ ZWIERZĄT PRZYJACIELEM!**

PROSIMY NIE ODKŁADAĆ

„KURJERA POZNAŃSKIEGO“

PRZED PRZEJRZENIEM
OGŁOSZEŃ „DROBNYCH“

ZAINTERESUJĄ CIĘ ONE Z KORZYŚCIĄ DLA CIEBIE!

Zwycięzcy pierwszego biegu ulicznego z puhar red „Kurjera Poznańskiego” w roku 1921 pp kpt Jan Baran (Pogoń - Łwów), drugi w biegu nr. 17 St. Nogaj (Unja - Poznań), 3. nr. 36 Buczak (Sokół - Włda) 4. nr. 18 Fr. Nogaj (Unja - Poznań), 5. nr. 20 Tadeusz Paczkowski (Unja - Poznań).

Walka z letargiem

Śmierć jest koniecznością życiową i żadna wiedza ludzka nie zdoła jej zapobiec. Istnieje natomiast stan przejściowy między życiem a śmiercią, zwany letargiem czyli śmiercią pozorną, któremu to stanowi w ostatnich czasach nauka coraz łaczniejszą poświęca uwagę. W walce z śmiercią pozorną idzie oto żeby zapobiec przejściu z stanu letargicznego do stanu prawdziwej śmierci. Nie ulega bowiem wątpliwości, że wielka liczba ludzi ulega śmierci, ponieważ w przekonaniu, że śmierć już nastąpiła, nie czyni się żadnych zabiegów ratunkowych. O przykładzie takim donosił niedawno temu pisma zagraniczne. Podczas wybuchu w kopalni u jednego z dotkniętych eksplozją górników, stosowano przez dwie godziny wszelkie środki w celu przywrócenia go do życia, lecz bez żadnego skutku. Lekarze chcieli zaprzestać dalszych napozór bezcelowych zabiegów. Lecz wznowiono je mimo wszystko na skutek usilnych prośb rodziny górnika. Po sześciu godzinach górnik począł oddychać i powoli wracało mu życie.

W wypadkach śmierci pozornej nawet wprawny lekarz nie zdoła odróżnić stanu tego od prawdziwej śmierci. Zapomocą żadnej z stosowanych metod nie da się stwierdzić jakiegokolwiek czynności serca, również i oddychanie zupełnie ustało. Mimo to pogrążony w letargu żyje, aczkolwiek na niższym poziomie i niejako na odwołanie. Nowsze badania wykazały, że ważny dla życia organ mógł zaprzestać swych funkcji a mimo to jeszcze żyje. Fakt ten szczególną rolę odgrywa w tzw. centrum oddychania, od którego wychodzą bodźce dla procesu oddychania. U dotkniętego letargiem wyłączone jest cen-

trum oddychania, jego żywotność atoli trwa jeszcze przez dłuższy czas. Celem zabiegów ratunkowych jak sztuczne oddychanie itd. jest uruchomienie tego centrum oddychania i pokonanie śmierci pozornej.

Powstaje tu pytanie jak się to dzieje, że nawet doświadczony lekarz nie może odróżnić letargu od prawdziwej śmierci. Pytanie to prowadzi do innego zasadniczego zagadnienia: co to jest właściwie życie, i czym się ono różni od śmierci.

Przed 22 lata pewien naukowiec wyjął z serca zabitej kury nieco tkanek, i dał im pewne warunki, któreby umożliwiły im dalszy byt poza organizmem. Próba udała się, komórki pozostały przy życiu, rozmnażały się i wykazywały te same właściwości, jakie znamy u tych komórek w organizmie żyjącym. Komórki te żyją do dziś dnia, gdy tymczasem kura, od której pochodzą, już dawno zginęła byłaby śmiercią naturalną. Podobne doświadczenia przeprowadzono także z całym organem. Serca zabite potrafią utrzymać przy życiu przez długi czas. Śmierć jest zatem zjawiskiem stopniowym. Indywidualum umiera, lecz dla poszczególnych jego organów śmierć nie jest koniecznością. Żyjątko jednokomórkowe, jak się zdaje, wogóle nie umierają. Badacze amerykańscy znaleźli rzekomo w pewnych warstwach geologicznych ziemi tego rodzaju żyjątko jednokomórkowe, których wiek oblicza się na miliony lat.

Powyższe przykłady wykazują, jak płynna jest granica między życiem a śmiercią. Tem się też tłumaczy, że zakładanie śmierci pozornej jest daleko głębsze, niżby się to napozór wydawać mogło.

W i P.

Powrót chińsko - szwedzkiej wyprawy naukowej

Jak donoszą z Pekinu, wrócili w tych dniach członkowie chińsko - szwedzkiej wyprawy naukowej, zorganizowanej w 1927 r. przez dr. Svena Hedina. Wyprawa, po zbadaniu etnograficznie i geologicznie środkowej Azji przywoziła ze sobą około 10 tysięcy rękopisów na drzewie, pochodzących z epoki Hana (206 lat przed Chrystusem), 50 tysięcy przedmiotów z epoki kamiennej oraz bogaty materiał geologiczny wraz z drogocennymi naczyniami starożytnymi.

Za kilka miesięcy, gdy kilku uczonych, którzy pozostali jeszcze na granicy Tybetu Sinkiangu i Mongolii powrócą do Pekinu, rozpocznie się praca klasyfikowania i opisywania wyników, które posiadają niezwykłą wartość historyczną i naukową. W pracach tych weźmie udział ksiądz Theillard de Chardin, uczonego jezuita będący jednym z członków zagranicznych Instytutu Geologicznego w Pekinie, a który swego czasu spotkał się z wyprawą Svena Hedina w Mongolii.

S. F.

Nic nie jest pewne, ale wszystko możliwe

Niekonsekwencja, brakiem logiki i karysem zdystansowała tegoroczna moda nawet te, którym służy — kobiety. Jeden alarm przeczy drugiemu, wieści pędzą z zawrotną szybkością, przeciwstawiając się sobie wzajemnie i przekreślając jedna drugą. Cały konglomerat sprzeczności. Nic nie jest pewne, ale wszystko możliwe.

Co się będzie w tym roku nosiło? Wszystko! Blade złoto Pawła z Werony nie wyruguje żarzącej się miedzi Tycjana, tak samo jak platynowa blondynka nie ustąpi palmy pierwszeństwa hebanowłosej piękności. Baskijski beret, frygijska czapka, turban i fez, kanotierka — wszystko będzie w użyciu. Będzie można oglądać skromne, zapięte pod szyję sukienki sportowe z gładkimi rękawami, zwązającymi ramiona, obok starożytnych bufiastych i falbaniastych sukien

prababek. Gładkie, angielskie paletka różnej długości, których jedynym przybraniem będą kolorowe szaliki, urzys się obok majestatycznych płaszczy, tonących w przepychu futer. W głowie się wprost nie mieści, że smukła sylfida, którą widział się przed południem na korcie tenisowym i ośniewająca dama, z którą się tańczył wieczorem — to jedna i ta sama osoba.

Rozpiętość i bogata skala możliwości pozwala puścić wodze fantazji twórczej fabrykantów i pracowników, działających na terenie mody. Każdy będzie mógł się wypowiedzieć, każdy będzie mógł dać coś z siebie. Takiego urozmaicenia, jak tego roku, nie notowano już od dawna. Co magazyn to odrębny styl, co fabryka — to nowy i osobliwy rodzaj tkaniny. Skromniutkie jednokolorowe bawełny nie wyłączają ciężkich i kosztownych tkanin, mieniących się przepychem barwy i ośniewających wyrafinowaniem wykończenia. Woskowane, lakierowane i fosforyzujące jedwabie, a obok naiwne kretony w prymitywny rzucik. Biegunowym przeciwieństwem w dziedzinie deseni odpowiada rozmaitość kroju toalet.

W szczegółach również wielka dowolność i indywidualność. Paski, woalki, rękawiczki, kłanry etc., od najskromniejszych do najwyższych i najpompatyczniejszych. Błuzki od angielskich koszulek do arcydzieł sztuki modniarskiej, pieniających się od falban, ruszek żabotów i koronek.

Céline.

Dochody sławnych malarzy włoskich

Mistrzowie pędzla w epoce odrodzenia jak Michał Anioł, Rafael, Tizian otrzymywali od mecenasów sztuki za swoje dzieła książęce wprost wynagrodzenia. I tak otrzymał Rafael w roku 1516 za obraz koronacji Marii Panny, sumę, odpowiadającą 100 dolarom, co oznaczało, jak na owe czasy ogromną wartość. W roku 1518 zapłacono mu za rysunek, przedstawiający św. Michała, 135 dolarów, a za każdy karton apostoła, namalowany dla papieża Leona X, 850 dolarów. Kiedy bogaty bankier

Chigi nie mógł się ugodzić z Rafaelem co do wynagrodzenia za freski w kościele Santa Maria della Croce zadecydował Michał Anioł jako sędzia rozjemczy, że za każdą postać należy się honorarium w wysokości 50 dolarów. Bogacz wobec tego arbitrażu zauważył: Postaraj się mistrzu przynajmniej o to, żeby Rafael był zadowolony, bowiem gdyby jeszcze zażądał zapłaty za każdą szatę osobno, byłbym zrujnowanym człowiekiem. Jak wielkie dochody miał Rafael, o tem świadczy jego spuścizna, wynosząca ogółem 140 000 dolarów w gotówce, był to olbrzymi majątek, jak na owe czasy.

Michał Anioł był również bogatym człowiekiem. Za czteroletnie prace, jakie z pięciu pomocnikami wykonał w kaplicy Sykstyńskiej, otrzymał 55 000 dolarów. Majątek jego w chwili śmierci wynosił około 40 000 dolarów, nie licząc rozmaitych realności. Trzeba wszakże uwzględnić podarki i zapomogi, jakimi obdarzał chojnie swoją rodzinę w szczególności zaś swego siostrzeńca Lionarda.

Tizian żył również w świetnych warunkach majątkowych, honorarja brał wysokie, i mimo wystawnego życia był przecież oszczędny.

W i P.

Holenderskie dziwy

Holandja jest krajem, który mimo że leży w sercu Europy, mimo że posiada niewielkie rozmiary, jest całkiem odrębnym pod względem obyczajów. Cudzoziemca, który tam przybywa uderza wiele urządzeń, zwyczajów i tradycji całkiem niepodobnych do tych, które widział u siebie lub widział w innych krajach. Przedewszystkiem dziwi go, że wszystkie bodaj najdrobniejsze zakupy dostawiają tam do domów na zamówienie telefoniczne. „Proszę mi przysłać 6 znaczków pocztowych po 5 centów” — zamawia się przez telefon i przysyłają. Holendrzy jedzą obfite i pierwsze śniadanie rano i obiad wieczorem. W południe zadowalają się przeważnie kawą i pieczywem. W Holandji istnieje ministerstwo żeglugi a niema tam ministerstwa kolei. Najbardziej eleganckie hotele holenderskie urządzone są po staroświecju.

Ciekawem również zjawiskiem jest fakt, że mieszkający w Holandji przechodzą najostrejszy kryzys, mimo że powodzi im się obecnie najlepiej ze wszystkich narodów europejskich. W kawiarniach istnieją specjalne stoły „do czytania” i tylko przy nich można czytać gazety. W odległych od stolicy wioskach Holandji nie sposób fotografować mieszkańców. „Łatwiej mi było chwycić w obiektyw afrykańskich dzikusów” oświadczył prasie skarżąc się operator wielkiej wytwórni amerykańskiej, w czasie nakręcania folklorowego filmu w Holandji notują najmniej zbrodni, gmachy więzienne stoja tam najczęściej pustkami.

S. F.

Trzecia popołudniówka dla dzieci w „I. M. P'ie”

W niedzielę odbyła się trzecia z rzędu t. zw. Popołudniówka dla dzieci, które zasmakowały w ślicznych bajkach Wujka Czesia, zeszyły się tłumnie, nawet z mamusiami i tatusiami. Główną atrakcją to jest bajki Wujka Czesia, poprzedziły inne, a mianowicie gospodarz „IMP-u” pokazał przedziwne sztuki magiczne następnie 8-letnia Oleńka Cichowiczówna zagrała ślicznego walcza na pianinie. Po tym wstępie pojawił się, przyjęty gromkimi oklaskami, Wujek Czesio opowiedział dwie niezwykle ciekawe bajeczki, ośnute na podaniach wielkopolskich. — poczem rozdano pomiędzy dzieci kilkanaście nagród za grzeczność. Na zakończenie „ciocia” Jadzia Kowalska odtańczyła przy akompaniamencie „cioci” Musi Krawczyńskiej „taniec dobrej wróżki”. Z radośnie uśmiechniętych buziaków naszych miłośników biła radość i zadowolenie!

Imprezy te są bardzo pożyteczne i po-

OSTRZEŻENIE! Chcąc nabyć proszku naszego wyrobu należy przy kupnie AKCENTOWAĆ i wyraźnie żądać ORYGINALNYCH proszków z „KOGUTKIEM” Gaseckiego, znanych od lat trzydziestu. Komu sprawa przykrość przyjmowanie proszku, niech żąda „Kogutek” w postaci tabletek.

nr 8 581

siadają wielki wpływ pedagogiczny na dzieci, które słuchają bajek o wysokim poziomie kulturalnym co ni. może niepozostawić w łatwo wchłaniających wszelkie nowości dzieciach śladu i rozwinąć ich dobrych duchowych zalet. Szczególnie można powiedzieć, że imprezy te nie są obliczone na dochód, ale przeciwnie są podarkami dla dzieci poznańskich, czego dowodzą kosztowne prezenty, rozdawane dzieciom drogą premjowania.

S.

Mimo kryzysu

w okresie wiosny i świąt każdy cośśneco kupuje.

Ogłoszenia

pomieszczane w dziennikach i czasopismach kierują krakami klientów podczas tych zakupów sezonowych.

Ada Sari

wystąpi na ostatnim koncercie symfonicznym

Ostatni z koncertów symfonicznych w bieżącym sezonie odbędzie się w sobotę, 8 kwietnia 1933 r. w Teatrze Wielkim.

Dla uświetnienia zakończenia sezonu pozyskaną została na sobotni koncert świetna śpiewaczka Ada Sari, której każdorazowy występ w Poznaniu wywołuje olbrzymie zainteresowanie.

Koncertem dyrygować będzie p. Zygmunt Latoszewski, który zapozna nas m. in. z nowym dziełem Witolda Maliszewskiego p. tyt. „Suita djabelska”.

TEATRY

Ostatni występ Wandy Werwińskiej w „Aidzie”

Po triumfalnych występach w Pressburgu udało się dyrekcji naszej pozyskać ulubienicę naszej publiczności Wandę Werwińską, o której prasa czeska i wiedeńska wyraża się w samych superlatywach, a jej „Aidę” nazwali prawdziwie „boską Aidę”. Na ostatni swój gościnny występ w sezonie bieżącym wybrała wielką artystkę tę właśnie swoją popisową kreację. Bezpośrednio po „Aidzie” sławna rodaczka wraca zagranicę, zaproszona na szereg występów do królewskich oper jak: w Belgradzie, Sofji, Lublanie i Zagrzebiu. Po występach w Jugosławii Wanda Werwińska śpiewać będzie w Rydze i Stockholmie. Czwartkowy więc jej występ będzie równocześnie występem pożegnalnym.

Scena baletowa z cieszącej się obecnie w Teatrze Wielkim niezwykle powodzeniem operetki P. Linckego p. t. „Gri - Gri”. Wykonawcami pięknego poematu choreograficznego „Rajski ptak” do muzyki Aleksandra Wielńskiego, który na niniejszej ilustracji podajemy, są pp.: primabalerina Helena Grossówna oraz dwaj jej partnerzy: Mieczysław Sawicki (na lewo) i Bronisław Mikołajczak (na prawo).

Korespondencja z Czytelnikami naszymi

— **P. Zieliński.** Dopłatę musi Pan uiszczyć. Wynika to z warunków ubezpieczenia, które Pan swego czasu przyjął, podpisując je. (K)

— **F. L. 1895.** Wyskarżenie odszkodowania w drodze sądowej wydaje się nam sprawą bardzo trudną. Radzimy, gdyby Pan się na to zdecydował powierzyć sprawę adwokatowi. — Innych środków na mole nie znamy. (K)

— **Stały Czytelnik 535.** Przeciwnie zażęciu radzimy wnieść skargę interwencyjną. (K)

— **A. T.** Będziemy mogli poinformować, gdy otrzymamy tekst ustawy; dotąd jeszcze go nie ogłoszono. (K)

— **R. M. 200.** Radzimy wdrożyć skargę; najlepiej powierzyć sprawę adwokatowi. (K)

— **M. M.** Ma Pan prawo do pełnej płacy aż do końca maja rb. Również radzimy upomnieć się o przysługujący Panu urlop. (K)

26-ta Loteria Państwowa (Nieurzędowa)

W dwudziestym drugim dniu ciągnięcia 5 klasy, wygrane padły na numery następujące:

Po 15.000 zł na nr. nr.: 78767+ 147313.
Po 10.000 zł na nr. nr.: 50073 127361
Po 5.000 zł na nr. nr.: 21667 44783 115326 116862.

Po 2.000 zł na nr. nr.: 5923 11395 27330 31888+ 43573 56835 76687+ 67490 79941 94851 129053 133209.

Po 1.000 zł na nr. nr.: 537 1525 8095+ 8951+ 14558 19048 24643 24921 32929 39461 43140 69959 77579 81913 89192 90148+ 93527 109191 109199 117239 123687 139767 141438 144099 144464 146759 146890 146912 147227+.

Po 250 zł na nr. nr.: 73 255 82 307 415 610 96 700 92 953 97+ 1241 79 336 38 69 429 76 609 721+ 805 2155 531+ 93 665 761+ 860 913 3067 100 51 376 751 4036 212 311 442 44 531 665 760 991+ 5006+ 132 216 392 523 40 76 650 67+ 6056 196 292 96 398 853 7028 24 62 327 437 595 744+ 62+ 89 8222 430+ 87 742+ 892 9022 45 59 132 381 439+ 592+ 10003 201 15 38 56 67 588 880+ 87 88 961+ 11000 115 50 91 96 335 588+ 809 47 61 12186 230+ 335 426 95 540 96 766 851 987 13008 12+ 288 355 576 761 834 70 99 14004+ 83 107 83 390 429 55 535 734 43 839 935 15117+ 24 280 368 99 420+ 54 540 64 88 617 76 84 713 16 835 16090 91 244 87+ 485 501 50 616 743 87 819 17028+ 219 91 313 435 569 702 42+ 894+ 943 46 94 18067 69 243+ 649 802 50 97 948 86 19075 262 63 84 317 402 71 505 620 51 741 837+ 20038+ 84 86+ 150+ 53 396 456 90 98+ 665 87 728 833 21077 87 97 215 385 601 88 716 829 989 22205 59 478 87 562+ 814 910 69 23029 47 201 51 52 337+ 574 620 73 721 868 77 960 75 24092 109 89 829 352 50 438 89+ 593 654 746 68 861 98 961+ 25044 46 132+ 50 87+ 216 69 98 322 99 507 38 73 864 70 77 78 935 26152 629+ 74 779+ 878 97 938 27078 148 64+ 452 538 641 43 66 740 865 919 51 28017 72 271 307 94 405 16 29 93 757 910 15 38+ 29248 51 324 53 483 92 634 39 82 91 812 985 94+ 30113 205 45 81+ 304 20 448 513 33 625 878 901 09+ 31162 79 88 294 732 60 817 26 32087 93 143 327 94 478+ 90 578 661 71+ 821 23 36 965+ 33084 361 458 726+ 62 80 982 34007 119 95 277 310 38 565 83+ 624 730 981 85 35109 26 70 327 406+ 95 546 877 932 36016 38 129 273 88 388+ 591 774 817 55 912 84 37015 80 125 305 27 67 88 428+ 55 505+ 649 67 930.

38124 85 246+ 82+ 406 60 79 605+ 13+ 78 883 939 39016 181 352 420 591 736 40045 350 408 554+ 775+ 916 64 41096 254 61 430 671+ 734+ 90 987 42058 472+ 565 823+ 43377 98 + 425 45 682 803 44260 374 474 559 79 614 36 745 913 48 57 45174+ 200 48 96 489 512 63 627 38 46026 96+ 219 20+ 22 46 76 88 358 420+ 583 94 652 76 90 757 47420 67 559 84 93+ 611 728 801 07 91 955+ 48074 89 250 356 60 63 455 62+ 99 686 90 49073 148 245 51 59 93 359 71+ 629 31+ 951 53 50170 503 56 79 88 836 48 70 51035 44 60 119 28 512 38 50 56 671 701 89 808 52062 112 207 323 528 600 818 97 53044 150 71 203 28 39 329+ 419 75 812 54082 190+ 259 62 332 513 668 779+ 964 55099 161 272 474+ 535 84 786+ 56037 71 200 57 450 522 932 82 57180 232 64 390+ 417 38 87 639 45 57 767 875 93 950 58299+ 323 445 739 69 96 822 949 59013 35 299 318+ 51 760 823 25 79 93 959 60231 59 384 452 78 517 26 625 86+ 745 54 949 65 61041 176 297 343 426+ 574 92 714 92 62041 + 329 35 447+ 607 87 92 980 91 63008 127 219 552 704 40+ 61 811 54 934 81 64104 212 55+ 62 334 60 465 519 37 715+ 68 810+ 55 927 61 65027 85 286 392 427+ 547 66 615 18 97+ 758 875 919 66118 51 238 69 89 317 646 96 731 93 918 21 41 67082 105 321 37 433 77 871 932 34 97 68276+ 79 318 74 404 08 515 780 979 69148 49 247 406 19 895 70064 160 244 364 699 71141 63 73 94 224 635 702 13 27+ 807 72035 62 76 185 96 424 57 811 938 73078 96 106 313 409 31 50 659+ 829 31+ 94+ 74081 82 121 209 326 46 94 744 75068 88 488 521 22.

76365 453 90 800+ 36 38+ 77137 201 34 64 492 547 631 885 935+ 42 78009 108 252 715 43 83 832+ 88 91 79014 112 27 76 96+ 97 261 97 426 78 505 37 49 619 746 79 94 886 919+ 63 80209 408+ 51+ 544+ 711 819 33+ 81201 67 322 47 48+ 431+ 860 65 934 74 82149 380 424+ 642 806 946 65 81 83222+ 54 556 680 739 56 843 84040 281 310 343+ 441 66 621 79 931 57 86 85103 26 552 58+ 689+ 717 46+ 872 86190 212 58 381 635 89 743 56 87071+ 98 103 251 393 430 43 520 81 638 60 705 08 24 32 814+ 66+ 98 980 88164+ 400 16 532 49 691+ 846 967 70+ 80 89053 71 294+ 386+ 486 518 54 87 97 608 984+ 90075 99 176 256 408+ 72 636 756+ 843 56 912 44 63 73 91131 40 264 331 86 419 584 602 15+ 43 922 28 92100 69 74 86 209 315 74 413 73 77 99 632 910+ 93076 82 483 601 17 77+ 90 933 36 94006 52 96 158 75 320 407 593+ 643 99 748 934+ 76 85 89 95126 91 94 204+ 10+ 46 61 77 382 403+ 58 571 698 734 94 947 94 96257+ 59 320 74 422 80 576 760 829 981 97019 40 87 271 311 13 92 401+ 64 505 89 633 704 98094 155 285+ 370 543 62 77+ 778 99026+ 76 153+ 284 413 24 608 23 50 746 905 19+ 100071 119+ 286 318 28 516 607 786 90 101007 25 186 244 344 65+ 92 501 64 691 701 41 869+ 102012 60 172 283 313 98+ 410+ 16 103093+ 103 29 60 264 357 99 405 12 42 81 87+ 710 104117 59 61 227+ 72 373 453 838+ 105240+ 354 405 729+ 91 106278 422 33 59+ 870 77 930 107044 180 90 221 71 522 23 904 86 108133 203 75 83 487 516 606 82+ 808 914 29 109020+ 185 88 229 35 339 522 620 719 59 916+ 110193+ 216 72+ 376 555 66 80+ 702 78 883 93 111251 94 467 647 112247 371 435 503 38 83 600 18 757 808 911 113131 55 413 503 13 785 841 59

114260 75 92 328 44 405 26 609 85 701 926+ 115112 278 82+ 338 62+ 67 77+ 416 598+ 603 89 758+ 74 804 25 41 51 56 60 937 76 99 116131 49 205 30 347 86 419 71 504 623 746 99 936 117180+ 407 89+ 551 74 657+ 871 914 118025 90 103 76 86+ 89 303+ 19 53 533 44 98 669 119317 77 552 707 68 94 827+ 55 73 120054 81 97 215 67 89 351 95 585 708 824+ 121015 63 97 166+ 201 44+ 759 122009 83 244 53 66 89+ 393 401 70 618 53 89+ 708 913 123026 99 110 250 51 79 456 517 61 79 941 124104+ 27 263 416 580 631 33 82 125010 45 67 79 191 99 326 416+ 537+ 645 963 126198 530 55 634 45+ 853 56 95 127059 155 215 384

605+ 789+ 896 930+ 49 73 128033 81+ 114 64 257 410+ 58 85+ 89 513 33 40 49 613 17 70 803 36+ 930 129136 81+ 306 61 601 739 840 914+ 27+ 130004 32 64 242 67 365 67 91 414+ 54 73 877 916 19 131040+ 87 107+ 10 283 314+ 546 700 891 991 132068 107 348 449 58 912 53 133135 375 440 3 64+ 574 701 43 73 75+ 134088 127 28 200 88 98 433 605 87 774 862 935 64 68 135005 62+ 69+ 77 201 50 305 18 587+ 94 775+ 840+ 961 80 88+ 97+ 136039 41 174 338 41 96 512 63 601 04 27 738+ 52 861 938 56 137038 74232+ 513 43 53+ 735 821 66+ 138068 104 05 14+ 323 483+ 611 97 809 56 91 918+ 35 75+ 91 139001 76 168 227 344 403 507 644 838 85 910 140018 478 81 573 674 745+ 804 141053 58 257 471 92 505 77 98 786+ 142058 118 32 80 308 91 405+ 73 850 143044+ 99 291 314 421 613 65 808 20+ 979 144012 91 126 555 64 662 74 704 84 902 145061 76 216 547 603 20 87 811 56 146047+ 266 346 68 536 679 756 847 147058 132 91 270 454 515 17 831 900 58.

Na numery z + padły premje, wysokość których ustalona będzie w ostatnim dniu ciągnięcia 5-ej klasy.

Białe zęby: Chlorodont

Pasta do zębów, używana przez miliony ludzi na całym świecie. Pierwszorzędną w działaniu, oszczędną w użyciu.

ng 8 449

RUCH W TOWARZYSTWACH

— **Tow. Muzyczne „Dźwięk” — Jeżyce.** Zebranie miesięczne odbędzie się dziś, we wtorek, 4 bm. o godz. 20 w lokalu p. Michalskiej przy ul. Bukowskiej 5.

— **Stow. Młodzieży Polskiej — Fara.** Zebranie plenarne odbędzie się dnia 4 b. m. o godz. 20 na salce parafialnej przy ul. Gołębiej 1.

— **Koło Absolwentek II szkoły wydziałowej.** Zebranie plenarne odbędzie się d. 4 bm. o godz. 19.30 w szkole.

— **Zw. Tow. Pomocników Fryzjerskich.** Zebranie miesięczne odbędzie się w środę, 5 bm. o godz. 20 w sali p. Jarockiej, ulica Masztalarska 8 a.

— **Zrzeszenie Absolwentów i Absolwentek szkół wydziałowych.** Zarządy Kół uprasza się o przybycie na zebranie plenarne dnia 5 bm. o godz. 19.30 w I szkole wydziałowej im. Dziąglińskich.

— **Tow. Powstańców i Wojaków im. Fr. Ratajczaka — Śródmieście.** Zebranie plenarne odbędzie się w środę, dnia 5 bm. o godz. 19.30 w lokalu p. Jarockiej, ulica Masztalarska 8. Dalszy ciąg odczytu wygłosi p. Kotliński.

— **Tow. Kobiet „Wzajemna Pomoc”.** Przyszłe zebranie odbędzie się w środę, 5 bm. o godz. 19 w sali Domu Królowej Jadwigi. Wykład na tem: „Obraz wojny przyszłości” wygłosi p. por. Lyskawa.

— **Tow. Śpiewu „Halka” — Jeżyce.** Zebranie plenarne odbędzie się w środę, dnia 5 bm. o godz. 20 w lokalu posiedzeń p. Jaszki, ul. Kraszewskiego 16.

— **Stow. Młodzieży Polskiej św. Łazarz.** Zebranie plenarne w środę, 5 bm. o godz. 20 na dolnej sali Domu św. Antoniego.

— **Tow. Muzyczne Kolarzy.** Zebranie plenarne odbędzie się dnia 5 bm. o godz. 19 w kasynie Gł. Warsz. I Kl. ul. Robocza 4.

— **Stow. Młodzieży Polskiej — Boże Ciało.** Zebranie plenarne odbędzie się w

środe, 5 bm. w ognisku przy Walach Jagielly.

— **Tow. św. Władysława Wilda.** W środę, 5 bm. o godz. 19 w lokalu druha Grotowskiego, Dolna Wilda 71, zebranie plenarne.

— **Koło Przyjaciół Harcerstwa przy I. Harc. Druż. Lotniczej.** Zebranie plenarne odbędzie się w środę, dnia 5 bm. o godz. 8 wiecz. w 4. Szkole Wydziałowej przy ul. Berwińskiego.

— **Tow. Przem. „Sobieski”.** Plenarne zebranie odbędzie się w środę 5 kwietnia o godz. 7.30 wieczorem w dużej sali Domu Katolickiego na Śródcie. Na porządku obrad pomiędzy innymi sprawami wykład. W kasie lokalnej wypadek 180.

— **Związek Niższych Funkc. Państw. i Samorząd, Koło Poznań.** Zebranie członków odbędzie się w środę, dnia 5 bm. o godz. 19 w lokalu zebrań przy ul. Wronieckiej 13. Na porządku obrad referat i inne ważne sprawy.

— **Związek Inwalidów Wojennych R. P. Grupa Winiary.** Zebranie odbędzie się w środę, dnia 5 bm. o godzinie 19 na sali Sokoła przy ul. Obornickiej.

— **Tow. Przem. „Dzwignia” — Łazarz.** Zebranie plenarne odbędzie się 6 bm. o godz. 20 w lokalu zebrań przy ulicy Marszałka Focha 62.

— **Tow. Sportowe Wędkarzy „Warta”.** Plenarne zebranie odbędzie się w czwartek, dnia 6 bm. o godzinie 20 w lokalu p. Tomczyka, Wroniecka 13.

— **Ze Zw. Podoficerów Rez. Z. Z. — Koło Poznań.** Nadzwyczajne walne zebranie odbędzie się w czwartek, 6 bm. o godz. 19.30 w Rzeźni Miejskiej przy ul. Grochowej Łąki 9 w sprawie utworzenia kasy pośmiertnej.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zgony:

Dnia 3 bm. zgłoszono: Bolesław Kapelski, agronom, 31 l. Franciszek Turgul, uczeń murarski, 22 l. Rozalia Orlicka, z domu Weigeltówna, wdowa, 71 l. Leokadia Gajówna, robotnica, 36 l. Antoni Woźniński, em. ślusarz kolej., 50 l. Antoni Kowalczyk, em. wachmistrz P. P. 86 l. Katarzyna Kierkorowiczowa, z domu Derbińska, 73 l. Stefan Karasiewicz, kowal, 76 l. Marta Neubauer, 73 l. Stanisława Białasówna, krawcowa, 27 l. Andrzej Siebert robotnik, 34 l. Marja Drobna, robotnica, 22 l. Marjan Górny, 2 dni 4 godz. Wojciech Zgrabka, robotnik, 81 l. Antoni Krysiński, em. nauczyciel, 84 l. Józef Majchrzak, em. konduktor kolejowy, 59 l. Marja Paul, z domu Szafrńska, wdowa, 77 l. Anna Pawłowska, służąca, 68 l.

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na Komitet tanich kuchni: Rodzina Anson 5 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanymi 230 zł.

Na ociemniałych żołnierzy: Rodzina Anson 5 zł. — Jakubowska 10 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanymi 66 zł.

Na tow. „Caritas”: J. R. 5 zł.

Na chleb św. Antoniego: S. H. procent od pensji 5 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanymi 62,50 zł.

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

ś.p.

z Biedrzyńskich

Stefanja Porawska

nasza najukochańsza i najlepsza matka i żona zmarła nagle, w dniu 3 kwietnia 1933 r., w 50 roku życia. Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 7. b. m., o godz. 4-tej z kaplicy ementarnej na Górczynie. O bolesnej stracie donoszą Krewnym i Znajomym.

Poznań, Siemiradzkiego 2, Wągrówiec, Chicago, Paryż.

Msza św. za duszę ś. p. Zmarłej odbędzie się w sobotę, o godz. 9-tej w kościele św. Michała.

w głębokim smutku pogrążeni
mąż, dzieci i rodzina.

zg 18 471

Dnia 2 kwietnia o godz. 10.30, zasnął w Bogu, po ciężkich cierpieniach, opatrzone Sakramentami św., mój najukochańszy mąż, nasz ukochany ojciec, teść i dziadek, ś. p.

Józef Majchrzak

w 59 roku życia. Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 5 kwietnia, o godz. 16 (4 po poł.) z domu żałoby, ulica Strusia 11, na cmentarzu w Górczynie.

W ciężkim smutku pogrążeni
żona, dzieci i rodzina.

Poznań, dnia 4 kwietnia 1933 r.

W piątek, dnia 7 kwietnia 1933 r. w pierwszą rocznicę śmierci, ś. p.

Anny Przybyłowskiej

sodaliski, emerytowanej nauczycielki

odbędzie się

msza św.

za spokój Jej duszy w kościele Ks. Ks. Salezjanów, ul. Wroniecka, o godz. 7 rano.

zg 18 472

Przyjaciółka.

6-ciu monterów

do przebudowy młyna na okres 12 dni, poszawszy od 18. 4. 33 poszukuje. Zgłoszenia wraz z podaniem warunków płacy zgłaszać pod zg 18 469 do Kurjera Pozn.

DOM

ze starozaprowadzonym składem kolonialnym i obszernym zabudowaniem w najlepszym położeniu handlowem Zdun, z powodu śmierci zaraz tanio za gotówkę na sprzedaż. Obejrzeć i osobiście omówić można od 6—10 kwietnia w Zdunach, pow. Krotoszyn, ul. Mickiewicza 413 lub zaraz piśmiennie: Kantor Reichert, Crossen O. (Niemcy). ng 8852

Kupiec

wytrawny, solidny pracownik, w najlepszym wieku, dysponujący gotówką od zł 30 do 40.000, wstąpi jako współnik do przedsiębiorstwa zdrowego. Oferty szczegółowe do Kurjera Poznańskiego zg 18 467.

Kto jeszcze nie widział?

Amerykański przewrót w handlu
Kiermasz światowy

Poznań, Stary Rynek 86

Galanteria — Zabawki — Orkiestra
Bufet — Imprezy rozrywkowe.Firma nasza niema nic wspólnego z żydowskim
składem „Wolwort”. zg 18 464**Płytki**posadzkowe, palone i terrazowe,
Płytki ściennie glazurowane, Rury
i żłoby kamionkowe po cenach
konkurencyjnych**Stefan PEŁCZYŃSKI, Poznań,**

Dworzec Towarowy, ul. Towarowa — Telefony: 76-05 i 76-56

Pz 9 711-13.62

15000 złposzukuję na list hipoteczny na I. hipotekę nieru-
chomości w Poznaniu, wartości ca. 350 000 zł. Pro-
cent. według umowy, wszelkie inne gwarancje. Ła-
skawe zgłoszenia do ekspedycji Kurjera Poznań-
skiego zg 18 463.**DRZEWO OPALOWE**

I. kl. najlepsze i najtańsze poleca

drwalnia Poznańskiego Okręgu „Caritas”.

Ceny z dostawą w domu: 1 koszyk drzewa rąbanego 0,65 zł
1 metr drzewa rąbanego 19,— zł
1 metr drzewa rąbanego 18,— zł
1 metr szczap. w całości 17,— zł
Zamawiać można w drwalni przy ul. Górna Wilda 34.
lub w biurze: zg 18 468**POZNAŃSKI OKRĘG „CARITAS”,**

Nowy Rynek 13.

Tel. 55-88 i 16-80.

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde
dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo,
i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogło-
szenie nie może przekraczać 100 słów, w tem
5 nagłówkowych.**Zelazo:** sztabowe i inne**Blachę:** cynkową, ocyn-
kowaną, żelazną, białą,
miedzianą, ołowianą, alu-
minową, falistą.**Bednarke:** ocynkowaną,
żelazną.**Cyne:** w blokach i pre-
tach 9900 — do lutowa-
nia 4000.**Ołów:** hutniczy.**Rury:** ołowiane.**Uchwyty:** do rur, piece
kapielowe dg 2865
poleca korzystnie**Polska Hurtownia Blachy**

Szesz i Ska w Poznaniu

ul. Sew. Mielżyńskiego nr. 23

telefon: 55-46 i 33-76

Kupujemy stare metale.

TAPETYhurtownie i detalicznie
kupi się bardzo korzystnie
w firmie**Zb. Waligórski**

Poznań, Pocztowa 31

tylko naprzeciw poczty.

Pz 9 943/4-11/23

Meblenajtańszej najlepszej dołgodne war-
unki: Sympatyczne dobowe komple-
ne materacami 205 Fabryka
Mebli. Poznań Rynek Śródecki
zg 90 147**Walne Zebranie Akcjonariuszów****Drukarni Robotników Chrześcijańskich S. A.**odbędzie się w sobotę, w dniu 29 kwietnia 1933 r., o godz. 4
w Poznaniu, w lokalu Czytelni T. C. L. I ptr. ul. św. Mar-
cin 37.Porządek obrad: 1) Zagajenie i sprawdzenie legity-
macji; 2) Sprawozdanie Zarządu i przedłożenie bilansu z
rachunkiem zysków i strat na dzień 31 grudnia 1932 r.; 3)
Sprawozdanie Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej oraz
odczytanie sprawozdania Tow. Rew. „Powiernik” z odbytej
rewizji; 4) Uchwała, dotycząca zatwierdzenia bilansu oraz
rachunku zysków i strat za 1932 r. oraz pokrycia strat; 5)
Uchwała, dotycząca udzielenia pokwitowania członkom
Zarządu i Rady Nadzorczej za 1932 r.; 6) Wybór członków
Rady Nadzorczej; 7) Uchwała, dotycząca likwidacji Spółki
Akcyjnej; 8) Wolne wnioski.Prawo uczestniczenia w Walnym Zebraniu mają ci
akcjonariusze, którzy przedłożą poświadczenia któregoś ko-
wiek Banku względnie notariusza na zdeponowane akcje
lub złożą akcje swoje w naturze na ręce Zarządu w lokalu
zebrania na jedną godzinę przed rozpoczęciem zebrania
Poznań, dnia 1 kwietnia 1933. Pz 9689-14,16Przewodniczący Rady Nadzorczej: (—) Leonard Wlazło
Zarząd: (—) Ks. A. Ludwiczak.

Ważne dla cery Pani:

4711**Matt-Creme**

Klasyczny krem piękności

Cold CreamWzorowy krem do masażu
i oczyszczenia cery

Tz 1 056

Wspólnikafachowca z kapitałem 5—10 000 złotych poszukuje poważne
przedsiębiorstwo branży metalowej z niklcwnią lub ko-
rzystnie wydzierżawi. Masowe artykuły — zbyt zapewniony.
Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego ng 8 883.**Uchwała.** Na wniosek kupca Franciszka Kleszy z Mo-
gila przedłuża się dłużnikowi termin odroczenia wypłat
o dalsze 3 miesiące. Termin dalszego odroczenia wypłat li-
czy się od 6 kwietnia 1933 r. do 6 lipca 1933 r. Termin ten
jest ostateczny. Mogilno, dnia 3 kwietnia 1933 r. Sąd
Grodzki. ng 8694**OGŁOSZENIA DROBNE**Ogłoszenia wśród drobnych:
1-lamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykiak: n 2395, z 21205, d 1811

i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 12.

1 SPRZEDAŻE**Parcel**największy wybór ceny najko-
rzystniejszej. 27 Grudnia 10 m. 2
„Osada” zdg 90 956/7**Okno zastawie**berlińska 130x150 cm nowe ta-
nio sprzedam Stolarnia ul. Da-
browskiego 83/85 przy bocznicy.
zg 91 197/8**Wazon**salatorki, kielichy, figury okazy-
nie Staszewski, Wyspiańskiego 15
zg 92 126**Gramofony — Płyty****Mechanizmy - reparacje**
ceny najniższe. Fr. Baloń Wo-
źna 12. Pz 9 442-13.78**Pianino**sprzedam. Poplińskich 12. m. 20.
zg 89 250**Meble**tanie wprost z kładnicy poleca
K. Bakoś, ul. Wenecjańska 1. —
Most Chwaliszewski przy krzyżu
zg 90 295**Nie kupuj mebli**zanim zwiedzisz centrale mebli.
Sprężacz. Szwarcz, naprzeciw
poczty — tam taniej. Pz 8907**Dom mieszkalny**w Katowicach przy ul. ulicy
w którym znajduje się dobrze
przebudowane rzeźnictwo, oraz
przebudowana restauracja i
kioski z wędlinami. Jest od zaraz
do sprzedania wraz z objęciem
powyższych interesów i mieszka-
niem. Potrzebna gotówka 110 000
zł. Zgłoszenia „Pat”. Katowice
pod 1246. ng 8 601**Lisy**srebrne, wielki wybór w najlep-
szych gatunkach po cenach do-
datk. niebawym 450 zł oraz lisy
popielate piękne. Wielki wybór
futer karakulowych, Łajewski.
Poznań Fredry. Pz 9494-13.103**Do pielęgnowania nóg**
sól Sudaral zmiekczy.apteczka L. Sikorskiego zmie-
cza stwardniała skórę. Sól Sudaral
wysusza i zapobiega nad-
miernemu wydzielaniu potu. —
Zadać wyraźnie preparatu Sudaral
Pz 8 950-12.36**Pianino**zł 950.— Długa 16 m. 1.
zg 91 646**Losy**najszczęśliwsze, tylko w kolek-
turze Kędziarzy, Poznań, Sieroca
5/6, narożnik Nowej. zdg 91 451**Rower balonowy**„Primarus”
to połączenie użytecznego z przy-
jemnym zdg 82 039**Pianina Bettinga**znanej przedwojennej fabryki —
Skład fabryczny: Plac Wolności 2
zg 90 186**Parcele**Wielki wybór na dogodnych wa-
runkach. Informacje bezpłatnie.
—achecki. Gwarna 12.
zg 92 061**Gospodarstwo**44 morgi, budynek dobrym stanie,
inwentarz kompletny 10 000 —
wpłaty 6 000 Chudziński Poznań.
Górna Wilda 189. zdg 92 060**Szpic**młody na sprzedaż, Wrocławka
10/11 m. 7. zdg 92 056**Śliczny serwis**obiadów kawowy moka 12 osób
bogato złożony okazjonalnie. Skar-
bowa 11 m. 4. zdg 92 050**Sypialnie**dobowe od 250 zł. Grobla 30. m. 16
zg 92 045**Piekarnia**centrum Poznania — odpowiada
przepisom sanitarnym, wygodne
mieszkanie niska dzierżawa, przy-
stępną pewną na sprzedaż. Oferty
Kurjer Poznański zdg 90 201**Meble kuchenne**meble do holu wyprzedaje tanio
Konecki, wytwornia mebli ku-
chennych, Piaskowa 3 przy Ta-
mie Garbarskiej. zdg 91 277**Parcele**idealnie położone za Bramą War-
szawską bezpośrednio przy osie-
diach „Dom Własy” i „Praca”.
wodociąg, kanalizacja i światło
na miejscu sprzedam bardzo ta-
nio. Małcki, Droga Debińska 1.
Telefon 11-90. Pz 8 932-9.89**Duży wybór**Niskie ceny! M. Po-
gorzecki Wodna 7
nar. Słusarskiej.
zg 2 895/4**56 mórg**pszenno-buraczanej blisko Po-
znania zabudowanie maszynowe,
inwentarz nadkompletne. Cena
16 000. Bloch, Poznań, Długa 5.
zg 91 946**Gitar**dobra, Górna Wilda 73. m. 4.
zg 92 036**Pianino**tanie prof. Poradowski Pocztowa
31, 10-1. 5-7. zdg 92 033**Motory ropowe**15-20 KM. 8-10 KM. 50 KM.
bardzo tanio na sprzedaż. Oferty
Kurjer Poznań, zdg 92 103**Śrutownik**walcowy wydajność na godzinę
600 kg., tanio na sprzedaż. Oferty
Kurjer Poznań, zdg 92 104**Młocarnia parowa**„Lanza” 60x22x8 wyreperowa-
na i gotowa do użytku tanio na
sprzedaż. Oferty Kurjer Poznań,
zg 92 105**Gramofon**szafkowy, tanio. Słowackiego 48.
mieszkanie 6. zdg 92 096**Repozytorjum**kolonialki, cukierki używane ta-
nio. Mylna 10. zdg 92 097**Skład**kolonialno - delikatosowy najtę-
szym punkcie Poznania okaz-
nie sprzedam zaraz powodu wy-
jazdu. Oferty Kurjer Poznański
zg 91 903**Jadalnia**rzeźbiona bardzo tanio. Stolar-
nia, Bukowska 9. zdg 92 090**Radjo**trzylampowe baterijne prostow-
nikiem bez tanio. Łakowa 14.
mieszkanie 22. zdg 92 157**Firany**odpasowane od 3,50
zł. Kongres od 40
gr. Tiulowe od 7,50
Kapsa pikowa od
4,60 Kapsa na 2 łóż-
ka 16,50 Kłdra
watowana od 10,90.
Raczek Poznań
Stary Rynek 94
Pz 9 388-13.46**Paliki**do drzewek sztuka od 20 gr. Ry-
nek Łazarski 17. zdg 88 020/21**Fortepian Bechstein**okazyjnie Bettin, Leszno.
zg 90 165**Prostownik**prad lub zmienny tanio. Adres
Kurjer Poznań zdg 92 158**Radjo**trzylampowe prad zmienny tanio.
Adres Kurjer Poznań, zdg 92 160**Głośnik**szafkowy tanio. Adres Kurjer
Poznański zdg 92 159**Ford**rocznik 27. kryty, w dobrym sta-
nie. korzystnie sprzedam. Zgło-
szenia Kurjer Poznań, zdg 92 007**Magiel**w dobrym stanie korzystnie, spie-
sznie sprzedam. Oferty Kurjer
Poznański zdg 92 115**Urządzenie**składowe w dobrym stanie tanio
zaraz sprzedam. Oferty Kurjer
Poznański zdg 92 116**Sprzedam**za gotówkę 25% mórg oraz stodo-
łę w Zdunach. Oferty pisemne:
Georg Ross, Zduny Rynek 172.
ng 8 880**Sprzedaje**kupi meble maszyn, inne rze-
czy Dom Komisowy Podgórna 2
Pz 8 938-10.58**Drzewka owocowe**szkółki, drzewa wielki wybór
Szkółki Drzew Jeske. Je-
lonek, Złotniki koło Po-
znania telefon Złotniki 3.
Sprzedaż detaliczna: Po-
znań. Em. Sczaniecki.
narożnik Bogusławskiego.
Cenniki na żądanie.
Pz 8 955-7.42**Pot nóg, pach**usuwa puder Sudoral
apteczka Sikorskiego. Zadać w
aptekach i drogeriach.
Pz 8 958-12.35**Wapno nawozowe**Wapniarnia Miasteczko. Zamó-
wienia przyjmuje Zarząd. Ber-
wińskiego 17. telefon 77-16. Po-
znania. zdg 8 884**Dzbanki**mleczniki, cukiernice niklowe oka-
zyjnie Staszewski, Wyspiańskiego
15. zdg 92 125**Motocykl**„Rudge” bardzo dobrym stanie
sprzedam. Wierzbice 26 m. 9.
zg 92 139**Sztuciec**srebrny na 12 osób sprzedam. —
Adres Kurjer Poznański, Stary
Rynek 6247**Nowości wiosenne**w materiałach męskich Bielskich
piaseczkowych i ubraniowych so-
rtymenty podszewek jak najlepszej
jakości najzupełniej nowe, desena
naprawdę tanio poleca Złotogór-
ski. Poznań ul. Kramarska 19/20
hurt a detal Wielki wybór ca-
400 deseni Dno zniżki cen ośle-
gnięto. dg 2846**Farby, lakiery, pokosty**
wszelkie przybory malarskie po-
leca po najniższych cenach Ła-
zarski Skład Farb i Lakierów.
Marsz. Focha 78. dg 2908**Dywany**w wielkim
wborze. — Bouclé
150/200 od 21,60
— Bouclé prima
200/300 od 105.—
— Plusz, prima
175/250 od 95,00
— Plusz, prima
200/300 od 175,00
— Plusz, prima
200/300 od 199,00
Dywan linoleum
150/200 od 21,00.
Chodnik z metra
linol od 3,00 —
Dywaniki od 2,75
Chodnik od 1,20
Firany Narzu-
ki Kapy. — W.
Groszkiewicz.
St. Rynek 59 —
Mazaryn blawa-
tów telef. 22-55.
Pz 8 934-9.95**Zegar**B. do szafki stojącej tanio do
nabycia. Wroniecka 24 m. 5.
zg 6246**Kajak**dwuosobowy sprzedam. Małe Gar-
bary 9, mieszkanie 8. rg 6242**Handlowiec**rzutnik 2 000 zł przyjmie general-
ne zastępstwo własny rachunek
poważny artykuł. Oferty Kurjer
Poznański zdg 91 809**Resztówka**220 mórg trzeciej, czwartej klasy
zabudowania maszynowe, dom 6 po-
koi, inwentarz żywy, martwy
kompletny, cena 30 000, wpłaty
20 000, Peltz, Poznań, Grobla 22.
Znaczek odpowiedź. zdg 91 815**Drukarnia**ze stereotypu korzystnie. Ofer-
ty Kurjer Poznań, zdg 91 849**Kolonjalkę**zaprowadzoną, mieszkanie, na-
ziel korzystnie sprzedam. Oferty
Kurjer Poznań, zdg 91 850**Maszyne**do pisania ma o używana, stół
dobowy, stojak do kwiatów
sprzedam korzystnie. Oferty Ku-
rier Poznań, zdg 91 855**Sypialnia**dobowa kompletna. lustra mar-
mury sprzedam korzystnie. Wie-
kie Garbary 18, m. 5, wejście
Woźna. zdg 91 913**Salonik**czerwony pluszowy dywanem. —
Pocztowa 16, III., 12-1.
zg 91 856**Skład**kolonialny, maglem, towarem,
mieszkaniami sprzedam. Adres
wskaże Kurjer Poznań, zdg 91 857**Jadalnię**nowoczesna okazjonalnie. Dabrow-
skiego 79, Bocheński. zdg 91 767**Lis**niebieski rozmaite krawatki fu-
turzane, Wierzbice 13, 3.
zg 91 537**Austro - Daimler**6 osobowa limuzyna w dobrym
stanie z powodu śmierci wła-
ściciela tanio na sprzedaż. Zgło-
szenia do Kurjera Poznańskiego
zg 91 782**Wille**nowa trzymieszkaniowa elek-
tryczność wodą sprzedam. Adres
Kurjer Poznański zdg 91 780**Wózek**sportowy leżankę używaną sprze-
dam. Wielkie Garbary 48 mie-
szkanie 13. zdg 91 779**Obudowanie**okna wystawowe oszklenie rów-
nież do shtany sprzedam. Praleń
Piekary 8. zdg 91 939**Parcele**tanie blisko tramwaju. Dziennik
Wierzbice 3. zdg 91 940

Indyki

Indyczki, perlice
kupuje Firma W. Becker
znaj. 3 Maja 5. telefon 82-68.
zdg 91 977

Pokój męski

nowoczesny w dobrym stanie kupie. Oferty Kurjer Poznański
zdg 92 141

Młynek ręczny

do mielenia twardych artykułów natychmiast potrzebny. Zgłoszenia przyjmuje firma Kowalski i Łański. Poznań. Plac Wolności 11. tel. 51-26 i 51-27.
Pg 9 684-1428

Wagę uchylną

Berkel'a lub Szemberga kupie za gotówkę. Zgłoszenia Jezierski — Poznań Gąsiorowskich 5 a
Pg 9 682-1426

6 KAMIENICE**Willa**

8 pokoi, wszelki komfort w parku solackim. Maciejewski. Dąbrowskiego 88. telefon 6266.
zdg 90 273

Willa

8 pokoi, wszelki komfort w parku solackim. Maciejewski. Dąbrowskiego 88. telefon 6266.
zdg 90 273

Nieruchomość

pańska nowoczesna, miasto powiatowe 1.15 godz. od Poznania. 9 pokoi dających się podzielić na dwa mieszkania budynek gospodarczy stosowny na każde przedsiębiorstwo. sprzedam cena okazyjna 35 000 zł wpłaty 15 000 zł. reszta po 7 proc na kilka lat. Zgłoszenia bez agentów od zdecydowanych refleksyjantów Kurjer Poznański zdg 91 806

Kamienica

nowobudowana dwa składy — 47 000 wpłaty 25 000 reszta amortyzacja. dochód 5 796 złotych. — Bloch. Poznań. Długa 5.
zdg 91 944

Kamienice

komfortowa — dochód 16 000. sprzedam 120 000. wpłaty 70 000. Gruszczyński. Pocztowa 30.
zdg 91 945

Kamienice

trzykondytorowa — Łazarz. dochód 10 000. cena 70 000. wpłaty 40 000. reszta 37 roku. Tomczak. Wierzbicice 31.
zdg 91 965

Kamienica

Łazarz. wolna stempel. podat. dochód 10 000. cena 78 000. wolne 6 pokoiowe z ogrzewaniem. wpłaty 40 000. Oferty tylko kupujących Kurjer Poznański.
zdg 92 004

Willa

Puszczykówo. 2 mieszkania po 2 pokoje i kuchnia, pokoje duże, ogród. Oferty Kurjer Poznański
zdg 92 005

PIENIĄDZ**Do 10 000 złotych**

pożyczki na I. hipotekę realności, wartości 100 000 zł centrum Poznania poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 802

Wszelkie sprawy

związane z nieruchomościami pożyczki hipoteczne lokaty kapitałowe kupna — sprzedaż nieruchomości regulacje hipotek administracja domów ugodz z wierzycielami załatwia Bank Właścicieli Nieruchomości. Poznań. Piekary 1 rok za 1922.
ng 8122

5 000 zł

I. hipotekę dom komfortowy procent 10 proc. 2 lata zgóry. Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdg 92 029

5 000 zł

na I. hipotekę poszukuje. procent wysoki. Zgłoszenia Kurjer Poznański.
zdg 92 024

Wspólnika

poszukuje do restauracji z gotówką do 5 000 zł kupno niewykłuzone. Oferty Kurjer Poznański.
zdg 92 035

Poszukuję

do 2 000 złotych I. hipoteka stała posada. Oferty Kurjer Poznański.
zdg 92 065

6 tys. zł

lub hipotekę poszukuje. Zysk zapewniony. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 92 008

8 DO WYNAJĘCIA**5 pokoiowe**

bardzo ładne. I. piętro w śródmieściu 2 min. od Rynku. wprost od gospodarza do wynajęcia od 1.5. lub 1.6. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 91 807

Składzik

z mieszkaniem Makowa 7.
zdg 90 944

8-pokojowe

komfortowe słoneczne mieszkanie z obszernym przynależnościami przy ul. Słowackiego 18 obok ul. Mickiewicza od 1-go kwietnia do wynajęcia. Zgłoszenia K. Loga ul. Słowackiego 18. telefon 66-89.
Pg 8 916

Dwa

pokoje próżne frontowe I. p. na biuro lub pt. Adres wskazuje Kurjer Poznański zdg 91 877

Pokój

kuchnia przynależności do wydzierżawienia zaraz Chartowo. Sabiniewicz.
zdg 91 859

Trzypokojowe

kuchnia nowe słoneczne zaraz Ławica przy torze wrocławskim. Szczegółowo Słowackiego 35. mieszkanie 5.
zdg 91 796

Trzypokojowe

I. zaraz wydzierżawie. — Adres wskazuje Kurjer Poznański zdg 91 799

2

pokoje kuchnia Junikowie Rogowa 7 zaraz do wynajęcia.
zdg 91 801

Pokój

kuchnia do wynajęcia Główna. Gnieźnieńska 5.
zdg 91 938

2 pokoje

próżne, duże słoneczne, czyste, łazienka, telefon, centrum, najlepsze położenie, tylko dla kulturalnej samotnej osoby. Pocztowa 31a. m. 11.
zdg 91 906

4-5 pokoi

I. piętro, słoneczne, na biura dla adwokata, dentysty, centrum, najlepsze położenie. Możliwość zamieszkania Administracja. Pocztowa 31a. m. 1.
zdg 91 905

Siedmiopokojowe

III. Dąbrowskiego 23. od 1.5.33. Zgłoszenia Dąbrowskiego 23. mieszkanie 4.
zdg 91 408

Trzypokojowe

kuchnia, czynsz 52 pokój, kuchnia 22 złote, od gospodarza wynajmie „Pawilon”. Marszałka Focha 15.
zdg 91 947

5 pokoi

willa śródmiejska. Administrator Stodolny Krauthofera 9. m. 9. godz. 16.30-18.
zdg 92 055

Mieszkanie

3 pokojowe kuchnia bardzo ładna Solacz umebłowane tanio do wynajęcia od 15. lub 1. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 035

4 pokoje

II. p. św. Marcina blisko Ratajczaka od gospodarza. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 92 031

Pokój

kuchnia 30 — wolne. Zabikowo. blisko dworca. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 92 069

6, 5, 4, 3 i 2

pokoje mieszkanie wskaże „Domus”. Plac Wolności 14a — Informacje bezpłatne.
zdg 92 150

Trzypokojowe

mieszkanie Matejki zwrot kosztów 800 — wskaże „Domus”. Plac Wolności 14a
zdg 92 151

Trzypokojowe

parter zgóry. Działyskich 7 — mieszkanie 7.
zdg 91 919

9 SZUKA MIESZK.**Sędzia**

poszukuje 4-pokojowego mieszkania w Śródmieściu lub blisko tramwaju. Pośrednicy wykluczone. Oferty Kurjer Poznański.
zdg 91 722

Śródmieście

potrzebne mieszkanie 6 pokoiowe dla adwokata. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 872

2-3

pokoje śródmieście. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 817

3 pokoje

przynależnościami, najchętniej śródmieście, najwyżej I. poszukuje urzędnik. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 855

Dwupokojowego

mieszkanie a poszukuje. Dzierżawa zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 861

Kolejarz

poszukuje 2 pokoi z kuchnią za miesieczną dzierżawą do 50 zł od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 863

5 pokoi

z kuchnią i przynależnościami na mieszkanie kierownika i biuro, w śródmieściu, nie wyżej II. piętra, możliwie z dwoma frontowymi wejściami poszukuje poważna instytucja. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 91 789

Poszukuję

6-7 pokojowego mieszkania komfort. nie wyżej II. piętra, okolica Łazarz-Jejczy. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 784

Jedno-

lub dwupokojowego. kuchnia z czyszczym zgóry od gospodarza poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 795

Poszukuję

mieszkania 3-4 pokoi nie wyżej drugiego piętra centrum. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 835

Poszukuję

pokoju kuchni. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 844

Stróżostwa

z mieszkaniem poszukuje zaraz lub później wprost od gospodarza dobre referencje. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 955

3-4

pokojowego w śródmieściu poszukuje lekarz. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 103

Zgóry

zapłać za 2 pokoje, kuchnię — śródmieście. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 91 930

Mieszkań

różnej wielkości każdej dzielnicy dla poważnych refleksyjantów poszukuje „Domus”. Plac Wolności 14a. telefon 58-17.
zdg 92 149

4-5 pokoi

z wygodami poszukuje urzędnik państwowy Adres, dokładne dane Kurjer Poznański zdg 92 155

Mieszkania

4-7 pokojowe centrum. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 016

2

pokój kuchni poszukuje urzędnik państwowy wprost od gospodarza Szewska 12. m. 2.
zdg 92 118

Poszukuje

mieszkania 2 lub 3 pokojowego — czynsz miesieczny. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego rg 6235

Mieszkania

3-4 pokojowego. kuchnia, poszukuje dobry płatnik od kowalstwa. Nagroda — prace malarskie. Oferty „Par”. Aleje Marcinkowskiego 11. pod 1422
Pr 9 687-1422

10 ZAMIANA MIESZKANIA**Zamienię**

portierstwo na pokój, kuchnię od zaraz w śródmieściu. — Oferty Kurjer Poznański zdg 92 015

11 POKOJE UMEBL.**Pokój**

używaniem kuchni małżeństwu. panu. Grobla 27 a. m. 6.
zdg 91 606

Dwuosobowy

balconowy I. Zielonacka. Mostowa 14.
zdg 91 869

Dwuosobowy

ewentl. obładami. Wały Jadwigi 1. — 9.
zdg 91 878

Lepszy

pokój. Wrocławska 5. m. 5.
zdg 91 879

Pokoik

dziewczynie. Popłiszkich 11. m. 7.
zdg 91 889

Skromny

Wały Królowej Jadwigi 5 a. m. 1.
zdg 91 810

Pokój

paniom. Strzelecka 18. mieszkanie 4.
zdg 91 818

Wspólny

Nowomiejski 5 m. 23.
zdg 91 819

Niekrepujący

dla pana od zaraz. Strzelecka 13. mieszkanie 1
zdg 91 851

Aleje

Marcinkowskiego 20. podwórzu. n. 36.
zdg 91 914

Umeblowany

niekrepujący od zaraz. Woźna 18. m. 9.
zdg 91 911

Umeblowany

używaniem kuchni. Niegolewskich 10. m. 8.
zdg 91 910

Dwuosobowy

utrzymaniem. Focha 47 a. m. 2.
zdg 91 908

Młyńska

12. I. prawo. pokój.
zdg 91 858

Centrum

dwa łączne komfortowe pokoje. Nowomiejski 5 a. mieszkanie 9.
zdg 91 723

Czysty

spokojny panu. Działyskich 2. mieszkanie 5.
zdg 91 528

Pokój

Wierzbicice 34. m. 7.
zdg 91 794

Pokój

duży, jasny utrzymaniem, bez. zaraz. Św. Marcina 27. mieszkanie 5.
zdg 91 788

Mickiewiczza

36. m. 11 urzędnicze miły, utrzymanie bez zaraz.
zdg 91 778

Ratajczaka

11a. mieszkanie 71.
zdg 91 900

2 panom

paniom jasny, czysty zaraz. — Krasieńskiego 10. m. 3.
zdg 91 896

Tanio

2 panów. Ogrodowa 15. mieszkanie 16.
zdg 90 620

Grunwaldzka 5

słoneczny, frontowy parterowy. mieszkanie 1.
zdg 90 715

Pokój

pokoik, także przyjezdny. Kreta 4. II. prawo.
zdg 91 951

Wolny

Grobla 19. m. 8.
zdg 91 960

Pokój

Jeżycka 43. m. 7.
zdg 91 964

Pokój

od 15 4. Wrocławska 30. m. 21.
zdg 91 963

Dla

pana balkonowy przy placu Zielonym (Zielona 3. m. 6) czysty, dobrze umebłowany, ewentualnie dwa przyległe, frontowe, bardzo słoneczne, spokojne, na pierwszym piętrze, prawo.
zdg 91 970

Dwuosobowy

Wały Zygmunta Augusta 2. m. 8.
zdg 91 974

Pokój

panience — utrzymaniem — bez. Gwarna 8. m. 12.
zdg 92 078

Pokoje

frontowe, słoneczne od zaraz. — Grunwaldzka 23. m. 4.
zdg 92 058

Pokój

pani. Mostowa 5 a. m. 5.
zdg 92 049

Pokój

Jackowskiego 9. m. 2.
zdg 92 028

Ładny

niekrepujący. Półwiejska 6. dom boczny I. Złotowa.
zdg 92 093

Pokój

niekrepujący. Półwiejska 38a. mieszkanie 13.
zdg 92 092

Niekrepujący

elegancki telefon 6075.
zdg 92 102

Słowackiego

39. m. 10.
zdg 92 095

Romana

Szymanieckiego 9. mieszkanie 7.
zdg 91 933

Klatki

schodowej panu — Łakowa 21. m. 17.
zdg 91 962

Pokój

dobrze umebłowany. Ratajczaka 33. m. 11.
zdg 91 990

Pokój

duży dwóm osobom 50 zł. Mielżyńskiego 1. m. 12.
zdg 91 992

Ładny

niekrepujący. Graniczna 5. m. 9.
zdg 92 156

Pokoik

ładny, tani panience. Jasna 5. mieszkanie 5.
zdg 92 144

Inteligentnym

Woźna 14 b. 15.
zdg 92 014

Frontowy

dwuosobowy — jednoosobowy. — elektryczność od zaraz. Śniadeckich 18. m. 8.
zdg 92 117

Słoneczny

elektryczność. Wielka 21. m. 5. front. IV.
zdg 92 138

Dziewczyna
poszukuje posady zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 888

Dziewczyna
młodsza wiejska, czysta i uczciwa szuka posady z gotowaniem u lepszego państwa. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 890

Aptekarska
siła techniczna taksiu blegie recepty. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 898

Polecam
uczciwa i skromna dziewczyna do wszelkich prac domowych z szyciem. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 813

Pracząca
ze świadectwami poszukuje stałej pracy. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 814

Uczciwa
panienka poszukuje posady do kawiarni lub restauracji. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 91 824

Pokojo
hotelowa szuka pracy. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 91 825

Panienka
inteligentna ze szkołą wydziałową szuka jakiegokolwiek posady, najchętniej biurowej. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 786

Poszukuje
posady wóznego lub portjera z kaucją. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 91 852

Pokojo
z szyciem poszukuje posady do dzieci miejscowości obojetna. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 927

Posługaczka
poszukuje posady 3 lub 4 razy od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 920

Krawcowa
szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 918

Dziewczyna
szuka posady do wszystkiego tak. ze z praniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 912

Mogę
polecić uczciwe dziewczę do wszystkiego bez gotowania. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 91 866

Przykrawacz
cholewek, dobry kalkulator i pierwszorzędna siła poszukuje pracy od zaraz, ewentualnie z urzędzeniem cholewkarni. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 862

Gospoia
młodsza z dobrem gotowaniem szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 865

TEATRY

Teatr Polski: Dziś „Mamusia”.
Środa, 5. 4. o godz. 3.30: „Św. Joanna”.
Środa, 5. 4. o godz. 8: „Mamusia”.

Teatr Wielki (Opera): Dziś — „Gri-Gri”.
Środa, 5. 4. „Gri-Gri”.
Czwartek, 6. 4. „Aida”, gościnnie wystąpią Wanda Wermińska i Józef Wołoski i Dr. Roessler-Stokowska.

Teatr Nowy: Dziś „Sprawa Moniki”.
Środa, 5. 4. „Sprawa Moniki”.

Komedia Muzyczna: Dziś — Teatr nieszczęsny.
Środa, 5. 4. „Peppina”.

DZISIAJ W KINIE

Apollo: „Eskadra śmierci”.
Aurora: „Przygoda Subwotora” i „Za grzechy brata”.
Colosseum: „Flip i Flap w niewoli małżeńskie”.
Corso: „Dama w Szkarłacie” i „Charlie jako kapitan”.
Muza: „Sto metrów miłości”.
Metropolis: „W tajnej służbie”.
Odeon: „Flip Flap 10 minut s. rachy”.
Oaza: „Nenita Kwiat z Hawanny”.
Orzeł: „Ludzie bez sumienia” i „Mistrz pięści”.
Renaissance: I „Kohn i Kelly wśród ludożerców”. II „Karząca Dłoń”.
Roxy: „Ostatnie spotkanie”.
Stinks: „Czar jego oczu”.
Słońce: „Congorilla”.
Tęcza: „Sto metrów miłości”.
Wilsona: „Szyb L 23”.

Bona
wychowawczyni muzyka, nanka dobre świadectwa szuka posady zaraz. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 91 731

Ekspedjentka
kawiarni, cukierni poszukuje posady zaraz lub 15 kwietnia. dobre świadectwa. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 805

Panienka
uczciwa, znająca prace biurowe, z dłuższą praktyką, poszukuje posady — chętnie na majatk. Mieszkowść obojetna. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 800

Panienka
lat 19, przyjmie posadę do dzieci lub za pokojową z szyciem jako początkującą, miejscowość obojetna. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 91 907

Nauczycielka
szuka posady do dzieci, ekspedientki biurowej. Złoty mała kaucja. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 842

Krawcowa
rutynowana szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 909

Pokojo
lat 32, długoletnie dobre świadectwa poszukuje posady od 15. 4. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 786

Posługaczka
uczciwa, znająca wszelką pracę poszukuje posady zaraz. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 91 788

Dziewczyna
uczciwa, pracowita, poszukuje posady do wszystkiego. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 91 781

Dziewczyna
pracowita z gotowaniem szuka posady od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 942

Kucharka
wiejska, skromna i zaufana w średnim wieku szuka posady do dwójki osób zaraz lub 15. — Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 92 153

Krawcowa
pierwszorzędna szuka pracy w dom. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 898

Robotnik
uczciwy (z mniejszą kaucją) szuka pracy. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 828

Gospodyni
kucharka poszukuje posady do samotnej osoby. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 830

Gospodyni
kucharka z dobrym świadectwami poszukuje zaraz posady do restauracji. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 881

Bufetowa
działa z kaucją szuka zajęcia. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 91 826

Stolarz
budowlany poszukuje naukę za młynarza większym przedsięwzięciem. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 91 845

Posługaczka
poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 846

Dziewczyna
poszukuje posady do wszystkiego z dobrymi świadectwami. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 848

Polecam
dziewczyna pracowita, uczciwa, do wszelkich prac domowych. — Marszałka Echa 72. m. 8. zdg 91 952

Zaufana
polecona, młodsza poszukuje ranne godziny posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 91 967

Dziewczyna
poszukuje posady lub posługi. — Oferty Kurjer Poznański zdg 91 973

Dziewczyna
dobrze polecona poszukuje posady z gotowaniem 15. 4. lub później. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 077

Dziewczyna
uczciwa, zaufana z dobrym gotowaniem, praniem, szyciem, bielizną szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 059

Nauczyciel
bezrobotny udziela korepetycji na skrzypcach. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 053

Dziewczyna
uczciwa z gotowaniem do wszelkich prac domowych 6 lat w jednym miejscu i rok szkoły gospodarz poszukuje posady zaraz. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 92 046

Dziewczyna
uczciwa, pracowita, dobre świadectwa szuka posady od zaraz. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 92 025

Dziewczyna
uczciwa, skromna, szuka posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 997

Technik dentystyczny
z dobremi świadectwami poszukuje posady. Łask. oferty P. Opalewski. Rawicz. zdg 92 110

Dziewczyna
szuka posady do wszelkich prac domowych. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 062

Malarz
odnawia mieszkania gustownie. tamto. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 031

Panienka
jako uczennica fryzjerska szuka posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański pod zdg 91 106

Starsza
służąca, samodzielna, z gotowaniem poszukuje posady zaraz. albo 15. 4. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 994

MIAFLO Krem! niezbędny dla utrzymania delikatnej i pięknej cery

Pz 8 935-2 13.79

Krawiec
młodszy poszukuje posady zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 904

Posługaczka
szuka posady cały dzień. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 064

Służąca
z samodzielnym gotowaniem, świadectwa dobre szuka posady zaraz. Okolica obojetna. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 073

100 zł
dam posadę biurową w banku lub jakimkolwiek przedsiębiorstwie. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 010

300 zł
kaucji jako biurolistka. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 011

Inteligent
z wykształceniem uniwersyteckim w posłannictwie języków polskiego, francuskiego, angielskiego i rosyjskiego. badacz bez środków do życia, szuka jakiegokolwiek posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 92 012

Służąca
wiejska szuka posady do jednej osoby lub dwóch starszych od 15. do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 013

Muzykalna
dobrej rodziny, znająca wszelką pracę domową szuka jakiegokolwiek pracy małym wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 821/2

Mistrz
piekarski, cukierniczy, kawaler w starszym wieku z gotówką 2 900 zł poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 837/8

Gospodyni
inteligentna lat 27 zna wykwalifikowaną kuchnię, chów drobiu, z dobrymi świadectwami szuka posady do biura. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 111

Starsza
dziewczyna poszukuje do wszystkiego od zaraz lub 15. 4. z gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 119

Kucharka
przychodnia szuka posady zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 140

Poszukuje
prania lub posługi pranie 3. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 122

Gospoia
lat 30, obeznana wszelkimi galetkami gospodarstwa, bardzo dobrze polecona zna kuchnię, lepsze szycie, przyjmie posadę za skromnym wynagrodzeniem u samotnej lub w parze, lub wyreczy, ciętkę posługę chętnie wyjazd. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 129

Nauczycielka
domowa, skromnych wymagań, muzyka, pocz. francuskiego, niemieckiego, obejmie po Wielkojocny posadę. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 92 130

Uczennica
piekarni, cukierni kawiarni zaufana z praktyką szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 137

Pielegniarka
do niemowląt poszukuje posady. Wymagania skromne. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 147

Inteligentna
uczciwa, panienka, znajomość szycia haftów poszukuje posady pokojowej lub niani do dzieci zaraz lub później. — Zgłoszenia Agencja Kuriera Poznańskiego, Gniezno 43. ng 8 882

Bona - wychowawczyni
która zajmie się całkowicie wychowaniem dzieci, długoletnia praktyka, mogąca pomóc w nauce, polskim i niemieckim, szycie, znająca higienę, poszukuje posady, miejscowość obojetna. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 121

Ekspedjentka
z dobrymi świadectwami szuka jakiegokolwiek posady. — Oferty Kurjer Poznański zdg 91 601

Dziewczyna
samodzielnym gotowaniem, poszukuje posady do wszystkiego zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 609

Dziewczyna
do wszystkiego, umiejąca cośkolwiek gotować szuka posady zaraz lub 15. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 616

Poszukuje
posady jako stróż portier. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 734

Posługaczka
uczciwa z gotowaniem i dobrymi poleceniami szuka pracy. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 513

Uczennica
rzeźnicza ucznia się już 5 miesięcy, dokończy naukę. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 605

Poszukuje
posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 607

Posługaczka
szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 639

Dziewczyna
uczciwa, z gotowaniem, poszukuje posady zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 614

Prasowaczka
poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 90 444

Pracząca
szuka prania. Półwiejska 35. m. 6 zdg 90 055

Inwalida
wojenny malarz pokojowy poszukuje pracy. Wykonuje wszelkie prace samodzielnie po cenach bardzo przystępnych. Zgłoszenia uprasza Towarzystwo Pomocy Inwalidom Wojennym. Poznań, ul. Kozia 8, pokój 5 telefon 29/94. zdg 90 982/3

28 WOLNE MIEJSCA
Pannę
do sukien młodsza siłą przyjme zaraz. Św. Marcin 5. m. 9. zdg 91 916

Młodszy
pomocnik krawiecki do reki zaraz potrzebny. Kubiak Dolina 3 zdg 92 027

Fryzjerka
na stałą posadę potrzebna. Rozacki, Chodzież. ng 8 860

Chcesz zarobić?
Sprzedawaj gospodarzom rolnym tania a doskonała książka o leczeniu zwierząt domowych! Zgłoszenia do Biura Ogłoszeń „Par” Poznań, Al. Marcinkowskiego 11 pod nr. 13 191. Pz 9 660-13 194

Zastępców
artyk. samoch. za prowizję na m. Poznań poszukuje Oferty Kurjer Poznański zdg 91 871

Dziewczyna
młodego usposobienia do lat 26 potrzebna z dobrego polecenia, która może bez pomocy prowadzić gospodarstwo domowe dla 1 osoby i 5 letniej dziewczynki. Zgłoszenia możliwie z fotografią Kurjer Poznański zdg 91 816

Dwóch
wolontariuszy inteligentnych powyżej lat 17, mogą zgłosić. Parfumeria Smolinski Gdynia. zdg 91 883

Kierownik
do ożywionej restauracji z kaucją samotny. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 91 893

Potrzebne
uczciwe panienki do ulicznej sprzedaży lodów i obniżki w składzie gwarancja pożądana. Zgłoszenia czwartek od drugiej Świerkowski Mylna 10. zdg 91 811

Pomocnik
fryzjerski potrzebny zaraz. J. Ostrowski Swarzędz. Rynek 12. zdg 91 823

Poszukuje
pomocnika piekarskiego zaraz młodego z prowizji który pracował przy piecu na drzewie. — Mańka, Chłudowo. zdg 91 926

Służąca
wszystkiego 10 zł. Jezuitska 3. zdg 91 923

Pomocnik
fryzjerski potrzebny zaraz. Pamiątkowa 10. zakład fryzjerski. zdg 91 915

Poszukuje
się natychmiast dzielnej biurolistki a zarazem samodzielnej korepetytorki piszącej biegle na maszynie. Zgłoszenia z odp. świadectw, podaniem warunków i referencyj do „Fabryki Papieru Czerwona” w Poznań X. zdg 91 790

Pomocnik
z branży parfumerijnej, dobry ekspedient potrzebny. Zgłoszenia Suwalski Gdynia. zdg 91 885

Wiejska
dziewczyna potrzebna zaraz do ogrodu i w domu. Wierzbicki. Parcele przy dworcu Ławica. zdg 91 785

Ekspedjentka
i marszantka potrzebna, Jan Sozański. Zamkowa 6. godz. 5-6. zdg 91 775

Służąca
samodzielnym gotowaniem potrzebna. Półwiejska 2. m. 1. zdg 91 937

Podróżujący
dobrze wprowadzeni branży parfumerijnej na Poznańskie. Śląsk. Krakowskie poszukiwani. Tylko poważne oferty z referencjami nadsyłać „Poltek”. Lwów, Łońskiego. ng 8 877

Fabryka
odda na poszczególnie miasta wyłączone zastępstwo na praw. zastrzeżona nowość. Pożądani za stępcy zaprowadzeni w sklepach: żelazka galanterijnych, drogerych itp. Zgłoszenia pod Bielsko Śl. skrytka pocztowa 289. Tg 1 055

Fryzjer (ka)
damski tylko dobry ondulator potrzebny zaraz. Marcełńska 3. mieszkanie 13. zdg 91 863

Akwizytor
akwizytorów rutynowanych inteligentnych poszukujemy we wszystkich wiejszych miastach celem sprzedaży systemem ratalnym i za gotówkę artykułów o łatwym zbyciu. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 829

Dobry
pomocnik krawiecki potrzebny. — Łakowa 9. Świątkiewicz. zdg 91 834

Sprzedawców
domokrażnych poszukuje się do spółki handlowej. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 859

Fryzjera
damskiego jako współnika szukam 3 000 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 91 961

Bufetowa
restauracja. 500 zł. Zgłoszenia Zielona 3. m. 5. zdg 91 962

Pomocnik
kucharski, restauracja. 1 000 — Zgłoszenia Zielona 3. m. 5. zdg 91 963

Praca
samodzielną za 100 zł. Wrocławska 30. m. 21. zdg 91 971

Dobra
krawcowa potrzebna. Zgłoszenia Dabrowskiego 41a. m. 2. zdg 91 972

Poszukuje
samotnego ogrodnika zarazem podwózkowego — pierwszeństwo mają osoby starsze z dobrym poleceniem. Majętność myszki, powiat gnieźnieński. zdg 92 079

Dziewczyna
czysta, rzetelna i pracowita do wszystkiego potrzebna zaraz. — Woźna 13. miesz. 8. zdg 91 924

Posługaczka
przedpołudniem z dobrem poleceniem. Szewska 13. m. 3. zdg 91 917

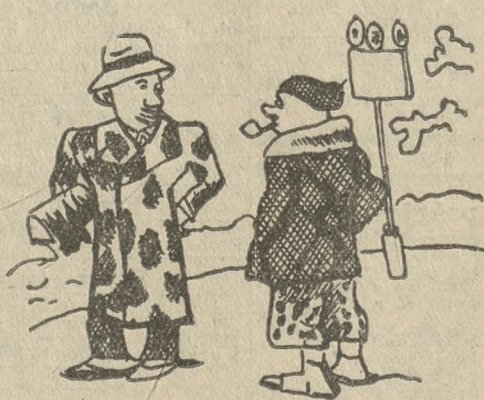
Popagandzistka
potrzebna. Zgłoszenia: Tarna, Cieszkowskiego 8. zdg 92 038

Przedstawiciela
na miasto Poznań poszukujemy. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 037

Bufetowa
potrzebna od zaraz. gwarancja 300 zł. Adres wskazać Kurjer Poznański zdg 92 107

Służąca
uczciwa, czysta z praniem i szyciem bielizny, lubiąca dzieci może się zgłosić Główna Włda 45. mieszkanie 6. dg 2963

Humor zagraniczny

— Ciekawe! nigdy jeszcze podobnego materiału widziałem.
— Prawda? to wynalazek mojej żony, która wczoraj prasowała mi piasecz.
(Münch. Jll. Presse Monachjum). S. F.

Przedpłata

na miesiąc kwiecień 1933 r. za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3.20, w agencjach w mieście zł 3.50, z odnoszeniem do domu w Poznaniu zł 3.70, z odnoszeniem przez pocztę poza Poznań zł 4.14, kwartalnie zł 12.40, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 7.50, w innych krajach zł 9.50. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonent nie ma prawa domagać się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

W wydaniach wielkoświatowych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiał poświęcony danej uroczystości. Telefony do Redakcji i Administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 3525, 4072, w niedzielę, święta i nocą tylko 1476, 3524 i 4072, filja Stary Rynek 25-55. — P. K. O. Poznań nr. 200 149

Ogłoszenia

na stronie 6-lamowej 25 gr. na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr. na stronie czwartej 100 gr. na stronie drugiej 120 gr. przed wiadomościami potoczными 200 gr. od 1-lamowej milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża; do wydania wieczornego „dobre” do godz. 12, większe dłuższe według możliwości. Drobne ogłoszenia (najwyżej 100 słów, w tem 5 nagłówek); słowo nagłówek (tłuste) 25 gr. każde, dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycowania, wydawnictwo nie odpowiada.